

Em.
46.7.

10

C-46, 7

ЗАБАВНИКЪ

ЗА ЛѢТО

ВЪ ФЕВРАЛѢ

ОТЪ 20790

К. ОГНЯНОВИЧА.

*Приумноженъ на конецъ
съ Анекдоты, Пьсни и Загадки.*

ИЗДАНИЕ ВТОРО.

ПЕЧАТАНЪ ВЪ ПАРИЗѢ,

Въ Типографіи Братіевъ Ф. Дидотъ.

ЗАБАВНИКЪ

ЗА ЛѢТО

1846.

ЗАБАВНИКЪ

~~XXI. 5/~~
~~141.~~

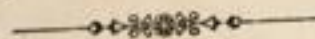
ЗА ЛѢТО

1846.

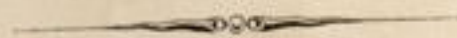
ОТЪ

К. ОГНЯНОВИЧА.

*Приумноженъ на конецъ
съ Анекдоты, Пѣсни и Загадки.*

ИЗДАНИЕ ВТОРО.

ПЕЧАТАНЪ ВЪ ПАРИЗѢ,
Въ Типографіи Брашіевъ Ф. Дидошъ.

XXV
131

Ст 46, 7

Почитаеміи Родолюбцы!

Въ многолѣтнемъ мое бытіе въ Болга-
ріи, виждахъ въ разны времена и често,
нѣкои ошъ просвѣщенныи Европейцы, да
спруванъ своише пушешествія презъ Бол-
гаріа, камшо Цариградъ и ошъ Цариграда,
гдѣшо имъ се случаваше всегда, да пріимашъ
въ домовеше болгарски и всяко найлюбезно
дочекуванъ и угощеніе, безъ да спорашъ
нѣкое примѣчаніе въ запискише си, и да се
загрыжащъ нѣкогда, за да спорашъ извѣстно
бытіешо и количествешо, правеше и шру-
долюбіешо, добродѣтелише и шерпѣніешо
болгарскаго народа, койшо въ шурскаша Ев-
ропа въ найпрекрасныише предѣли и мѣста,
но подъ игомъ живяше, и лежеше ошъ нѣкол-
ко вѣковъ кашо подъ покрываломъ неизвѣ-
стности и забвенія, какъ шо и въ лѣшо 1835,
видѣхъ нѣкои Естесшвоиспытатели ошъ
горнята Германіа, коишо бѣха дошли въ
рылскій Монастырь, гдѣшо и умолиха Игу-
мена да имъ даде едного челоуѣка, за да ги

води по планината да спражашъ нѣкои златны бубулички, ошъ коихъ то нѣкои намериха, и въ запискише си забележиха, гдѣ, и въ кои мѣста се намеруващъ. Такъ и други многи, коишо за да се научашъ нѣщо за древныи обитатели, дѣлаша и обычаише имъ, спражеха разны надписы, монеты, каменныи образы и древности въ вѣхшии болгарски Синолины, коишо се намеруващъ околъ сѣраша планина ошъ еднаша и ошъ другаша страна, и ги преминуващъ въ запискише си, безъ да видашъ и да познашъ, какъ все оно щошо ти спражашъ, намерува се въ той самый народъ, въ испыше сегашни жители, коишо са пошомцы на древныи оныи обитатели болгарски. А защо; зашто въ первыхъ, всишкии ти европейски пушешественицы не имѣха право поняіе зарадъ Болгаре, що са, каковъ са народъ, и заслужуващъ ли нхношо вниманіе: а вшоро, зашто и самыи Болгаре споредъ древношо си воспытаніе, отвращахасе всегда ошъ всекого Европейца абіе, пощо го разумѣваха какъ с западняго исповѣданія, какъ шо спруваха прежде, даже и въ сама просвѣщеннаша Европа, человекы низнаго происхождения, когдато виждаха нѣкого койшо исповѣдува, и держисе исповѣданія восшочнаго, ошъ колъ

шо причина и избѣгаваха Болгаре всеко сосъ такива пушешественицы сообщеніе, дружба и познанство, чесо ради и неможаха, нишо имѣха пошреба Европейцыи да вникнашъ во внушренность та болгарска сосъ друго око, и да предсхавашъ на просвѣщеннаша Европа бышїеи болгарско, и да докажашъ на незнающыи, какъ Болгаре не са часши разсѣяннаго и неизвѣстнаго нѣкого народа, но са самый оный народъ, койшо е съ крѣпка мища ти болгарскии предѣли прежде одного тысячолѣтія ошъ римскаши держава завладѣлъ, удержалъ, и на высочайшій степенъ славы и достоинства возвелъ, своии Кралѣве, Царіе, и Самодержцы имѣлъ, своии враги славно побѣждавалъ, и насилственныи и смущишелныи царства всегда храбро ошгонялъ. При шова и первый ошъ всишкии славенски племена хрістіанскошо православіе пріялъ, своии Архіереи, и незавысимаща Церковь даже до самага своего паденія, подъ шурскаша власшъ, имѣлъ: Хрістіанскии по своему языку книги вѣхнаго и новаго завѣша превелъ и умножилъ, съ коишо се даже до днесъ всишкии Славено-православно-восшочны Церкви украшаващъ, и свое богослуженіе совершаващъ.

Но понеже ошъ десешъ години уже по-

буждени отъ многи Родолюбцы, коишо имѣ-
ха щастіе да постѣпашъ нѣкои Европейски
предѣли, и да се облагообразашъ въ чужды
спраны, и придобѣашъ разны искуства, коихъ
то въ сообщеніе сосъ Грецыше, и подъ гре-
ческаша Іерархія въ своешо си опечество не
можаха да получахъ, начнаха да се собуж-
дашъ кашо отъ долгій нѣкой сынъ, и успре-
мившеса на ученіешо, и на всичко, що то е
добро и полезно, устроиша на много мѣста
училища зарадъ благообразование юноше-
ства, и дадохъ на всичкише да разумѣашъ,
какъ не са вѣчно заспали, но шокмо сосъ ва-
руховыашъ сынъ за време се бышъ замаяли,
кашо да се собудашъ сега зарадъ нѣкоя по-
добра будущиость, кояшо ще ги возведе пакъ
нѣкогда на верхъ благополучія и Славы, и/
кояшо имъ е отъ вѣчнаго Промысла предсо-
хранена, за да окончае безпримѣрныше имъ
спраданія, и увѣнчае големошо имъ шерпѣ-
ніе, коешо за нѣколко уже вѣковъ показъха.

Сега, казувамъ, сосъ шаково похвално дѣ-
ло показъха на всякаша Европа, какъ са
живи, и какъ въ жылыше имъ шече кровь
достойна своего рода, и сердцаша имъ осе-
щашъ, какъ са потомцы на славныше имъ
Предки, коишо имъ оставиха доволныхъ при-
мѣровъ на Славаша си, и на всеко брашко

единомысліе, съ коешо въ всеко време спа-
ваха побѣдишели, не шокмо на вѣнкашныше
свой сопоспашы и враги, но и на неисцѣ-
лимые свои спрашны и внушренныше не-
устроения. Сега всичкише иностранцы сосъ
други духъ, и сосъ друго вниманіе пушеше-
ствувашъ, и проминувахъ презъ Болгарія,
сега не спрашашъ мершвыше каменія и над-
писы, за да имъ показашъ величеството
болгарскаго народа, зашто ге виждашъ
въ самыя шой народъ, койшо е истинный
образъ на древныше Славенски племена, на
коишъ то се дѣла и завладѣніята и днесъ
удивлявашъ. Чесо ради и видѣвше нхно
усердіе камшо просвѣщеніешо, шрудашъ се
да имъ помогнашъ со всеки способы, и из-
между прочише заслужувашъ похвала често-
любивыше и некорыстолюбивіи Французи,
коишо миліоны на жертва принасахъ за
просвѣщеніешо всякаго народа безъ рази-
снвіе языка, исповѣданія и племени, и за
освобожденіешо подъ игомъ рабства спраж-
дущаго чловѣчества. Французише, казу-
вамъ, коишо не можаха вече да гледашъ безъ
снвдъ спраждущошо чловѣчество подъ
игомъ лютаго Алгирскаго безчловѣчія. Во-
оружихасе прежде нѣколко години со всич-
каша си земна и морска сила, за да истре-

башъ ошъ лица земли Алгирскише корсаре, морскише оныя разбойницы, коишо сосъ своише грабишелны корабли обикаляха всишкише моря, и ловяха всишкише хрістіански пушешесшвенницы и шорговцы, и ги заробяваха наедко сосъ невинныше имъ дѣца мужескаго и женскаго пола. Чесо ради и ополчившися прошивъ Алгира, или по шурски Джебзиръ, побѣдиха го съ чудесны образъ за малко време, на коешо имъ способствува и самый Промыслъ Всевышняго, койшо иска да се спасе всяка плоть человѣча: а Алгирскише ошъ много шполѣшій собранныше богашешва и сокровища паднаха въ ряцѣше Французовъ, коишо ги употребиша благодѣшело, не шокмо за освобожденіе и на другише заробенны племена, коишо се намеруваха въ внушренность ша Африканска, но и за обладаніе на другише предѣли, коишо се прошивиха на шаково побѣдишелей человѣколюбно дѣло и взысканіе. Они продраха во внушреннаша Африка, гдѣшо намериха не мало сопрошивленіе, но при все шова сосъ храбрый духъ побѣдиха всишкише варварски ополченія, разориха всишкишѣ имъ скверны и пагубоносны совѣшты, и достигнаха побѣдоносно скоро до предѣлише мароканскаго царешва, гдѣшо на всекаде сосъ

радосшно восклицаніе проповѣдиха, и проповѣдуванъ миръ и освобожденіе на всишкише народы, коишо ошъ шысящолѣшій шшеняха подъ игомъ варварскаго мучишесшва.

Таково Французовъ человѣколюбіе извѣштво е на всишкише народы, зашто всишкише они, коишо желяшъ просвѣщенія намеруванъ у нихъ всека желяема помощь и пособіе, и за благообразованіе своего рода въ прешолныяшъ имъ Градъ Паризъ, всекій печаша и разны книги дяромъ или сосъ малка цѣна.

Това благодаріе проспресе сосъ големо сосшраданіе уже и на Болгареше, коишо сосъ честношо свое поведеніе и благородны чершты, спередъ нещасшношо си положеніе придобиха особно почишаніе на благородныше Французы, коишо знаяшъ да цѣнашъ шаковы рѣдки добродѣшели. Нещасшношо обаче положеніе болгарско не казувамъ за шова, зашто са подданныцы ошоманскаго царешва, но зашто са западнали въ невѣжештво, спередъ коешо спяха въ глубинаша забвенія, и зобугвахасе душевно и шѣлесно, ошъ койшо се съшъ едва сега подъ благополучношо владѣніе человѣколюбиваго, и всеко просвѣщеніе своего народа и подданныхъ ищущаго Царя, Султанъ Абдулъ Меджиша

собудиха, гдѣшю и уживашъ всеко покрови-
 телство, милость и ошеческо заступленіе
 до шолко, да всекій благоразумный, койшо
 познава политическіе состоянія на дру-
 гише европейски державы, може лесно да се
 увѣри, какъ е въ царствошо ошоманско ве-
 щественнаша свобода поголема, а данокъ и
 другише царски ишиязанія помалки ошъ вси-
 чкише други царства, и народъ ако е шокмо
 шрудюлюбивъ, какъ шо са ешественно Бол-
 гаре, можашъ да спрувашъ големи приобрѣ-
 шенія не шокмо шорговцы и художники но
 и сами земледѣлцы, и нищо имъ друго не
 липсува, шокмо една правешвенна Свобода,
 сирѣчь, Наука, просвѣщеніе и благообразо-
 ваніе ума и сердца, на кояшо свобода и сама
 человекюлюбива, и добродѣтелише цар-
 скаго своего родишеля наслѣдившая душа
 младаго Царя, Султана Абдулъ Меджиша,
 дава ни разны улесненія, зашто не шокмо
 въ Цариградѣ усироилъ е цвѣшуци училища
 зарадъ всичкише Науки, гдѣшо да можашъ да
 се облагоображавашъ умовеша на младыше
 человекы безъ разишвіе рода и языка, но и
 на многи други мѣста шрудисе да положи
 добро основаніе зарадъ развишешо на вѣ-
 жешиваща : А наипаче сега когдато Фран-
 цузска и Енглезска пришелскише силы по-

буждавашъ го на шова, и на унищюженіе
 вешхаго и пагубнаго суеверія, и подавашъ
 му всека рукопомощъ, да чрезъ новы и бла-
 годѣшелны законы положи добро и швердо
 основаніе на Царствошо си, и споредъ еше-
 сшвенношо му мѣшоположеніе, приведе го
 въ найцвѣшуцшо состояніе. Зашто е по-
 знала добродѣтелиша негова душа, какъ е
 шешко и весма мячно да владѣе единъ добръ
 владѣшель сосъ неученныхъ и непросвѣ-
 щенныхъ народъ, и какъ весма шрудно се
 посшавя шамъ благочиніе, гдѣшо е мудрость
 ша заровена въ глубинаша невѣжештва, и
 гдѣшо царешвува всегда крайня глупость и
 суевѣріе, еше какъ и шамъ никогда не сшавя
 благополучіе, миръ, покой и удоволешвіе
 гдѣшо не досшигва зракъ премудрости. Но
 наипаче шамъ се намерува народъ всегда въ
 ошкюдность, нещасшіе и вѣчно робство, гдѣ-
 шо ако не рабошине на вѣйкашнине мучи-
 шели, а шо порабошени сме на самыше свои
 страсши, коишо ны обладавашъ, и держашъ
 ны подъ игомъ рабства и вѣчнаго нещасшія.

Того ради просвѣщеніешо е едина и сама
 цѣль и намѣреніе благодѣшелнаго Царя, на
 кого благородношо желаніе и мы шреба да
 соошвѣшешвуваме, и да пришичеме кашо
 подъ покровъ чадюлюбиваго ошца, койшо

зарадъ нашемо благополучіе бдишь день и ночь. И всекій оный който бы на сегашношо време шаково благодѣяніе презрѣлъ и уничижилъ, шой е найнеблагодарный и найнечувствивенный ошъ всичкише человѣцы: на сегашношо време казувамъ, коешо е вѣрно ошъ самага небеснаго промысла зарадъ насъ предсохранено, и коешо нашише предцы желаяха, но шокмо мы го днесъ доживѣхме.

За шова и шреба да пришичеме подъ милосшивошо крыло предобраго Царя, за да се наслаждаваме всегда съ царската му милосшь, и да се молиме всеродно кашо послушны чада и вѣрны подданицы съ воздвиженіемъ ума и сердець къ всевышнѣму, да продолжи живошъ Его Величества, кашо да соверши благополучно шеченія своего поприще, и увѣичае царската си Глава съ неувядаемы лавровы вѣнцы, кашо да можеме и мы всегда ако ни нѣщо не достане, и въ нѣкоя работа лишеніе пошерпиме, паки съ сыновня любовь какъ шо на чадолубиваго ошца да прибѣгнемъ, гдѣшо щеме безсумненно всичкише прошенія наши, споредъ естествонаша му доброша и големы щедрошы да получимъ съ отеческата му милосшь.

Но при шова шреба да знаеме, какъ многи завиждашъ на нашемо благополучіе, и

желающе да станашъ прешкиновение на самото наше просвѣщеніе, нѣкои ошъ нихъ скипашъ се и по самата Болгарія подъ видомъ пріѣшелства, коешо приличе налюбзаніешо Юдино: а нѣкои издаече писменно се шрудашъ да подъ видомъ бралолюбія смуташъ миръ нашъ, и повергнашъ ны въ пропасть горести и вѣчнаго нещасія, за да можашъ сосъ нашемо согрушеніе они да се воздвигнашъ, и на нашіяшъ прахъ ихношо благополучіе ушвердашъ. Чесо ради и мы при насшоащо мирношо ни состояніе шреба да сме бодри, и да се пазиме ошъ всякаго инностранца, който бы се нѣкогда появилъ въ болгарскише обществъ, и началъ бы да ни проповѣдува будущошо ни нѣкое благополучіе, или убѣждалъ бы ны съ разны обѣщанія, за да ошступиме ошъ подданическата ни должностъ, шаковаго абіе да ошгониме ошъ средата ни кашо явнаго общаго супостата и врага. Такожде и всеки списанія коишо бы случилисе да се внесашъ въ Болгарія ошъ незнаемо лице, и содержали бы въ себе возмущителный духъ и побужденіе нѣкое противно благоправію и честности, шаковы абіе като пагубоносныше нѣкои оружія ошъ себе да ги удаляваме, и до конца унищожаваме и ушребляваме.

Това е угодно и самому Богу, който ни повелява да се укланяме отъ зла, и да сошвориме благо, да шражиме миръ, и по пять добродѣтели да ходиме. Да почишаме Царя, който е помазанникъ Божій: и да се покоряваме на власть ша, защото е уреждена отъ Бога, и шова е истинна мудросшь която заслужува всека похвала.

На конецъ ще се увѣриме, какъ мудролюбивый Царь ще приведе всичкише науки въ совершенства, защото подражава сосъ голема ревность на дѣла Французовъ.

Треба убо да се потрудиме премилостивии Болгаре и Родолубцы, за да сдержиме за всегда такого повѣреніе на благородныше души, като да обрашмемъ на себе вниманіе-то и на всичкише просвѣщенны народы, които са возможны да понесашъ тягошыше нашы, и помогнашъ ни сосъ славо и дѣло, да разпространимъ вѣжестваша ни на славаша Божія, и честь премилаго своего ошечества, здравствуйше.

Въ Цариградѣ, 15 Юліа 1844.

Списашель.

Памятодостойны приключенія.

Отъ сошворенія міра по счисленію восшоч- ныхъ церкве има години.....	7353
Отъ шогоже по счисленію римскому..	5849
Отъ шогоже по счисленію еврейскому.	5605
Отъ всемірнаго пошона.....	5111
Отъ Сшолпшворенія.....	4598
Отъ Великаго Александра Македон- скаго.....	2174
Отъ заведенія Юліанскаго или вешхаго нашего Календаря.....	1889
Отъ рождесшва Хрішова.....	1846
Отъ разоренія града Іерусалима отъ Римлянъ.....	1775
Отъ созданія Цариграда.....	1523
Отъ перваго нікейскаго Собора.....	1527
Отъ созданія Венешіи.....	1424
Отъ Моамеша по счисленію шурецкому	1262
Отъ крещенія болгарскаго.....	1086
Отъ какъ шо ся раздѣли римскаша Церква отъ восшочно-греческаша..	793
Отъ шурскошо Царшво въ Европа..	545
Отъ паденія болгарскаго Царшва...	475
Отъ какъ шо ся изнайде харшіаша...	472
Отъ какъ шо ся изнайде барунтъ....	464

Опъ какъ шо ся измыслиха пушкише..	455
Опъ какъ шо ся измысли типографіа	405
Опъ паденія греческаго Царства....	392
Опъ какъ шо ся намери Америка....	353
Опъ какъ шо ся измысли Амфішо...	385
Опъ време новаго римскаго Кален- даря.....	263
Опъ какъ шо ся засади шунунъ въ Европа.....	253
Опъ освобожденія греческаго въ Мореа	24
Опъ Ошона перваго Царя Греческаго	12
Опъ вступленія на престолъ Е. В. Сул- тана Абдуль Меджитъ Хана.....	7

Предвѣщеніе.

Сего года ще владѣеть Планеша Марсъ,
собраніе пшеницы ще блде посредственнo,
вино и древно масло ще блде мало, зарадъ
бездождіешо, коешо ще послѣдва въ лѣшно-
шо и есенношо время.

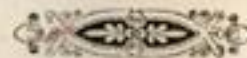
Зимаша ще блде студена и дождевна.

Пролѣтъ ша ще блде премѣнишелна съ
дни лошы и хубавы.

Лѣтошо ще блде много горещо, съ гре-
мленіе, съ молніи и бурны вѣшрове.

Есень ша ще блде до срединаша съ гре-
мленіе, а на конецъ студена съ дождь.

Марсъ ако и да носи имя Возмушиселя и
Воинственника, когешо Еланыше назы-
ваха Арисъ, и почиша го за Бога Войны,
при все шова съ милоснь Божія надѣмся,
да имамы въ шая година миръ и всяко спо-
койствіе.

Особны предсказанія.

Въ первый день рождества Хрісова ако свѣши солнцешо, предвѣщава година благополучна.

Въ 2 день ако свѣши, шо знаменува оскуднось и скапосць.

Въ 3 день ако свѣши, предсказува несогласіешо народа.

Въ 4 день ако свѣши, шо угрожава на дѣцаша сосъ сыпаницы.

Въ 5 день, казува какъ овощкише ще имашъ благоплодіе.

Въ 6 день, обѣщава шоже.

Въ 7 день, добра наша за сшока, но скапосць на пшеница.

Въ 8 день, много рыба и дивячь.

Въ 9 день, на торговцыше прибышокъ.

Въ 10 день, времена опасны съ вѣшрь и буря.

Въ 11 день, големы мѣглы и болѣзни.

Въ 12 день, войны и кровопролитыя.

Гремленіето презъ годината.

Ако гремишъ въ мѣсяцъ Іаннуаріи, шо предзнаменува големыше вѣшрове.

Ако въ Февруаріи, знаменува болестъ.

Ако въ Маршъ, шо много дождъ.

Ако въ Априліи, шо оскуднось на пшеницаша.

Ако въ Маіи, шо оскуднось на овощіешо.

Ако въ Юніи, шо послѣдуватъ болѣзни.

Ако въ Юліи, шо на всичкошо благоплодіе.

Ако въ Августъ, шо недосшашокъ на плодове.

Ако въ Септемврѣи, шо неудоволствіе въ челоуѣцыше.

Ако въ Окшовріи, шо многи вѣшрове.

Ако въ Ноемврѣи, шо добры плодове.

Ако въ Декемврѣи, шо обышокъ на младыше животины.

Астрономически примѣчанія.

Сего года ще имамы два зашмѣнія шокмо солнечны.

Первошо ще бѣде 11 Априліа предъ полудне, а второшо 5 Окшовріа по полудне.

Пасхалиа.

Індікшъ.....	4
Кругъ Солнца.	18
Кругъ Луны.....	1
Основаніе.	14
Вруцѣ лѣшо.....	1
Мясоясніе ще имаы дней.....	48
Тріодъ починается Іаннуаріа.....	27
Мясопусъ ще се падне Февруаріа.....	10
Сирокусъ.....	17
Великій постъ начинается.....	18
Благовѣщеніе въ понедѣльникъ в недѣли поспа.....	
Лашіновъ Пасха Марша.....	31
Законнаша фасха Априліа.....	2
Пасха православныхъ.....	7
Преполовеніе, Маіа.....	1
Вознесеніе Хрістово.....	16
Сочесствіе святаго Духа.....	26
Недѣля всѣхъ свяшыхъ Юніа.....	2
Постъ свяшыхъ Апостоловъ има дней..	26
Память свяшыхъ Апостоловъ въ суббошу.	

Стіхи на заминалата 1845 година.

Чуй годино чешыресеъ пеша!
 Коляшо си уже ошарѣла.
 И коляшо прошедшаго дѣла,
 Прегордостно съ сила си владѣла.
 Ты любезно щеше ме погледнешъ,
 И щеше ме возрадувашъ много.
 Съ разны дарбы щеше ме посрещнешъ,
 Безъ да съ гордостъ поступвашъ и сирого.
 Но ты дружба съ Велможи держеше,
 Предъ богаты разсыпваше дарбы:
 А бѣдныше безъ милосъ мучеше,
 И живощъ имъ мучеше сосъ скорби.
 Ты ни спори на швоешо време,
 Неслышанна голема неправда.
 И ни спори да несносно бreme,
 Погрузи ны до глубока Ада.
 Ты уязви жалныше ни сердца,
 И ошня ни премилыше други.
 Слезныше ни нишо виждашъ лица,
 Нишо гледашъ на вѣрны услуги.
 Но замина уж' швояша сила,
 И побѣлѣ главаша ни сшара.
 Славаша ни уж' се довършила,
 И царство ни вѣчно се затвара.

Того ради бѣгай непошребна
Сѣда Бабо! кояшо не можешъ
Въ изгнаніе вѣчно осуждена,
Нишо сама себѣ да помогнешъ.

Защошо ми дойде лѣшо ново,
Коешо ми всичко обѣщава.

И ще спори на първошо слово,
Все що искамъ за негова слава.

А ты иди Бабо прерѣждава!
Защошо те уж' никой не иска.

Нишо нѣкой ще те похвалява,
Ако не щешъ върна се до вѣка.

На новата година.

Добро дошла днесъ нова година,
Со всичката красота и радостъ!
Защо виждамъ какъ си ты едина,
Която ще махнешъ моя шягосъ.
И не щешъ ме посрещна съ гордостъ,
Какъ то прежде шволята Сесприца.
Кояшо ме сосъ всяка суровостъ,
Опечали до глубины сердца.
Погледни ме съ погледъ швой любезный,
И исполни моише надежды.
Обдари ме съ цвѣтя ши пролѣтны,
Съ лѣтны класы, и есенны плоды.
Като да се въ зимныше ми лѣта
Сирѣчь въ мои шарыше години,
Азъ ушѣшимъ съ шволята доброта,
Сосъ сестрыше ши единородны.

ІАННУАРІИ.

Има дней 31, а день има часовъ 10, и нощь 14.

✱	1	Вш.	Обрѣзаніе Господне, и св. Василиа великаго *.
	2	Ср.	Силвестра Папы римскаго.
	3	Че.	Пророка Малахія и Муч. Гордіа.
	4	Пя.	Соборъ 70 Апостоловъ.
	5	Су.	Муч. Деонемпша и Деоны.
✱	6	Не.	Святое Богоявленіе.
✱	7	По.	Св. Іоанна Крестителя.
	8	Вш.	Препод. Георгія и Емилиана. Послѣд. чешв. въ часъ 2, мин. 45. Сшудъ, въшрь и мразъ.
	9	Ср.	Муч. Поліевкша. Солнце въ знакъ водолея.
	10	Че.	Григорія Епископа Ніскаго.
	11	Пя.	Теодосіа общежителника.
	12	Су.	Мученицы Татіаны.
✱	13	Не.	Ермила и Спратоніка.
	14	По.	Препод. отецъ въ Сінаи и рошѣ.
	15	Вш.	Павла Дивейскаго и Іоанна. ☾ Новолуніе, въ часъ 11, мин. 58. Продолжава сшудъ.
☼	16	Ср.	Честныхъ Веригъ Апост. Петра.

* Всякій да знае какъ недѣлше и големыше праздни-
цы назначаваѣмъ съ крестецъ, а малкше со съ звѣздица.

			Мѣсяць отом. Сеферъ.
✱	17	Че.	Антоніа великаго.
✱	18	Пя.	Ашанасіа и Кирілла.
	19	Су.	Макарія Египтянина.
✱	20	Не.	Евхиміа великаго.
	21	По.	Максима исповѣдника.
☼	22	Вш.	Апостола Тімошеа. Перв. чешв., въ часъ 21, мин. 11. Время посредствено съ солнце.
	23	Ср.	Священномуч. Климента.
	24	Че.	Преподобныя Ксеніи.
✱	25	Пя.	Григорія богослова.
	26	Су.	Преподоб. Ксенофонта.
✱	27	Не.	Мышаря и Фарисеа, и мощей св. Іоанна златоустаго.
	28	По.	Ефрема Сирина.
	29	Вш.	Мощей Ігнатіа богоноща.
✱	30	Ср.	Тріехъ Священителей, Василиа ве- ликаго, Григорія богослова и Іоанна златоустаго. Полнолуніе, въ часъ 6, мин. 24. Время облачно и снѣгъ.
	31	Че.	Кіра и Іоанна безсребренниковъ.

ФЕВРУАРИИ.

Има дней 28, а день има часовъ 11, и пощъ 13.

1	Пя.	Муч. Тріфона:
* 2	Су.	Сръшеніе господне.
* 3	Не.	Блуднаго, и Симеона богопріимца и Анны пророчицы.
4	По.	Ісідора пілусіюнскаго.
5	Вш.	Мученицы Агашин.
6	Ср.	Вукола Епископа смирнскаго. Послѣд. чешв., въ часъ 15 мин. 37. Время студено.
7	Че.	Паршенія Епископа Лампсакійскаго.
8	Пя.	Деодора Спрашилаша.
9	Су.	Память усопшихъ, и Муч. Никифора Солнце въ знакъ Рыбы.
* 10	Не.	Мясопустная, и Священномуч. Харалампія.
11	По.	Священномуч. Власія.
12	Вш.	Мелешія антїохійскаго.
13	Ср.	Преподоб. Маршиніана.
14	Че.	Преподоб. Авксентія. Д Новолуніе, въ часъ 0, мин. 50. Время пошихо.
15	Пя.	Апостола Онисима. Мѣсяцъ Ошом. Ребюл-еввелъ.

16	Су.	Муч. Памфіліа.
* 17	Не.	Сиропустная, и св. Деодора Тирона
18	По.	Лва Папы римскаго. Ошъ днесъ начинаешся свяшый и великій Поспъ.
19	Вш.	Апостола Архіппа.
20	Ср.	Въ посшничествѣ просіявшихъ о- шецъ, и Лва Кашанскаго.
21	Че.	Тимофеа въ символѣхъ. Перв. чешв., въ часъ 10, мин. 3. Время пріятно.
22	Пя.	Обръшеніе мощей мучениковъ во Евгеніи.
* 23	Су.	Св. Деодора Тирона, и Поликарпа Смирнскаго.
* 24	Не.	Православія, и первое и второе обръшеніе главы Іоанна кре- стишеля.
25	По.	Тарасія Константинопольскаго.
26	Вш.	Порфирія газскаго.
27	Ср.	Проконія декаполиша.
28	Че.	Василія исповѣдника. Полнолуніе, въ часъ 21, мин. 16. Вѣтръ и дождь.

МАРТЪ.

Има дней 31, а день има часовъ 12, и нощь 12.

	1	Пя.	Преподобномученицы Евдокіи.
	2	Су.	Священномуч. Деодоша.
✱	3	Не.	Григоріа Паламы, и муч. Евтропіа и прочихъ.
	4	По.	Преподоб. Герасима.
	5	Вш.	Муч. Конона.
	6	Ср.	42 Муч. во Амморіи.
	7	Че.	Священномуч. въ Херсонѣ.
	8	Пя.	Деофилакша исповѣдника. Посл. чешв., въ часъ 22, мин. 3. Время хубаво.
✱	9	Су.	40 Муч. въ Севастіи. Солнце въ знакъ Овна. Равноденст. и Начало пролѣсія.
✱	10	Не.	Крестопоклонная, и муч. Кодраша.
	11	По.	Софроніа Іерусалимскаго.
	12	Вш.	Деофана исповѣдника.
	13	Ср.	Никифора Конст-полскаго.
	14	Че.	Преподоб. Венедикша.
	15	Пя.	Муч. Агапіа. Д Новолуніе, въ часъ 15, мин. 42. Время машино.
	16	Су.	Муч. Савина и Папы. Мѣсяць Ошом. Ребюл-ахиръ.

✱	17	Не.	Іоанна лѣствичника, и Алексіа челоуѣка Божія.
	18	По.	Кирілла александрійскаго.
	19	Вш.	Муч. Хрисанша и Даріи.
	20	Ср.	Преподоб. Ошець въ обишели св. Саввы.
	21	Че.	Іакова исповѣдника. И пѣніе великаго Канона.
	22	Пя.	Священномуч. Василіа.
	23	Су.	Акашісша, и Священномуч. Нікона. Перв. чешв., въ часъ 0, мин. 55. Время спудено.
✱	24	Не.	Маріи Египтяныни, и Препод. Захаріи.
✱	25	По.	Благоуѣщеніе пресв. Богородицы.
	26	Вш.	Соборъ Архангела Гавріила.
	27	Ср.	Преподобныя Машроны.
	28	Че.	Преподоб. Іларіона.
	29	Пя.	Марка Арешусійскаго и Кирілла діакона.
✱	30	Су.	Воскресеніе Лазарево, и Іоанна лѣствичника. Полнолуніе, въ часъ 10, мин. 8. Спудъ и вѣтръ.
✱	31	Не.	Цвѣтоносная.

АПРИЛЛІИ.

Има дней 30, день има часовъ 13, и нощь 11.

1	По.	Маріи Египтяныни.
2	Вш.	Преподоб. Тіша.
3	Ср.	Преподоб. Никиты.
4	Че.	Іосифа пѣснопісца.
5	Пя.	Муч. Теодула и Агашопода.
6	Су.	Евсихіа Конст-полскаго. Послѣд. чешв., въ часъ 19, мин. 21. Время ясно но студено.
* 7	Не.	Пасха, праздникъ осмодневный, и разрѣшеніе на вся чрезъ всю свѣтлую седмицу.
* 8	По.	Апостоловъ Иродіона и проч.
* 9	Вш.	Муч. Евсихіа. Солнце въ знакъ Тѣлца.
* 10	Ср.	Муч. Терентіа.
* 11	Че.	Священномуч. Аншпы.
* 12	Пя.	Живопріемнаго источника, и Ва- силіа парійскаго.
* 13	Су.	Священномуч. Аршемона.
* 14	Не.	Томы, и Маршіна Папы римскаго. Д Новолуніе, въ часъ 4, мин. 34. Время облачно и дождь.
15	По.	Апостоловъ Арішарха и проч. Мѣсяцъ Одом. Джемазия-сввелъ.

16	Вш.	Мученицы Агашіи и проч.
17	Ср.	Симеона въ персідѣ.
18	Че.	Преподоб. Іоанна.
19	Пя.	Іоанна вешхопещерника.
20	Су.	Теодора шріхины.
* 21	Не.	Мироносицъ, и Священномуч. Іан- нуаріа. Первая чешв., въ часъ 13, мин. 47. Время хубаво.
22	По.	Теодора Сікеота.
* 23	Вш.	Великомуч. Георгіа побѣдоносца.
24	Ср.	Саввы Спрашилаша.
* 25	Че.	Апостола и Евангелиста Марка.
26	Пя.	Василіа амасійскаго.
27	Су.	Симеона сродника Господня.
* 28	Не.	Разслабленнаго, и Апостоловъ Іа- сона и Сосипатра. Полнолуніе, въ часъ 23, мин. 4. Облачно, а на конецъ хубаво.
29	По.	Мучениковъ въ Кизикѣ.
30	Вш.	Апостола Іакова брата Господня.

МАИ.

Има дней 31, а день има часовъ 14, и ноць 10.

* 1	Ср.	Преполовение, и Пророка Иереміи.
2	Че.	Мощей Ашанасіа великаго.
3	Пя.	Тимофеа и Мавры.
4	Су.	Преподобномученицы Пелагін.
* 5	Не.	Самарянины, и Мученицы Ірины.
6	По.	Іова многоспиралнаго. Послѣд. четв., въ часъ 8, мин. 13. Время непостоянно.
7	Вш.	Муч. Акакіа.
* 8	Ср.	Іоанна богослова и Арсеніа вел.
* 9	Че.	Мощей Св. Ніколаа, и Прор. Исаиі. Солице въ знакъ Ближецовъ.
10	Пя.	Апостола Симона Зилоша.
11	Су.	Мокіа и Методіа.
* 12	Не.	Слѣваго, и Епифаніа и Гермака.
13	По.	Мученицы Гликеріи. Д Новолуніе, въ часъ 17, мин. 26. Время тепло съ дождь.
14	Вш.	Муч. Ісідора. Мѣсяць Ошом. Джемазил-ахиръ.
15	Ср.	Пахоміа великаго.
* 16	Че.	Вознесение Господне.
17	Пя.	Апостола Андроніка.
18	Су.	Муч. Теодоша.

* 19	Не.	Святыхъ отецъ, и Священномуч. Патрикіа.
20	По.	Муч. Талалеа.
* 21	Вш.	Константина и Елены. Перв. четв., въ часъ 2, мин. 39. Горещо, послѣ Гремление.
22	Ср.	Муч. Василиска.
23	Че.	Михаила исповѣдника.
24	Пя.	Симеона на дивнѣй горѣ.
25	Су.	Памянь усопшихъ, и шрешіе о- брѣш. главы Предшечевы.
* 26	Не.	Пятидесятницы, Праздникъ три- дневный и разр. на вся чрезъ всю седмицу.
* 27	По.	Священномуч. Терапонша, и Вели- комуч. Георгіа новаго въ Софін.
* 28	Вш.	Преподоб. Нікишы. Полнолуніе, въ часъ 11, мин. 52. Буря и облацы.
29	Ср.	Мученицы Теодосіи.
30	Че.	Преподоб. Ісаакіа.
31	Пя.	Апостола Ерміа.

ЮНІИ.

Има дней 30, день има часовъ 13, и нощь 11.

1	Су.	Юстина Філософа.
* 2	Не.	Всѣхъ свяшыхъ, и Никифора Константінопольскаго.
3	По.	Муч. Лукиліана. И начинается постъ свяшыхъ Апостоловъ.
4	Вш.	Митрофана Конст-польскаго. Послѣд. чешв., въ часъ 21, мин. 5. Время мясно и дождь.
5	Ср.	Дорофея шірскаго.
6	Че.	Преподоб. Висаріона.
7	Пя.	Теодоша ангирскаго.
8	Су.	Теодора Сирашилаша.
* 9	Не.	Кирила Александрійскаго. Солнце въ знакъ Рака, и Начало лѣта. Огнь днесъ солнце возвращается и день умалляется.
10	По.	Священномуч. Тимофеа.
* 11	Вш.	Апост. Варшоломеа и Варнавы.
12	Ср.	Онуфріа и Петра афонскаго. Д Новолуніе, въ часъ 6, мин. 18. Время умѣренно.
13	Че.	Мученицы Акиліны. Мѣсяць Ошом. Редженъ.

14	Пя.	Пророка Елисеа и Методіа Конст-польскаго.
15	Су.	Пророка Амоса.
* 16	Не.	Тихона амашунискаго.
17	По.	Муч. Мануила и проч.
18	Вш.	Муч. Леонтіа.
19	Ср.	Апостола Юды брата Господня. Перв. чешв., въ часъ 15, мин. 31. Дождь, послѣ тихо.
20	Че.	Священномуч. Методіа.
21	Пя.	Муч. Юліана тарсійскаго.
22	Су.	Священномуч. Евсевіа.
* 23	Не.	Мученицы Агриппины.
* 24	По.	Рождество Іоанна Крестителя.
25	Вш.	Преподобномученицы Февроніи.
26	Ср.	Преподоб. Давіда Солунскаго.
27	Че.	Самсона Сираинопрімца. Полнолуніе, въ часъ 0, мин. 44. Студенъ вѣтръ.
28	Пя.	Можей безсребр. Кіра и Іоанна.
* 29	Су.	Апостоловъ Петра и Павла.
* 30	Не.	Соборъ 12 Апостоловъ.

ЮЛІЙ.

Има дней 31, а день има часовъ 14, и ношь 10.

☼	1	По.	Безсребр. Космы и Даміана.
	2	Вш.	Положеніе ризы Богородичны.
	3	Ср.	Муч. Іакінша.
	4	Че.	Андреа кришскаго. Послѣд. чешв., въ часъ 9, мин. 55. Время пріяшно.
	5	Пя.	Ашанасіа ашонскаго.
	6	Су.	Сісоа великаго.
✱	7	Не.	Томы, Акакіа, и Муч. Киріакін.
	8	По.	Великомуч. Прокопіа.
	9	Вш.	Священномуч. Панграшіа. Солнце въ знакъ Лва.
	10	Ср.	45 Муч. въ Нікополи.
	11	Че.	Мученицы Евфиміи. Д Новолуніе, въ часъ 19, мин. 8. Дождь.
	12	Пя.	Муч. Прокла и Іларіа. Мѣсяць Ошом. Шабанъ.
	13	Су.	Соборъ Архангела Гавріила.
✱	14	Не.	Свяшыхъ ошець, и Апостола Акілы
	15	По.	Муч. Киріка и Юлішны.
☼	16	Вш.	Священномуч. Ашиногена.
☼	17	Ср.	Великомученицы Маріны.
	18	Че.	Муч. Іакінша.

19	Пя.	Преподобныя Макріны. Перв. чешв., въ часъ 4, мин. 21. Время хубаво.
20	Су.	Пророка Іліи.
✱	21	Не. Симеона юрод. и Іоанна постника.
22	По.	Равноапост. Маріи Магдалины.
23	Вш.	Муч. Трофіма и проч.
24	Ср.	Мученицы Хрістіны.
✱	25	Че. Успеніе свѣшныя Анны.
☼	26	Пя. Священномуч. Ермолаа. Полнолуніе, въ часъ 13, мин. 34. Вѣтръ.
☼	27	Су. Великомуч. Паншелеимона.
✱	28	Не. Апостола Прахора и Ніканора.
29	По.	Муч. Калініка.
30	Вш.	Апостола Сілы и Сілуана.
31	Ср.	Праведнаго Евдокіма.

АВГУСТЪ.

Има дней 31, а день има часовъ 13, и ночь 11.

✱	1	Че.	Происхожденіе честнаго Креста, и Муч. Маккавеовъ. И начинается постъ пресвя- тыя Богородицы.
	2	Пя.	Мощей Архидіакона Стефана. Послѣд. четв., въ часъ 22, мин. 47. Время машинно.
	3	Су.	Преподоб. Исаакія и проч.
✱	4	Не.	Седми опроковъ въ Ефесъ.
	5	По.	Муч. Евсигнія.
✱	6	Вш.	Преображеніе Господне.
	7	Ср.	Преподобномуч. Дометіа.
	8	Че.	Емилиана исповѣдника.
✱	9	Пя.	Апостола Маврина. Созиде въ знакъ Дѣвы.
	10	Су.	Муч. и Архидіакона Лавренція. Д Новолуніе, въ часъ 8, мин. 5. Горещина.
✱	11	Не.	Муч. и діакона Евла. Мѣсяцъ Ошом. Рамазанъ.
	12	По.	Муч. Фотія и Анікішы.
	13	Вш.	Максіма исповѣдника.
	14	Ср.	Пророка Міхеа.
✱	15	Че.	Успеніе пресвятыя Богородицы.

	16	Пя.	Пренесеніе образа Господня.
	17	Су.	Муч. Мирона. Первая четв., въ часъ 17, мин. 13. Облацы и Гремленіе.
✱	18	Не.	Муч. Флора и Лавра.
	19	По.	Андреа Страшилаша.
	20	Вш.	Пророка Самуила.
	21	Ср.	Апостола Даддеа.
	22	Че.	Муч. Агатоніка.
	23	Пя.	Муч. Луппа.
	24	Су.	Священномуч. Евпиха.
	25	Не.	Мощей Апостола Варшомеа и Апо- стола Тіма. Полнолуніе, въ часъ 2, мин. 26. Время пріятно.
✱	26	По.	Муч. Адріана и Наталин.
	27	Вш.	Преподоб. Пімена.
	28	Ср.	Препод. Моисеа Муріна.
✱	29	Че.	Усѣкновеніе Іоанна Крестителя, и Постъ.
	30	Пя.	Александра Конст-полскаго.
✱	31	Су.	Положеніе пояса пресвятыя Бого- родицы.

СЕПТЕМВРІЙ.

Има дней 30, а день има часовъ 12, и ноць 12.

✱	1	Не.	Начало Индикта и Симеона Сполника. Послѣд. четв. въ часъ 11, мин. 39. Вѣтръ и время машно.
	2	По.	Муч. Маманша.
	3	Вш.	Священномуч. Аншима.
	4	Ср.	Вавилы и Пророка Моисеа.
	5	Че.	Пророка Захаріи.
	6	Пя.	Чудо Архангела Михаила.
	7	Су.	Муч. Созонша.
✱	8	Не.	Рождество пресвятыя Богородицы ☾ Новолуніе, въ часъ 20, мин. 52. Сшудено, и презъ ноць ясно.
☼	9	По.	Іоакіма и Анны. Солнце въ знакъ вѣсей. Равноденствіе и Начало Есены. Мѣсяцъ Оптом. Шеваль.
	10	Вш.	Мученицы Минодоры и пр.
	11	Ср.	Преподобныя Деодоры.
	12	Че.	Священномуч. Авшонома.
	13	Пя.	Обновленіе храма Воскресенія, и Муч. Корниліа.
✱	14	Су.	Воздвиженіе честнаго Креста, и Поспѣ.

✱	15	Не.	Муч. Никиты.
☼	16	По.	Великомученицы Евфиміи. Первая четв., въ часъ 6, мин. 5. Молніи и время неприяшно.
	17	Вш.	Мученицы Софіи и дщерей ея.
	18	Ср.	Евменія горшинскаго.
	19	Че.	Муч. Трофіма и пр.
	20	Пя.	Великомуч. Евстахіа.
	21	Су.	Апостола Кодраша.
✱	22	Не.	Священномуч. Фоки.
☼	23	По.	Зачатіе Іоанна Крестителя. Полнолуніе, въ часъ 15 мин. 18. Сшудъ.
	24	Вш.	Первомученицы Теклы.
	25	Ср.	Преподобныя Евфросиніи.
☼	26	Че.	Преставленіе Іоанна Богослова.
	27	Пя.	Муч. Калистрата.
	28	Су.	Харітона исповѣдника.
✱	29	Не.	Кириака ошшелника.
	30	По.	Священномуч. Григорія великія Арменіи.

ОКТОВРІЙ.

Има дней 31, а день има часовъ 11, и ночь 13.

✱ 1	Вш.	Покровъ пресв. Богородицы, и Апостола Ананіи. Послѣд. чешв., въ часъ 0, мин. 31. Время чисто и спудено.
2	Ср.	Священномуч. Кипріяна.
3	Че.	Діонисія Ареопагіта.
4	Пя.	Священномуч. Іерошеа.
5	Су.	Мученицы Харііины.
✱ 6	Не.	Апостола Томы.
7	По.	Муч. Сергіа и Вакха.
8	Вш.	Преподобныя Пелагін. ☾ Новолуніе, въ часъ 9, мин. 44. Дождь.
9	Ср.	Апостола Іакова Алфеова. Солнце въ знакъ Скорпіи. Мѣсяць Ошом. Зилкаде.
10	Че.	Муч. Евлампіа и Евлампіи.
11	Пя.	Апостола Філіппа.
12	Су.	Муч. Прова и Тараха.
✱ 13	Не.	Святыхъ ошецъ, и Муч. Карпа и Папиль.
✱ 14	По.	Преподобныя Параскевы.
15	Вш.	Евхиміа новаго. Первая чешв. въ часъ 18, мин. 55.

		Время ясно.
16	Ср.	Муч. Лонгина Сотника.
17	Че.	Пророка Осіи.
✱ 18	Пя.	Евангеліста Луки.
✱ 19	Су.	Препод. Іоанна Рыскаго, и Пророка Іоилы.
✱ 20	Не.	Великомуч. Артемія, и Преподобно муч. Герасима новаго.
21	По.	Препод. Іларіона великаго.
22	Вш.	Аверкіа Іераполскаго.
✱ 23	Ср.	Апостола Іакова брата Господня. Полнолуніе, въ часъ 6, мин. 10. Солнце не обѣщава вѣтръ.
24	Че.	Муч. Арешы и пр.
25	Пя.	Муч. Ношарія и пр.
✱ 26	Су.	Великомуч. Димитрія Мироточца.
✱ 27	Не.	Муч. Несфора.
28	По.	Муч. Терентія и Неонілы.
29	Вш.	Анастасіи Римляныни.
30	Ср.	Муч. Зиновія и Зиновіи. Послѣд. чешв., въ часъ 15, мин. 23. Время облачно и спудено.
31	Че.	Апост. Стахія, Амліа и пр.

НОЕМВРІЙ.

Има дней 30, а день има часовъ 10, и нощь 14.

✱	1	Пя.	Безсребр. Космы и Даміана.
	2	Су.	Муч. Акіндина и пр.
✱	3	Не.	Муч. Акепсімы и пр.
	4	По.	Іоанна великаго.
	5	Вш.	Галакшіона и Епістимы.
	6	Ср.	Павла исповѣдника.
	7	Че.	33 Муч. въ Мелішинѣ. Д Новолуніе, въ часъ 0, мин. 36. Время хубаво.
✱	8	Пя.	Архангела Михаила и Гавріила. Мѣсяць Ошом. Зилхидже.
	9	Су.	Муч. Онисима и Порфирія. Солнце въ знакъ Сшрѣлаца.
✱	10	Не.	Апост. Ерасша и Олимпя.
	11	По.	Муч. Мины, Вікшора и пр.
✱	12	Вш.	Іоанна милосшиваго.
✱	13	Ср.	Іоанна Злапоушшаго.
✱	14	Че.	Апостола Філіппа. Перв. чешв., въ часъ 9, мин. 49. Время студенно.
	15	Пя.	Муч. Гурія. И начинаешся Постъ Рождества Хрісшова.
✱	16	Су.	Евангеліста Маштеа.
✱	17	Не.	Григорія Неокесарійскаго

	18	По.	Муч. Платона и Романа.
	19	Вш.	Пророка Авдіа и Муч. Варлаама.
	20	Ср.	Григорія Декаполіта.
✱	21	Че.	Введеніе прешв. Богородицы. Полнолуніе, въ часъ 19, мин. 2. Обѣщава снѣгъ.
	22	Пя.	Апостола Філімона.
	23	Су.	Амфілохія Іконійскаго и Григорія Акраганшійскаго.
✱	24	Не.	Великомученицы Екашеріны*.
	25	По.	Климентя Папы римскаго.
	26	Вш.	Препод. Алипіа сполшника.
	27	Ср.	Великомуч. Іакова Перса.
	28	Че.	Преподобномуч. Стефана новаго.
	29	Пя.	Муч. Парамона и Філумена. Послѣд. чешв., въ часъ 6, мин. 13. Снѣгъ и вѣшрь.
✱	30	Су.	Апост. Андреа первозваннаго.

* Грешыте празднувашъ праздникъ Св. Екашеріны въ 25 день сего мѣсяца, но мы послѣдующе Славенскому Минію, празднуваме въ всичката Болгарія и Сербія въ день 24шый.

ДЕКЕМВРІИ.

Има дней 31, а день има часовъ 9, и ношь 15.

✱	1	Не.	Пророка Наума.
	2	По.	Пророка Аввакума.
	3	Вш.	Пророка Софоніа.
✱	4	Ср.	Вел-Мученицы Варвары и Іоанна Дамаскина.
✱	5	Че.	Преподоб. Саввы освященнаго.
✱	6	Пя.	Св. Ніколаа чудотворца. Д Новолуніе, въ часть 15, мин. 28. Время студено.
	7	Су.	Амвросіа Медиоланскаго. Мѣсяць Ошом. Мухарремъ. И начало Ошом. дѣша 1263.
✱	8	Не.	Препод. Патапіа.
✱	9	По.	Зачатіе пресв. Богородицы. Солнце въ знакъ Козерога, и начало зимы. Отъ днесь Солнце возвращается, и день растешъ, а ношь умалешся.
	10	Вш.	Муч. Мины и Ермогена.
	11	Ср.	Даніила Столпника.
✱	12	Че.	Спирідона примитунскаго.
✱	13	Пя.	Пашозарныхъ Му. Евстратіа и пр.
	14	Су.	Муч. Диріа, Левкіа и пр.

			Первая четв., въ часть 0, мин. 41. Облачно и снѣгъ.
✱	15	Не.	Св. Праотець, и Священномуч. Елевтеріа.
	16	По.	Пророка Аггеа.
	17	Вш.	Пророка Даніила, и тріехъ Ошроковъ въ Вавилонѣ.
	18	Ср.	Муч. Севастіана.
	19	Че.	Муч. Бонифатіа.
✱	20	Пя.	Ігнашіа богоносца.
	21	Су.	Мученицы Юліаніи. Полнолуніе, въ часть 9, мин. 54. Время чисто и студено.
✱	22	Не.	Великомученицы Анастасіи.
	23	По.	Десять Муч. въ Криштѣ.
	24	Вш.	Преподобныя Евгеніи.
✱	25	Ср.	Рождество Хрістово, праздникъ тридневный, и разрѣшеніе на вся до Навечерія Богоявленій.
✱	26	Че.	Соборъ пресв. Богородицы.
✱	27	Пя.	Архідіакона Стефана.
	28	Су.	Дву шму Мученикъ. Послѣд. четв., въ часть 19, мин. 7. Голема студъ и мразъ.
✱	29	Не.	14,000 Младенець Хріста ради избіенныхъ въ Виплсемѣ.
	30	По.	Мученицы Анисіи.
	31	Вш.	Меланіи Римляныни.

Родословіе владѣтелей въ Европа.

ИМПЕРАТОРИ.

Австрійскій, Фердинандъ І, онъ рожденіа има лѣтъ.....	52
Всероссійскій, Николай Павловичъ І, лѣтъ	49
Турскій, Султанъ Абдулъ Меджишъ Ханъ има лѣтъ.....	24

КРАЛѢВИ.

Баварскій, Лудовікъ І, има лѣтъ.....	59
Белгійскій, Леополдъ І.....	59
Виршембергскій, Вилхелмъ І.....	64
Греческій, Отонъ І.....	30
Данскій, Христіанъ VIII.....	59
Енглезскій, Кралица Вікторіа І.....	27
Неаполишанскій, Фердинандъ II.....	36
Поршугалскій, Дона Маріа II.....	27
Прусіанскій, Фридрихъ Вилхелмъ IV...	52
Саксонскій, Фридрихъ Августъ.....	48
Сардинскій, Карлъ Албертъ.....	57
Французскій, Лудовікъ Філіппъ І.....	72
Ханноверанскій, Ернестъ Августъ.....	74
Холландскій, Вилхелмъ II.....	53
Шведскій, Оскаръ І.....	48
Шпанскій, Изавелла II.....	14

Христіански Княжества подъ турско то владѣніе въ Европа има четири.

1. Въ Молдавіа, гдѣшо владѣеть :
Михаилъ Григорій Спурза, Князь Молдавскій, и обышава въ Яшѣ.
2. Въ Влашка, гдѣшо владѣеть :
Георгій Димитрій Бибеско, Князь Влашкій, и обышава въ Букурещѣ.
3. Въ Сербіа, гдѣшо владѣеть :
Александеръ Георгіевичъ Черный, Князь Сербскій, и обышава въ Бѣлградѣ.
4. Въ островъ Самось, на Архіпелагѣ, гдѣшо владѣеть :
Стефанъ Вогоріды, Князь Самосскій, и обышава въ Цариградѣ.

Власть духовная четьрехъ Патріарховъ, които се намеруватъ подъ Владѣніето отоманско въ Европа, Асія и Африка.

1. Всесвятѣйшій Архіепископъ Константинополскій, новаго Рима и вселенскій Патріархъ, Господинъ Господинъ Мелешій, взыде на Патріаршескій и вселенскій Пре-

сноль 19 Априліа 1845 года, и обитавъ въ Цариградѣ.

2. Блаженнѣйшій и Святѣйшій Патріархъ Александрійскій и всего Египта, Пеншаполя, Ливіи и Етіопіи, Господинъ Господинъ Іерошей, пасе о Хрістѣ восточную Церковь Александрійскую, онъ лѣта 1823, мѣсяца Окшовріа, и обитавъ въ Александріи.

3. Блаженнѣйшій и Святѣйшій Патріархъ великаго Града Антіохійскаго, и всего Востока, Господинъ Господинъ Мешодій, пасе восточную о Хрістѣ Церковь Антіохійскую онъ лѣта 1823, мѣсяца Маіа, и обитавъ въ Дамаскѣ.

4. Блаженнѣйшій и Святѣйшій Патріархъ Іерусалимскій, святаго Сіона, Сиріи, Аравіи, онойполу Іордана, Каны Галилейскія и всея Палестинны, Господинъ Господинъ Киріалъ, бывши прежде Архіепіскопъ Лідды, избранъ онъ Синода Іерусалимскаго, взыде на Патріаршескій Престоль мѣсяца Марша 1845 года, и по повелѣнію Высокія отоманскія Поршы, обитавъ сега и за всегда не въ Цариградѣ какъ то прежде, но въ Іерусалимѣ близъ своего Снада.

Порядокъ пошты

на Пошты отъ Цариграда по сухо.

За Віенна, похода австрійска пошта въ всека среда, и минува презъ Адрианополю, Філіппополь, Софія, Нишъ и Бѣлградъ.

За Петербургъ, похода російска пошта на 5 и 20 день всякаго мѣсяца, и минува презъ Русчукъ, Букурещъ, Яшъ, и далше презъ Россіа.

Турска пошта похода онъ Цариградъ: За всякаша Румелія, въ всекій понедѣльникъ.

За всякаша Асія (Анадолъ), въ всека Среда.

За Сиріа даже до Іерусалимъ, на всеки 15 дни пакъ въ Среда.

За Смирна и Бруса, въ всякій чешвершокъ.

*Порядокныте плаванія на
Паропловыте (Ванорете) отъ Цариградъ.*

За Средиземното море, походятъ фран-
цузскиѣ Пароплови на 5, 15 и 25 день вся-
каго мѣсяца.

За Смирна, походя австрійскій Паро-
пловъ въ всяка Среда.

За Солунъ, на 10, 20 и 30 день всякаго
мѣсяца по римскому Календарю.

За Адриатическо море, на 5 и 20 день
всякаго мѣсяца, и минува презъ Смирна,
Сира, Патра, Керкира, Анкона до Тріестъ.

За черно море, въ Варна, и въ Дунавъ
въ Тулча до Галацъ, на всяка Седмица въ
Впорникъ.

За Одесса, походя російскій Паропловъ
на 4, 14 и 24 день всякаго мѣсяца.

За Трапесонъ, походя шурскій Паро-
пловъ въ всякій Впорникъ и Пяшокъ, и мину-
ва покрай Синапъ и Сампсонъ, гдѣшо осшавя
и приема Шока и Пашницы.

За Сиріа въ Берушъ, походя на всякій
мѣсяцъ околъ 15 дне по римскому.

*Назначеніе на нѣкои торгове
(Панигиръ) въ Болгаріа и Македоніа.*

Въ Ени-Загара, отварасе на цвѣтнаша недѣля.	
Въ Джумая (въ Окружіеио Русчукско), за жива шока, за Цариградски и раз- ны иностранны производы, отварасе Априліа.	23
Въ Карнабашъ, Маіа.	5
Въ Ямболъ, шокмо за жива шока, отва- расе Априліа.	23
И пакъ таможе тако-называемый Донушъ Панигиръ, отварасе Маіа.	15
Въ Сливенъ, Маіа.	20
Въ Ески-Загара, на една Недѣля подиръ узунджова, околъ Септемвріа.	24
Въ Кара-су въ Добридже, Юніа.	10
И пакъ Септемвріа.	15
Въ Філіппополь или Марашъ, за разны мѣстны вѣлены производы и Абы, от- варасе на Пешровъ день.	
Въ Пиронъ, за мѣстны и иностранны про- изводы, отварасе Августъ.	15

Въ Узунджова, за цариградски и иностран-	
ны производы, Септемвріа.....	8
Въ Прищина, за разна стока Априліа...	23
Въ Іоанина, Маіа.....	17
Въ Велесъ.....	20
Въ Прилепъ, Юліа.....	20
Въ Ипсала, Августъ.....	8
Въ Неврокопъ, отъ 1 Августа до	15
Въ Пешричъ, Декемвріа.....	1
Въ Серезъ, Керванъ Панигиръ, отъ	
Февруаріа.....	15

Други иностранны.

Въ Липско (въ Саксоніа), 1 Іаннуаріа,
23 Априліа и 22 Септемвріа, и шрашъ по
три недѣли.

Въ Пеща (въ Унгаріа), 7 Марша, 27 Маіа,
17 Августа и 4 Ноемвріа, и шрае всякій по
8 дней.

РЪЧИ

правоучителни Філософовъ.

СОКРАТЪ філософъ думаше, какъ е добро-
та безъ разума со все пуста и неполезна.

Побѣда безъ бой и борба, не струва на
человѣка голема слава.

На сына послушнаго не са тяжки ошече-
ски повелѣнія.

Жена добра зарадъ мужа своего умирае, а
злата гледа да го поскоро умори : того ра-
ди нѣкому человѣку жена е радостъ и ушѣха,
а нѣкому плачь, горестъ и мученіе.

ПЛАТОНЪ обичествоваше на всякій день
трижды да благоради Бога, перво : защото
се е родилъ человѣкъ, а не скопъ; второ :
защото се е родилъ Еллинъ, а не отъ вар-
варска рода; а трето : защото се е родилъ
въ время Сократово, отъ когото е научилъ
філософіама.

Пышаха го, кой е отъ человѣцыи най-
крѣпокъ; отвѣща : Той, който побѣждава
гнѣватъ си, а овый е найслабъ, който не
може да ушанъ никакова тайна.

Пышаха го още, отъ коя страна добръ е човекъ да се пази; отвѣща: Пазисе отъ шамъ, гдѣто гордостъ власнува, и гдѣто въ младыше лѣжа царствува.

АРИСТИПЪ Мудрецъ Кирінейскій думаше: Подобрѣ е човекъ сиромыхъ нежели глупъ, защото сиромыхъ е оскуденъ шокмо отъ имѣніе, а глупый като е оскуденъ отъ мудростъ, много паша лишавасе и образа человекъ.

АНТИСТЕНЪ филозофъ думаше, какъ, братската любовь покрѣпка е и отъ найкрѣпкише сѣбны.

Пышаха го, защо пропадатъ нѣкои царства; отвѣща: Когдато въ нихъ има по много зло нежели добро.

АРИСТОТЕЛЪ филозофъ думаше, какъ, ученія корень бива горекъ, но гроздъ и плодъ сладокъ.

Той думаше, какъ, въ щасіето не е възможно да познаеме пріятеля, въ нещасіето си обаче познаваме го въ той самый часъ.

ДИОГЕНЪ филозофъ бѣше человекъ особнаго права, и въ едно време съ фенеръ и запалена свѣщъ ходеше въ средъ пладне по улицыте, и като го пышаха, що траси, отвѣща: Человекъка трасимъ. Съ това показуваше какъ, истиннаго человекъ и въ голе-

мо множество мачно може нѣкой да намери.

Той видѣ веднощъ едно младо момче, гдѣто се бѣше зачервило въ лицето си отъ сшѣдъ, рече му: Не бойся чадо, защото шаково червило знакъ е на природната ти добродѣтель.

Той видѣ веднощъ едно дете гдѣто безчинствувахе, абіе удари учителя му, и му рече: защо учишь децата на безчиніе.

Той пакъ видѣ друго момче сосъ грозно лице, но съ добры нравы, рече му: Чадо! душевнаша ти доброта придава много хубостъ на лицето ти.

Той дойде веднощъ въ Градъ Минда, гдѣто видѣ градскише врата много големи, и изрядно успросны, а самыя Градъ весма малокъ, рече на жителите: Господа Миндіане! затворише враташа, да Градо ви не побѣгне.

Нѣкогда принужденъ отъ скудостъ ша, искаше милосшыня отъ человекыше, и думаше: Ако сте кому дали милосшыня, шо дайте и мене, ако ли нѣсте, а Вы начнете отъ мене.

ВІОНЪ Мудрецъ плуваше нѣкогда въ единъ корабль съ нѣкои лошы человекы по морето, гдѣто паднаха въ морскише разбойницы, и отъ спрахъ-начнаха вси да думашъ: Ще изгинеме ако ны познаишь. А Віонъ пакъ

рече : Воистина ще изгинеме ако ны не познаятъ.

Извѣстно е какъ ложише чловѣцы, когато паднахъ въ нужда, молаше Богу за да ги не познае никой : но добрите молахъ Бога да ги познае всекій, като да не загинатъ наедно съ лошые, какъ то Архімидъ звѣздочшець, и други многи загинаха, защото ги не познаваха.

Той Вионъ думаше; какъ, спаростъ та е пристанище на чловѣцыте, гдѣто ошъ нещастія прибѣгавашъ.

Той запрещаваше, да се не ругае нѣкой на спарыте, защото всякій желае да се сподоби спараго вѣка.

И безумно е да се присмѣва нѣкой на шова нѣщо, гдѣто желае самъ си да достигне.

ПРАВОУЧИТЕЛНИ ПОВѢСТИ.

Безразсудното осужденіе.

Зинонъ філософъ примѣши одного ошъ ученицыте си, гдѣто осуждаваше нѣкои мысли и дѣла въ книгаша філософа Антистена, шого ради и показавши му друга една книга шогоже філософа пышаше го, ще мысли зарадъ нея, и имали въ нея нѣкоя полезна работа. Но ученикъ му ошвѣща, какъ не може да рече нищо, защото не е го прочелъ. Не ли ти е срамъ рече му шогда Зинонъ, да безъ всяко разсужденіе осуждавашъ оно, щото е Антистенъ споредъ швоемо мнѣніе погрѣшилъ, а не ползувашъ се ошъ онова, щото е хубаво и полезно написалъ.

Пола отъ моланіето.

Ксенократъ філософъ въ въ нѣкое големо пиршество, гдѣто при лстіето и пиніето скоро всичкине гълчеха и ближните си осуждаваха. И донеже пышуваше го нѣкой,

защо и онъ не хорашува нѣщо; отвѣща: За това, защото много пати се каяхъ когдато хорашувахъ, но никогда, когдато молчахъ.

Истинното пріятелство.

Евдамидъ, жишель Града Корінша, имаше два Пріятелъ, единъ се выкаше Ареша а други Хариксенъ. И разболѣвшись до смерти, зарадъ да нареди Майкаша си и една дщерка гдѣто имаше, и ги оставяше въ горчайшето сиромашество, призва дваша си пріятелъ, и имъ даде едно доспомятно завѣщаніе, съ което предаваше майкаша си на Ареша да я храни, и въ старости да я гледа и упокои. А на Хариксена зарачуваше да пріемне дщеркаша му, да я ожени, и да ей даде шаково приданіе (миразь) колко то му бде возможно. И въ случай ако единия отъ нихъ умре, то дава на другого това право за да спори споредъ завѣщаніето му. Ти и дваша пріятелъ показахасе шолко благородни, колко то се той надѣлше, и колко то бы и той самъ зарадъ нихъ спорилъ, защото Ареша пріа абіе майкаша му, а Хариксенъ ожени дщеркаша му наедно со свояша си въ

единия день, и даде ей шаковъ големъ миразь каковъ то даде и на свояша си.

Сила на дѣтинската любовь.

Едно време хрістіански нѣкои Господа искупиха нѣкои робове хрістіанъ, които бѣха въ Алджеръ отъ морскине разбойницы заробени, какъ то имаха обычай на всека година да дохождахъ отъ Европа, и да ги искупувахъ. Но въ той самый часъ когдато щеха да опилывахъ онъ шамъ сосъ корабль, и съ искупенныне робове, достигна единъ Корсаръ (морскій разбойникъ) въ приспанището въ единъ шведскій корабль. Помежду заробенныне случи се, да се намери и единъ Баща на откупено едно момче. Они се познаха, и со слъзы паднаха единъ другому въ объятія. Зарадъ нещастіето своего родителъ, когото живохъ въ мучителното робство безсумѣнно треба да се прекраши, съ чувствителность пораженный сынъ молещесе на корсарете, да му дозволехъ да остане той въ робство на мѣсто Бащата си. Азъ самъ младъ, думаше имъ: и посиленъ за тяжките работы, гдѣто се давахъ на

робовеше да ги работашъ : и разбойниците го приѣха. Но като разбра Алджерскій Дейшова похвално дѣло на младаго хрістіанина, не дозволи да шаковъ благородный сынъ въ робство остане, и заповѣди да му се даде свобода, и наедно сосъ Баща си да поїде за отечеството си.

Отъ шова се види какъ и самыне разбойницы спрувашъ по нѣкой пашъ благородны и похвалны дѣла, но коя е полза когдато ако покажашъ благодѣліе на одного человека, а на хиляда бѣдны, спавашъ неумолимы мучишени, какъ то бѣха и Алджерцы, коишо сосъ своенно разбойничество, мерзость ша на всичкише просвѣщенны царства навлекоха на себе си до шолко, догдѣ се не согласиша всичкише силы, за да ги испребашъ отъ лица земли, и дадохъ право на Французыше, коишо и совершиха дѣло преславно, и пощо освободиха много хиляды хрістіане отъ опчашелното робство, наслѣдиха и всичкошо алджерско богатство, което употребиха благодѣлшно на полза спраждущаго человечества, и держашъ днесъ всичкише алджерски предѣли въ раката си, коишъ шо распространиха съ силата си побѣдоносно даже до Царства Мароканскаго.

Похвалны черты благородства.

Віасъ пріененскій, единъ отъ седмъ ше мудрецы, баше Князь пріененскаго града. Но понеже имаше война въ месаліяны, войны пріененски заробиха множество месалійски момичеша, коишъ шо видѣвъ Віасъ сожали ги, и взявъ ги при себе си держеше ги чистно и честно какъ шо своише чада. По шова направи имъ новы дрехи, и съ дарове испраши си назадъ при родинелише имъ, съ което показа на всичкише душевношо си благородіе. Зато и народъ месалійскій когдато увидѣха шова, возрадовахасе много, и абіе испрашиха Посланицыше си на Віаса съ различни дарове, и просиха примиренія, което и послѣдува неопложно съ големо шоржество.

Сила любви ко отечеству.

Благородна нѣкоя Шпаршанка, Майка на шрима благонадежны сынове, коишо ей бѣха всички надежда и утѣшеніе въ спарышелѣша, слѣдъ бишката кояшо имаха Шпаршане сосъ противницыше си, пышаше до-

шавшаго въ Шпаршу Скороходца: Какъ свои войскаша ны; Какъ се намерувають сыновеще ми; На която Скороходець воздохнувъ ошговори: Ахъ Госпоже! швиои Сынови и при-ма загинаха въ борбаша. Тако погибава Ошечесшвошо ни; попыша го далше: Не, ошвѣща Скороходець: Оно е спасено и шоржесшвува сосъ побѣда на прошивнищыше си. Това ми е довольно, рече Шпаршанка: Азъ ошхождамъ. Куда; попышаха го: Во храмъ, ошговори она: Да благодаримъ Бога за избавленіе нашего Ошечесшва. Вижте силаша любви ко ошечесшву! Кого преодолѣ; Манеринскошо сердце.

Благородный другъ.

Фріендъ, лѣкаръ на Енглезскаша нѣкогда Кралица, въ лѣшо 1722, наклеветанъ бѣше, какъ е дѣйсшвувалъ прошивъ кралѣвскише законы, зарадъ кояшо работа и запреха го въ Лондонѣ въ шемница. Подиръ шесшь мѣсяцы разболесе единъ ошъ первыше кралѣвски Министры, и Меадъ главный лѣкаръ, и другъ Фріенда, призванъ бѣ да го лѣкува, койшо пощо позна болессть ша на Министра

рече му, какъ може да го излѣчи, но нема да лу даде ни една чаша вода, догдѣ Фріендъ не се освободи ошъ шемница. Болессть ша сшана ошъ день на день полоша, и Министерь видѣсе принужденъ да умоли Краля, зарадъ да ошпусти Фріенда. Повелѣніешо сшана, но Меадъ еще не щеше да даде на Министра лѣкарсшво, догдѣ не ошпустиха Фріенда со всѣмъ да ошиде въ кящата си и при децаша си. И шокмо шогда поемна Министра да го лѣкува, и за малко дни возврати му здравіешо. А Фріендъ кашо ошиде въ кящата си, намери околъ 5000 Гвинен гошовы пары, конхъ шо Меадъ за времешо догдѣ бѣше шой въ шемница, припечали зарадъ него ошъ болыше му пріатели.

Завѣщаніе Великаго Александра.

Дадено ошъ него самаго на народъ Славянскій зарадъ храбросшь ша му, кояшо е показалъ въ завладѣніяша великаго онаго Царя.

Получено ошъ одного Родолубца, коешо и ако да не е совершенно, приложисе обаче шука за любопытсшво всякаго Славянина.

«Мы Александръ Філіпповъ, Царь Македонскій, Владѣтель на Монархія образованнаша отъ Греческаго Царства (което се е начало отъ Великаго Діа), Сынъ чрезъ Некшинава нареченный, Власишель на славныше Брамы и Арбоны отъ Восхода Солнца до Запада.

На благородный родъ и языкъ Славянскій милость, и миръ, и здравіе на Насъ и на Нашише Наслѣдницы, коишо ще послѣдуютъ на Насъ въ Правленіе на шоя Свѣтъ. Защо (Вы Славяни) бѣхше Памъ во вѣрность ша истинны, во оружіеши ни бодрі Воеводи, и храбры Воины, чесо ради даваме Вамъ, и потверждаваме свободно и за всегда, всичкаша (она) страна на земляша, отъ Аквилон до послѣдныше предѣлы на полуденнаша Италія, съ шаковъ образъ, камо никой да не дерзне шамъ да сшане или да живѣе: или да се задержи, шокмо Вашише: Ако ли бы се намерили шамъ други (Обишашели), шіа да будашъ Ваши робови, и Сынови ихъ да будашъ робови на Сыновеша Ваши.

Дадено изъ новаго Града Александріи, койшо е основанъ отъ Насъ при великаша рѣка Нілъ, на два надешае лѣто Нашего Царства, гдѣшо Ни предшашелствува ве-

ликій Богъ Діи, Марсъ, Плутонъ и Богиня Минерва.

Свидѣтели са на шова Благородный Ашлетъ Нашиа Сокровищникъ, сосъ други при Насъ единадесетъ Владѣтели, коихъ шо Мы, ако умреме бездѣшны, оставяме за Наслѣдницы на всичкаша вселенная.»

Подписанъ,

Александръ.

Гостопріимство на Славянете.

Всичкише лѣтописи похвалявашъ Гостопріимство на Славянете, което е рѣдко въ другише народи, и което е и до днесъ весьма обыкновенно въ всичкише славянски племена. И такика слѣди на древныше оныя обычаи въ шеченіе на много вѣкове сохранявшася, и само ошдаленното пошомство наслѣдува всегда правише и обычаише на своише предки и праошцы. Всякій плшникъ беше на Славянете камо отъ Бога проведенъ, они го посрѣщаха всегда съ любовь, и угощаваха го съ радостъ, испращаха го съ

благословеніе, и превручаваха го единъ другому отъ рака на рака. Всякій домовладыка шребало е да ошвѣщава всегда за безопасноснѣ на на всекого пашника, и койшо не е умѣлъ да упазнѣ своего Госня отъ бѣда и напаснѣ, шаковому ошмщаваха сосѣдите му за оскорбленіе, коешо спаваше на Госня какъ шо за свое собствено. Всякій Славянинъ когдато излѣзваше отъ кляща си, оспавляше враша си не заключены, и яспіе шо гошово зарадъ спраника и пашника. Торговцыше и разны художницы съ усердіе пошщаваха Славяне, измежду коихъ немаше зарадъ нихъ нишо грабителей нишо разбойниковъ. А спромахъ и бѣдный нѣкой Славянинъ, ако немаше способъ да угости ниноспранца, имаше дозволеніе да вземе безъ пышанѣ отъ богашаго си Сосѣда всичко, щото му пошребуваше зарадъ Госня си, и важношо дѣло и должностъ Госнопріимства, оправдаваше всегда шакова дерзоснѣ и преступленіе.

Пашникъ,

Повѣсть аллигорическа (ниносказана).

Старый нѣкой Ошецъ поиде наедно сосъ младаго своего сына отъ дома си, и достигна

въ нѣкой големъ Градъ, гдѣшо минувавъ презъ нѣкоя голема улица, оспави сына своего въ една Гостинница, и му рече : «Почекай ме шука чадо, и бди бодръ и добродѣтеленъ, догдѣ се върнемъ азъ назадъ, и ако се упазнѣ и не сторнѣ нѣкое зло, ще ошидеме въ друго похубаво мѣсто.» И при шова повѣривъ му една горлица, и една бѣловощанна свѣща съ Фенерьъ, рече му : «Пазнѣ чадо шая горлица какъ шо очнѣ си, и не дай никому да ти угаснѣ свѣща, кошто ни азъ запалихъ.» Ошиде Ошецъ, и оспана сынъ : но предъ вечеръ взеха да се собирашъ въ Гостинницата разны человекы, вси незнаемнѣ, коихъ шо спана много, но сосъ нихъ и пороковъ и спрасней множество. Младый сынъ старца, видѣ въ человекыше голема неправда, лицемѣрие и мщеніе, видѣ зависнѣ, злоба и гнусныше коварствна и клеветы. Все шова видѣ, но пакъ ушѣщаваше себе си, и думаше : «Що ми шребва да гледамъ шакива лошы работы, азъ самъ пашникъ! Азъ познавамъ какъ е шука злѣ, но ушре ще дойде спарый мой Ошецъ, и ще ме заведе на друго похубаво мѣсто! Онъ самъ сими обѣща шова, и азъ вѣрувамъ какъ ще да го стори.» И шако ожидаваше, и видѣ какъ человекыше яданѣ,

пїашъ, и единъ другого угощавашъ, награждавашъ или гонашъ и оскорблявашъ. У едного въ душата кипи черна досада, а у другого гнусно невоздержаніе, и всички желалашъ работы скверны споредъ нечистото си сердце : но онъ кашо пашникъ седеше спокоенъ, и пакъ думаше си : « Що ми шребвашъ нїхныте работы, угощенїя и награжденїя, шыя са нечїсны, неугодны и скверны. Ошець мой когдато дойде, ще ми даде непремѣнно похубавы. » Той думаше шова, но завїсплївыте человѣцы не оставїха го спокойна. Они пощо обуюха онъ пїансїва, взеха да напускашъ орлы и яспребы на него, за да погубашъ невинната му горлица, и съ безстыднїй смѣхъ мааха съ нечїсныте нмъ одежды, за да угасашъ свѣщата му. Бѣднїй младыя пашникъ едва е можалъ да упази своето сокровище. Найпослѣ сынъ навы на пїаннїше, и между шова свѣшна на прозорцыше прекрасната и весела зора, и наедно съ восводъ солнца дойде и старыя му Ошець, койшо съдържа вѣрно словошо си. Онъ похвали шерпѣнїето на сына си, и поведе го онъ тамъ за друго похубаво мѣсто. « Ахъ любезнїй Ошець, » думаше сынъ му, « защо си ме оставїлъ шоль долго съ шыя лошы человѣцы ; Коль тежко и мучїтелно

блїше ми съ нїхъ, зашто тамъ видѣхъ, какъ спрашно дѣїствува порокъ, и смерть ша на человѣцыше. » « Чадѣ, опѣща Ошець, понеже можалъ си съ лошыте да останешъ до сега добръ, шо онъ сега съ добрыте ще станешъ подобръ. » И тако доведе го на друго похубаво мѣсто, гдѣшо се наслаждаваше вѣчно за претерпѣннїте спрданїя.

Старцы предавая нѣкогда въ Славяншвошо на сыновете и унуцыте си шова преданїе, шолкуваха нмъ, какъ старыи Ошець е Богъ, невинната горлица е человѣческаша совѣсть и душа, а свѣщата въ Фенера, здравый е разумъ.

По аллигорическї шука се изображава возмездїето въ будущата жизнь, за добродѣтель и шерпѣнїето на шукашнїя живомъ.

Разсужденїе человѣческаго живота.

Коль чудесенъ е живомъ человѣка, онъ се уподоблява на едно колесо, което се непрестанно по земляша тѣркала, и видъ свой и образъ на всеко мгновенїе премѣнява. И сердцешо человѣка подложно е на равнїше

премѣны, какъ то и годишние времена. Времето за една година много удивителны премѣны спрува, гдѣто многи работы ежедневно паданъ, и многи те се печально подигванъ, и око чловѣческо съ удивленіе ги гледа, но пакъ нищо не може да види, и въ вѣчното шова паданъ и подичванъ нищо да познае, освѣтъ една непоснижмата судьба Божія.

Въ една година нѣкой народъ случаваше се да промѣни своите законы, и съ нхъ и правите и обычаите, чувствованіята, пороки и добродѣтели, увеселеніята си, радостите и жалости: гдѣто пашникъ минавши преди една година, сега скоро не върва на очите си и на ушите си. Градови, Села, улици и домови стоятъ какъ то и прежде, шакоже и рѣки исто оно теченіе иматъ, но чловѣцы внушренно измѣнивши се, послѣдуватъ съ умаи си, съ слово и дѣло на обстоятелствата временны.

Смошри каковы премѣны спаватъ при единственнаго шокмо чловѣка: Прежде одного лѣта живяше въ тоя домъ единъ младый богатый, прекрасный и здравый юноша, когото окружаваше всека радость, изобыліе и удовольствіе. До него седеше любвеполната му супруга съ любезны и

добровоснышанныше му чада, съ кои то се веселеше и радуваше, защото онъ шья чада ожидаваше онъ голема надежда, и утѣшеніе въ спарыше си години. Но сега сѣди въ него прежде благополучна, но сега злополучната вдовица, която се е налегнала шихо на рката си, и излива горки слезы на сладкото оно прежно воспоминаніе, което я завожда на живоиъ умершаго по любезнаго ея супруга.

За една година много богаты домове паднаха, а бѣдны на мѣсто нхъ се подигнаха. Но що думамъ азъ за една година, когдато често се случаваша за единъ день, и за единъ часъ, да дойде огнь на домъ богатаго, и претвори го въ пепелъ, гдѣто закопаваша всичко то му богатство, и всичката му надежда, и го принуждава да се лишава наедно съ чадата си и самаго простаго и чернаго хлѣба: или ако го и има, а той го кваши съ горчайшы слезы до толь, догдѣ най-послѣ окончае и живошатъ си съ горестъ, и остава на чадата си, на супруга си и на пріятелите си шокмо едно сожальтелно воспоминаніе.

Тука пакъ въ тоя прекрасный домъ, живяше прежде единъ благороденъ и честенъ Старецъ съ стара своя супруга, съ

сынове и унуцы, а сега живѣе въ него единъ усамѣнный спранный.

Съ тоя прозоръ гледаше прежде една стара и немощна бабичка, а сега една млада и побудинелна дѣвица.

На тая постылка лежеше прежде единъ умирающій Отецъ, когото децаша му сосъ слезы окружаваха, а сега единъ купъ млада момчеша и момичеша, веселыше си на нея пояшъ пѣсни.

И тако всегда обыкновенно, гдѣто е прежде обладала радость, тамъ сега владѣе неизреченна жалость: а гдѣто е существовала жалость, тамъ на мѣсто нея сега царивува преизлишна радость, които са естествовенно двѣ сестры, които на редъ всяко царство, всякій народъ, всякій градъ, всяко село, всякій домъ и всяка найпроста колыба посѣцаващъ.

Това исно става и сосъ Наука и Просвѣщеніе: Въ вѣтхото време просвѣщеніе шѣргна изъ Греція по всички концы мѣра, но въ благополучната Европа сохрани не токмо своя цвѣтъ, но даде и шисщокрашній плодъ. А греческата Богиня мудрости падна въ лютыше мучишества оковы, но сега се кашо фѣнікскъ пакъ породи, и сосъ царство и законы во-

звыси пакъ на степенъ могущества и славы.

Въ вѣтхото време и Майка Волга родивши силеныше си Болгаре, всели ги сосъ слава въ предѣлыше гречески. И вѣтхата Мисія, Тракія и Македонія, сооруживши силюто прежде многихъ вѣковъ болгарское царство, падна подъ иго чуждо Ошоманско, въ коено време загуби и всичкише искусствы, и западна въ темноша люшаго невѣжества. При все шова пакъ се днесъ сешиха Волгиныше Сынови, какъ е просвѣщеніе ш первый способъ за да облагополучи ихъ живонъ, шого ради и начнаха опъ крашко време да призывашъ мудрость ш въ своише си домове, и да я обнимащъ съ любезны цѣлованія, и да открывашъ на дѣцаша си дражешныше нейны.

Сега взеха да водружаващъ на всекаде училища, и великолѣпны храмы за нейното пребываніе, гдѣто е желателно да бы она вѣчно обитала, и Болгиныше сынове не престала да умудрява, и да ги разжигавъ съ ревность, за да се трудашъ на всеко време и на всекій часъ, да но сосъ полученіе ш разныхъ добродѣтелей не токмо украшашъ и облагородашъ сердца ш, но да увѣнчалъ и Майката ш съ неувядаемы цвѣтш на слава Божія, и честь премилаго ш отечества.

Вижда какъвы премѣны спрува судбаша
въ шой свѣтъ, кояшо споредъ лошишые ни
строга ны наказува, а споредъ добродѣте-
лише ни, пакъ любезно и щедро благодѣтел-
ствува, чесо ради и должнisme всегда, да
благодариме Благоушробіешо и милость
Всевишняго, койшо ны кашо чадолюбивый
Ошець всегда приима колко паше се кашо
него обращаме.

На кояшо Судба и восхитився духомъ,
умилхсе да воспоимъ днесъ настоящые
спѣхи.

- « Боже вышній, Создашело міра !
« Нека моя днесъ воспое лира,
« Благосшине, и многи щедрошы,
« Койхъ шо ни давашъ ошъ Высошы.
« Не испышны швоише са судбы,
« Тебе молимъ, да се не загуби
« Любовь швоя ошъ насъ швои чада,
« Защошо си ты наша отрада.
« Сподоби ны да будущность наша,
« Славно спигне до цѣль высочайша.
« Да с'ушѣши и Болгарска Майка,
« Кояшо е вѣрна ти ошъ вѣка,
« И любезны да воспита чада,
« Зарадъ вѣчна небесна ограда.

Здѣ прилагамъ и други Спѣхове, коишо
са ошнасяшъ такожде на Судбаша, или на
Чеснь ша, какъ шо нѣкои по просто ка-
зувашъ.

- « Чеснь ша преде ошъ хуркаша нишки,
« И ги реже съ ножницы чудесны,
« На кѣсове големи и малки,
« Па ги дава на всишките смершны.

- « Кому живошъ, кому здравѣ съ радостъ,
« Кому Слава сосъ чеснь и богатство,
« Кому болеснь сосъ скорби и жалость.
« Кому слезы съ бѣдно сиромашство.

- « Все шова са на чеснь ша ни дари,
« И писани въ тайнаша и книга,
« Зато всякій нека благодари,
« Щошо му е дадено ошъ Бога.

*Небреженіе Родителско,
и Неблагодарный Человѣкъ.*

Въ шая повѣсть ще примѣниме, какъ Не-
бреженіе родителско много лошы слѣдства
докарува на воспитаніешо дѣшинско, чесо

ради и ще представиме во первыхъ нѣкои примѣчанія зарадъ шова, като да покажеме на родолюбивыше общества необходимата нужда, зарадъ должностъ ша кояшо треба да има всякій Родителъ, а наипаче народныше настоятели и попечители просвѣщенія, за да посѣщавашъ често училищата, и да побуждавашъ и ободрявашъ всегда учителяше, за да прилѣжавашъ ко просвѣщенію юношества, да исправяшъ недоснашочесиваша и погрѣшеніяша имъ, да искоренявашъ пороцыше и спрашиваше имъ, и да похвалявашъ и награждавашъ добродѣтелише и трудыше имъ.

Того ради и възъ любовь и ревность къ благообразованію болгарскаго юношества побужденъ, управлямъ шова Слово на всичкише Родители, коишо давашъ чадата си на книжношо ученіе, и ги молимъ да не приимашъ шова нищо за укореніе (ако са нѣкои и достойны всякаго укоренія), защото азъ самъ въ многолѣшното ми въ Болгаріа пребываніе онышомъ искусихъ, какъ всичкише Родители, ако и да желаяшъ просвѣщеніе на чадата си, ни единъ нема шело усердіе за да посѣщава училището и учителяше, поославяшъ ги въ свободно произволеніе да спривашъ щошо щашъ, и да наставляшъ уче-

ницыше си какъ шо искашъ: развѣ ако бы былъ нѣкой учитель благосовѣстенъ, и боля бы се Бога, и искалъ бы самъ онъ себе си да исполнява должностъ ша си, за да се не покаже предъ Богомъ нерадивый наемникъ, но истинный наставникъ, койшо се надѣе да приѣмне своихъ трудовъ богато награжденіе. Но желателно бы было, да бы имало таковыхъ много, кое обаче не вѣрувамъ, защото споредъ сегашното време виждаме, какъ всички се развратихме, и гледаме шокмо на единственнаша си полза, а зарадъ эбщественношо добро совѣмъ не радиме.

Ревность къ просвѣщенію и любовь ша ко Ошечеству, возбудиша многи благородны болгарски души, ше содружиха но много мѣста народны училища съ довольно эбщественно иждивеніе, коемо сами своевольно принесоха на олтарь общаго блага. Но на шыл исты мѣста слушаеме споредъ истинны Свидѣтельства, какъ нищо друго не направиха, шокмо едни училища, а ако на нѣкои мѣста и приводоха достойнаго зарадъ дѣцата си учителя, шо въ училището му нишо спашвашъ, нишо се трудашъ да видашъ успѣхите на чадата си, онъ конхъ шо се надѣяшъ и ожидавашъ въ старыше си лѣта нѣкое облегче-

ніе и ушѣха. Но може да рече нѣкой Родителъ: какъ ще да посѣщавамъ азъ училището и учителя, когато не разумѣвамъ нищо що-то той на ученицыте си предава, защото самъ безкниженъ; На което му отвѣщавамъ, какъ едно токмо посѣщеніе и често надгледванъ, довольно е да побуди честюлюбіе-то на учителя, и усердіе на ученицыте, за да успѣващъ всегда на подоброшо. Какъ то що бѣха нѣкогда попытали одного конюшника, ошъ що се голящъ скоро конѣше; койшо отвѣща: Ошъ окошо на Господина. Чесо ради и окошо всякаго Родителя може да снори, да успѣващъ лесно и дѣцата въ всека премудростъ.

Прежде нѣколко дни пошужи ми се единъ Пріятель, какъ иждиха много пары зарадъ училището си, и намериха добраго учителя, и поставиха нуждыше Настоятели или Епітропы, за да носашъ всеко попеченіе, колкошо зарадъ нуждыше работы коншо пребвашъ на ученицы и учителя, шолко да имашъ и надзираніе, и посѣщаващъ училището често, за да ободряващъ учителя какъ-то да бдишъ день и нощъ зарадъ доброшо воспитаніе на дѣцата, а ученицыте, кашо да прилѣжаващъ съ вниманіе на всичкише учебны предмѣшы, за да се покажащъ до-

стойны на общественината любовь, и являшъ се кашо чада послушанія. Но на жалость, шій сами Епітропы имуше свои особы дѣла, шорговины и художество, гледащъ токмо своята си работа, а зарадъ общепользото дѣло, на което ги е общество избрало и поставило, со вѣмъ небрежащъ. Или еда тако се исполнява должностъ Настоятеля, кашо да во времято когато всичкине Родители, коншо имашъ во училището дѣцата си, на нихъ се надѣяшъ, они токмо равнодушіе и непеченіе показуващъ; Или не знаящъ ли шакѣи Епітропы, какъ нихното небреженіе може да буде причина на големо зло, защото не посѣщавше често училищата, може лесно да ослабне ревностъ ша на учителяте, и да се преврати въ лѣносность, и самошо просвѣщеніе на благонадежныше чада, да се преврати въ пусто ученіе безъ всека желаема полза. И понеже ученицыте не ще имашъ въ сердцето си нишо усердія ко ученію, нишо страха учительскаго и родительскаго, нишо стыда ошъ други чловѣцы, и безъ всякаго бдишеля и надзирашеля койшо бы ежедневно прегледвалъ пошолко всичкине имъ дѣлїя, мысли и движенія, може лесно да се вселашъ въ сердца на имъ разны спрасши, коншо пощо ги отвлекашъ ошъ праваго пуши, за-

влачанъ ги безсумнѣнно и въ вѣчнаа погнѣбѣль. И за това кой ще да дава опѣтъ Богу, ако не Родители и Попечители; който прѣба или достойно да ги надзирава, или опъ таково Настояніе и Попечителство совѣтъ да се махна, и позволява да поемна, дѣлошо други който са подосройны.

И това слѣдующо Сказаніе ще ни покаже явно, какъ зарадъ воспитаніето на дѣца, нужна е голема бдишность и бодрость, защото чрезъ небреженіе злошо и нещастіешо влѣзува, не токмо въ простыне домове, но често се вкрадува даже и въ царскине Палаты, гдѣно развращава не токмо дворянеше, но и самыне Царіе, какъ имаме довольно примѣровъ не токмо изъ книгъ вѣсхаго завѣша, но и изъ всемірнаа Исторіа, какъ то и нѣка ще приведемъ въ примѣръ една персійска повѣсть, кояшо ще ни покаже во первыхъ одного Царя, който беше далъ на одного опъ своине дворяне, сына своего на воспитаніе, когото послѣ зарадъ небреженіето си загуби. Вшоро, ще видиме и одного неблагодарнаго чловека, който споредъ вышшечеченношо небреженіе опеческо, и защото немаше опъ горе си надзирашеля, който бы прегледвалъ дѣлїяша колкошо неговы, шолко и успѣхшесе на ученика му, намери време

да разврати царскаго сына, който бѣше вся надежда и Слава на своего Опца и Царя.

Бѣ нѣкогда единъ Царь, който имаше одного сына, когото опечески любяше, и желаше да го воспита царски, за да може подиръ смерть ша си да му достойно остави царскїяшъ скипиръ, и превручи му владѣніешо своего просшраннаго Царства и Народа, когото кашо Опецъ своише чада любяше. Чесо ради и шражеше му достойна Воспиташеля, който бы негово желаніе исполнилъ, найпослѣ повѣри го одному опъ своише дворяне, който зарадъ своего высоко ученіе и мудрость, имаше опъ всичките Велможи големо починаніе, даже и опъ самаго Царя големо повѣреніе и любовь. Но никой неможеше да вникне во внушренность ша му душевна, за да познае съ пронцашело око гнуснаа му душа, лицемѣрно, лукаво, и пришворношо му сердце: а и не надѣеше се никой, какъ ще наедно сосъ шолїка мудрость да обитава въ чловека, прошивна нѣколспрасъ, и шоль расвращенны мїнія, който бы можали да принесашъ пагуба на всичкошо чловечесшво.

Съ големо шоржесшво предадохъ му дванадешаполѣшнаго царскаго Сына, когото воспитаніето нача шой съ голема рев-

нось, кояко се весма похваля покази на
всичкии Велможи и на Царя. Зарадъ кояко
рабоша вси начаха да го почиашъ, и съ
големо повѣреніе, даже и зарадъ многи цар-
ственны дѣла да му се допущувашъ, и со-
вѣтъ да му искашъ, разны одолженія да му
спирувашъ, и съ многи богаты приношенія
и дарове свое починаніе му показувашъ,
даже и Величественный оный Царь обсыпу-
ваше го съ разны благодѣянія и царски мн-
лосты, коихъ то ни единъ оуцъ Велможише
не оживаше.

Въ това време намерисе реченный Дворя-
нинъ на верху своего намѣренія, и Славолю-
біею му досигна на высочайшій степенъ
до шолко, како да всичкаша сила и могуще-
ство кою до онова време имѣха Велможише,
падна въ рацѣе на него одного. Онъ самъ
баше, койко управаше въ палаши, и распо-
ряжаваше всичкии дѣла споредъ хощеніею
си. Онъ самъ баше такожде и воцъ, гдѣшо
онъ негова воля и произволеніе всичкаша
держава или се ублажаваше, или онъ спрахъ
препереше: даже и самъ царскій сынъ онъ
неговою повелѣніе зависаше, и на една
негова воля гледаше, и споредъ неговою
наставленіе, кою никои немаше власшь
да испытува, живѣше. Чесо радъ и имѣвши

такава власшь въ рацѣе си, споредъ Сла-
волюбіею си вдохну въ сердцею и на мла-
даго Царевича подобны спрасни, коихъ то
самъ имаше и хранеше, и коихъ и младый
Царевичъ, не имѣя ни каково друго понятіе,
ни искусство за разсужденіе, прія ги онъ
своего учителя, и въ печаша ги каю въ
мгнѣніяхъ воскъ въ сердцею си, споредъ на-
ставленіею кою му ежедневно подаваше.

И понеже самъ сый горделивъ, вдохну въ
сердцею и на младаго своего ученика опро-
вѣдѣшаша спраснь Гордосшь ша, зашто
му даваше да разумѣе, какъ е неговою
рожденіе царско, и неговаша кровь царска
почестна е онъ кровь ша на неговыи по-
данницы, зашто е самъ Всевышній Про-
мысль оидѣлалъ неговою сосояніе онъ
другише человекы, и онъ просыише неговы
подданницы, койко му са дадени да му се
покорявашъ, и неговаша царска воля безъ
далше разсужденіе, и ошложеніе исполня-
вашъ. По това какъ и предъ подданницыи
си съ гордосшь треба да излѣзува, за да
вливае въ сердцаша имъ болзнь и спрахъ,
како да са всегда готови да исполнявашъ
точно повелѣніята му съ всеко Спрахо-
починаніе.

Съ таково наставленіе водеше го камто

Славолюбіє, за що му думаше, какъ са всичкише му подданицы должны да се пожертвувашъ на всеко време зарадъ него, и да се подвергавашъ въ разны бѣды и опасности за да му прибавяшъ оно що то желае, или да придавашъ на царство му друга нѣкоя область, която бы онъ за полезно разсудилъ, безъ да испышувашъ ако е таково нѣщо противно на царскине законы: за що всякій Царь (споредъ неговоше учение), има свободна власнъ да придаде, да ошине, и да разори онъ закона все шо що то за благоразсуди.

Онъ тамъ го учеше на прихворность и лицемѣріе, съ коешо треба всегда и самыше пріятелі да посреща, за да може всегда да вѣзува въ истинаша имъ, и да познава и испынува сердцаша имъ, и какъ шыя работы са нужди на одного Владѣтеля.

Онъ тамъ го водеше и кажи Раскошность ша, съ коашо да се показува на Подданицыше си съ царско великолѣпіе и големы иждивенія, и съ дародаянія на Пріятеліше си, и вѣрныше му слуги, кошо исполнявашъ неговыше повелѣнія. А на противницыше си казуваше му да бде всегда строгъ, и да ги наказува кашо врагыше и ошступницыше царства, за да даде при-

мѣръ на всичкише си подданицы, да не бы дерзнулъ нѣкой да спори нѣщо противъ царскаша му воля. И съ таково наставленіе шой гнусный человекъ, ошвараше му свободу плшъ на Гнѣвъ, ярость и ошмщеніе.

Еще за да угоди помного на ученика си, и придобіе совершенношо му повѣреніе и любовь за всегда, не изосшави да му предложи и невоздержаніешо, съ коешо да соотвѣтшвува на шѣлесныше си пожеланія, и му казуваше какъ, за да се не лиши онъ нѣкое увеселеніе коешо желае душаша му, има свободна воля да струва все, що то приноси удоволшвіе на шѣлошо му, безъ да може нѣкой да му препяши нѣщо, за що всичкише му подданицы должны са, и треба да му послужашъ во все шо, що то му е угодно и пріятно, безъ да му се вмѣни нѣкоя работа за безчешіе, за что е Царь, Повелитель, и Законодатель на всичкіашъ народъ койшо се подъ власнъ ша му намерува.

Таковы и подобны наставленія даваше лукавый и скверный оный дворянинъ на младаго Царевича, на невиннаша она душа и нѣжна ошрасль, която баше опредѣлена отъ Промысла небешаго, да облагополучи нѣкогда своише подданицы, и да имъ ошшави зарадъ себе си благо воспоминаніе, и

овѣковѣчи славното си царско име съ ошеческа любовь и благодѣяніа, съ коишо треба да се докарува камшо народа си.

Но понеже чрезъ небреженіеишо му родителско, и неопеченіеишо на царските Велможы, въ коихъ шо должностъ бѣше да посѣщавашъ по нѣкой патъ шого царскаго сына, да прегледувашъ успѣхите му, съ какво прилѣжаніе, и каковы насшавленія приима, и сосъ време каковы плоды може да принесе, онъ лошоишо насшавленіе сквернаго учителя, сшана долошавъ ученикъ, койшо понеже бѣше достигналъ уже на юношескій возрастъ, взе да се показува онъ день на день со всичките си сшрасши и камшо подданициите си, камшо вѣрныише слуги палатины, даже и камшо многи други Велможы.

Тогда се собудиха всички, шогда познаха и самише Велможы развращенната душа на реченнаго Дворянина, и Воспиташеля царскаго сына, когото прежде шолко почишаха, но онъ когото на послѣдокъ много пати и шрепещеха, безъ да бѣха уже въ возможности да го дигнашъ онъ помежду си, защото и самъ си Царь и Ошець на младаго Царевича, заслѣпленъ онъ пришворштвоишо злаго учителя, и зарадъ успѣхите на сына си,

койшо бѣ достигналъ въ разны вѣжества, имаше го еще въ голема любовь, безъ да бѣше доведенъ чрезъ небреженіеишо си коеишо имаше онъ начала, да постигне и шайныише му душевны развращенія, съ коихъ шо бѣ опроверено уже и сердцеишо на единороднаго му сына, когото мислеше да остави Наслѣдника своему народу, когото ошечески любяше.

Но понеже шѣлохранителиише му и вѣрныише Велможы царства познаха понапредъ онъ Царя, какова змѣя прияха да се храни въ царските палаты, ако и со сшрахъ, показаха обаче на Самодержца нѣкои онъ развращенностиише му, безъ да смѣха да продумаишъ нѣщо зарадъ сына му.

Това камшо гу мудрый Царь, абіе взя други мѣры, и первоишо му попеченіе сшана, да испыиша камшо чадолюбивый Ошець, да ли не е и сынъ му зараженъ сосъ нѣкой родъ развращенности, съ коишо е исполнена душаша на гнуснаго му учителя и Воспитателя. Но шова шребваше да го шпори онъ начала, когдано имаше и лѣкарство, за да се шротивоположи на всичкиише сшрасши, камшо да се не вкорепашъ въ душаша му, а сега сшана уже късно, чешо ради и не малко ужаснасе, когдато видѣ и въ сына си такива сшрасши,

копшо са прилични паче на звѣріешо нежеди на челоуѣка, колми паче на царскаго сына, ошѣ когашо владѣніешо завысяшѣ много миліоны души.

Того ради и въ шой часѣ заповѣди, да се удади шой скверный челоуѣкъ ошѣ Палатыше му, и до ушрешніяшѣ день да се не намери въ Царствошѣ и державашѣ му, заштопо иначе ще се накаже сосѣ смерть.

Въ шаковѣ случай лукавый оный дворянинѣ, прибѣгна камшо шѣлохранишелише и камшо Велможыше да му помогашѣ, но всекаде намери врата зашворены, коешо му бѣ знакѣ, какѣ нема зарадѣ него нигдѣ помощи и прибѣжища, освѣнѣ да бѣга колкошо поскоро може изѣ державашѣ на вонѣ.

И тако сшана принужденѣ да се ошлучи презѣ ношѣ ша ошѣ преснолнаго царскаго града, чесо ради и предвзя пушешествіешо си на една спрана презѣ дубравы и горы, въ коишо блудяше самѣ безѣ да знае гдѣ, и на кой пашѣ ще излѣзне. И камшо ходеше шамѣ, случисе подирѣ полуношѣ да падне въ една голема яма, кояшо нѣкои ловцы Бѣха ископали, и пригошовили за да ловашѣ дивыше звѣрове.

Спрахѣ и ужасѣ обзе го, не шолко ошѣ паданѣшо, колко ошѣ крайношо си ошчаяніе,

когдашо на ушрешѣ ша видѣ въ ямашѣ одного лва, една маймуна, и една змія, коишо презѣ оная ношѣ бѣха въ нея паднали, и позна какѣ, или рано или късно ще го изедашѣ звѣрове, безѣ да може да го спасе челоуѣческа нѣкоя сила. Но когдашо се малко разсѣмна, прія дерзновеніе, и видѣвъ какѣ и самыше звѣрове бѣха се уплашили, начина да выка сосѣ гласѣ, да но се случи близу нѣкой челоуѣкъ, и дойде му на помощь. И не погрѣши желаемошо, заштопо единѣ сиромашѣ древосѣчецѣ, койшо имаше свое обиталище въ оная гора, бѣ излѣзналѣ въ шой день рано за да си насече дръва, и да ги занесе въ ближній нѣкой градѣ да ги продаде, и прибави ошѣ продажбашѣ имѣ нужношо си препишаніе, чу гласѣ челоуѣка, койшо излѣзваше камшо изѣ нѣкоя глубочина, приближисе до шамѣ и поныша го, кой е, и що иска. «Заме Божіе! ошговори Дворянино: Извади ме ошѣ шука, заштопо ще ме изедашѣ звѣрове шука въ ямашѣ.

Древосѣчецо не испышавши помного нѣщо, спусти на краяшѣ ошѣ възешо си въ ямашѣ, и пошегли пакѣ горе, съ надежда какѣ се е хваналѣ челоуѣкъ за него, но камшо нешегли възешо си, видѣ съ ужасѣ какѣ, на мѣсто челоуѣка излѣзна единѣ спрашанѣ

левъ, койшо му рече съ гласъ чловѣческій : « Ако искашъ доброшо си, не изваждай оногo чловѣка щoно е въ ямаша, заштоно е неблагодаренъ на благодареніе си. »

Древосячецо се удиви на шова нѣщо, но понеже чловѣко взе пакъ да выка за да спо-ри милоснѣ, и да спушни пакъ въжешо си, и да го извади вонъ, и ще му блде одолженъ чрезъ цѣлыашъ си живошъ. На шова пакъ умилоснивесе Древосячецо и спушна въжешо си, но пощо понеган назадъ, на големошо му удивленіе излѣзна маймуна, кояшо му рече какъ шо и левъ : « Ако искашъ доброшо си, не изваждай чловѣка, заштоно е неблагодаренъ. » Какоеъ діаволь дѣйснвува въ шова мѣшо, сосъ гнѣвъ продума Древосячецо : онъ гдѣшо чувамъ гласъ чловѣческій, а изваждамъ звѣрове. И разгнѣвився собра въжешо си, и поиде по работаша си. Но пощо чу онъ заде си жалный гласъ чловѣка, койшо го заклинйваше сосъ небошо и сосъ земляша да го извади, много му пакъ домиль, и хвърли пакъ въжешо си : но и въ шой редъ извлече не чловѣка но змїяша, кояшо му рече да се пази, и не изважда чловѣка, заштоно е неблагодаренъ.

Разгнѣвенъ на шова Древосячецо собра пакъ въжешо си, и сосъ клянйва рече да се

ондѣли онъ прокляша оная яма, и да не послуша въ предъ никакова молба, и загубва времето си сосъ звѣрове, койшо какъ шо се вижда, нарочно се собраха шамъ да го мачашъ. Но дворянино вивѣвъ шой редъ, какъ закоснѣ древосячецо да хвърли въжешо, на-ча пакъ да го выка, и да му се моли сосъ плачь за да го помилува, и да го не оснави да умре онъ гладъ, заштоно е чловѣкъ и божіе созданіе, защо иначе не ще да може да даде онѣшъ на Бога зарадъ душаша му, ако умре онъ негованя причина.

Древосячецо умилнсе и въ шой редъ, и съ надежда за да прїемне мзда онъ Бога, рѣшнсе да го извади, чeso ради пакъ хвърли въжешо си, и думаше въ себе си, еда ще се улови пакъ нѣкое чудовище за да го извлече, но когдано видѣ какъ излѣзна чловѣкъ, зарадувасе со все сердце. А дворянино кашо излѣзна онъ ямаша, въ кояшо мыслене какъ ще му блде гробъ, крїшо ще го закопае въ пусныняша, падна на нозѣше на древосяча, и ги цѣлуваше сосъ плачь и слезы, и се заклинйаше какъ ще му блде одолженъ сосъ голема признателноснѣ чрезъ цѣлыашъ си живошъ.

Въ шой часъ взе го древосячецо въ колыбаша си, посила му сиромашкаша си по-

спилка, и донесе му пусшынскаша си шрапеза, и угосни го колкошо подобрь можеше. Послѣ го остави да опочине малко на поспилкаша му, а самъ си опише по работаша си. Но едва излѣзна въ гораша, видѣ маймунаша да ходи на двѣ нозѣ на среща му, а съ предницыше си носеше клончеша полны сосъ разны овощія, и положи ги предъ него за благодареніе, защото я е извадилъ ошъ дубкаша, и спасалъ ей живошанъ.

Древосѣчецо ги взе, и ги занесе въ колыбаша си, и се радуваше защото ще може да принесе на гостя си добрь обѣдъ, когдашо се собуди ошъ сынъ: и пакъ излѣзна въ гораша, за да насѣче нѣкое дръво, и накладе огнь въ колыбаша си зарадъ новаго своего гостя и друга.

Но понеже удалисе довольно въ гораша, видѣ съ големо удивленіе спрашнаго онаго лва да иде на среща му, и да носи въ ушаша си една прекрасна и многоцѣнна корона, кояшо за благодареніе положи предъ нозѣше на древосѣчца, и удалисе абіе: Кояшо и приа древосѣчецо въ рацѣше си, и взе я сосъ себе си, и положи я на полица кояшо имаше въ колыбаша си, на гостя си обаче не рече нищо зарадъ нея, защото я имаше за вещь неоптребна, а швердо я и не знааше що е

и защо е: но и оный я не видѣ когдашо я донесе пусшиннико, защото бѣше излѣзналъ изъ колыбаша да се по расходи малко по гораша.

Въ третій день подиръ шова, когдашо сѣдѣха и двамаша новы пріятели при пусшынскаша си шрапеза, дойде другій единъ пусшынникъ, сосѣдъ и другъ на древосѣчца, и начна да му казува, какъ е былъ вчера въ престолныя Градъ, гдѣшо ошъ шри дни всичкія народъ сосъ самага Царя, намѣруванисе въ големо сѣшование и жалосъ зарадъ младаго Царевича, койшо прежде шри дни бѣ излѣзналъ въ ловъ, но въ гораша уби го нѣкой злодѣй, безъ да го знаашъ кой е, шокмо шѣлошо убишаго Царевича намериха само, и полно съ ужасны раны, за шова и спана повелѣніе ошъ Царя да шрасанъ злодѣя, за да го накажанъ споредъ дѣлошо му, а всекій оный койшо го намери и обяви, ще приѣмне големо награжденіе.

Древосѣчецо показа явно сердечното си сожалѣніе зарадъ царскаго Наслѣдника, и рече на сосѣда си, какъ, убійца не ще избѣгне ошъ наказаніешо, и ако не ошъ Царя, а шо ошъ Бога ще се накаже по дѣломъ. На шова всшанаха ошъ шрапеза, и Дворянинъ погледна случайно на полица, и видѣ коро-

наша, кожно абіе позна какъ е на младаго Царевича, и безъ да рече нѣщо на пусшынника, излѣзна тайно онъ колыбаша му, и ошиде право въ царствующій градъ, гдѣшо объяви на Царя, какъ е онъ намѣрилъ злодѣя, койшо е убилъ младаго Царевича, и за увѣреніе ще намерашъ коронаша му въ колыбаша на убійцаша.

Въ той часъ дадохъ му доволны и вооруженны воины, за да имъ покаже мѣстошо и самага убійцу, койшо и ошиде сосъ нихъ, и сосъ всека гошовносшь предаде имъ пусшынника, и показа имъ и коронаша, гдѣшо бѣше на полицаша, кожно абіе вси познаха какъ е на царскаго сына.

Добрыи Древоѣчець сега воспомяну рѣчише на звѣровеши, кожно го совѣшоваха да не изважда челоуѣка онъ оная яма, зашто е неблагодаренъ на благодѣтелише си: но дѣло спана и времето замина, и онъ немаше друга нѣкоя надежда, освѣтъ едно упованіе на Бога, койшо не ще го остави да спрада зарадъ доброшвореніешо си.

Воины абіе хванаха и вѣрзаха бѣднаго Древоѣчца сосъ желѣза, и пощо го привадохъ въ престолный градъ, абіе го запреха въ шемница споредъ царскошо повелѣніе, гдѣшо го обложили сосъ тяжки оковы кашо

злодѣя и убійцу за три дни, догдѣ измыслишъ съ каковы маки да го уморашъ, явно предъ всичкіяшъ народъ за показаніе на лошые.

Тамъ нача добрый онъи пусшынникъ да плаче нещасніешо си, и да осуждава самъ себе си зарадъ доброшо свое сердце, коешо го доведе до шакава бѣда, до темница, и до поругашелна смершь, кожно ще невинно претерпи, осужденъ предъ всичкія народъ кашо убійца и злодѣй, и проклиняваше самъи онъи часъ, въ койшо е чулъ гласъ челоуѣка въ пусшынѣ, и извадилъ го онъ звѣрская оная дубка, зашто сега вижда какъ, благодѣліешо плаща му се сосъ зло, и страннолюбіе и угощеніешо, коешо е показалъ на неблагодарнаго челоуѣка, воздава му се сосъ преданіе и осужденіе на смершь, кожно ще остави имешо му безчестно, и исполни го съ укоризна помежду пріятелѣи и сосѣдыше му.

Това кашо думаше презъ всичкаша ноць, на вторияшъ день видѣ една голема змѣя, гдѣшо излѣзваше изъ шемничаша снѣна, кожно и приближившисе рече му: Не ли ти рекохъ азъ, да не изваждашъ неблагодарнаго оного челоуѣка изъ дубкаша, за шова сега зарадъ преслушаніешо си спрадашъ. Но понеже и азъ должна самъ ти благодарносшь

зарадъ избавленіето ми, дойдохъ да сторимъ своята должностъ зарадъ благодареніето ти, да ти ускоримъ на помощъ, и да те избавимъ ошъ бѣда въ която се намерувашъ: Знай защо азъ влѣзнахъ вчера въ царската градина, и ухапахъ Царицата, която се шамъ расхождаше съ робынише си, и която се днесъ бори съ смернъ ша си, защото ни единъ лѣкаръ не спана возможно да я исцѣли, и непременно ще умре, ака се не сплъче шая шрева която ти донесохъ, и не се положи на раната ей. Того ради и шы кажи на шемничарина, какъ освѣтъ себе никой другій не може да исцѣли Царицата, шокмо да те извадатъ на вонъ и да те заведатъ въ царската палата. Това рече зміяша, осшави предъ него шравата си, и ошде пакъ ошъ гдѣшо е дошла.

Тогда осужденный пусшынникъ повыка шемничарина, и го попыта, що думашъ въ палашата зарадъ него, който му рече: «Еда шы мыслишъ какъ вси кише челоуѣцы шокмо зарадъ себе мыслашъ, и не гледашъ друго смяшеніе, което спана ошъ вчера въ царската палата, на което не можашъ да намерашъ ни какова цѣлба. Вчера една люша змія ухапа Царицата за нога, и никой не се намерува да я исцѣли, и ще умре на

жалостъ нашего любезнаго Царя и Ошца.»

Ако е шова рече му пусшынникъ: Иди, и обяви на Царя, какъ азъ имамъ шрева да избавимъ Царицата ошъ смернъ, шокмо да ме заведатъ въ палата. Това като чу шемничарина, абіе ошде при Царя, и обяви му все щото му рече пусшынникъ. И въ шой часъ дойдоха царскише шѣлохранишели, и пощо го освободиха ошъ оковыше му, и го изведоха ошъ шемница, доведоха го предъ Царя, който го съ голема радостъ прія, и заведе при Царицата.

Тамъ взе пусшынникъ реченната шрева, счука я, и положи на ногата на Царица, ошъ която сила и дѣйствіето престана абіе всякаша болѣзнь, и за малко часовъ Царицата прія совершенно здравіе. Тогда добрый Царь прія пусшынника въ обшійша си, и го пыпаше, същъ що може да го награди зарадъ шакowo чудно исцѣленіе, което никой не можеше да сшори.

Това като видѣ пусшынникъ, рече: Величественный Царю! Азъ не искашъ ни каково награжденіе зарадъ шова, защото азъ самъ швой подданикъ, и подъ швоша сѣнка уживахъ всегда найголемыше благодаренія, защото ошъ младостъ ша ми даже до днесъ въ старыше ми лѣша, никой не е нарушилъ

душевношо ми спокойсвіе и миръ, освѣтъ сега единъ неблагодарный человѣкъ, койшо ме доведе до крайня бѣда, и скоро до най-укоришела смертъ. А все шова щото сега предъ тебе спорихъ, не е мое дѣло, но на змѣша, кояшо ми даде шал шрева въ темницаша, гдѣшо бѣхъ невинно запрявъ зарадъ оклеветаніешо, какъ самъ азъ убилъ царскаго швоего сына, когочо нишо когда видѣхъ, нишо познавахъ: а зашто се намери коронаша му въ колыбаша ми, кояшо ми принесе единъ спрашенъ левъ, молимъ те да ме послушашъ крошко за все, щото ми се случи въ пустыняша прежде нѣколко дни, за да познаешъ истинаша.

И тако взе да му приказува зарадъ неблагодарнаго своего госня всичкошо, какъ е падналъ былъ въ звѣрска нѣкоя яма, гдѣшо бѣха паднали и единъ левъ, маймунаша и змѣша, кояшо споредъ обѣщаніешо си воздадохъ му досподолжна благодарность: Неблагодарный обаче госнь, продолжи пустынишко, вмѣсто благодарности, кояшо ми сосъ слезы обѣщаваше, и вмѣсто угощенія коешо му спорихъ въ сиромашката си колыба, готовъ бѣ да ме предаде на найпоругашелна смертъ, и да заглади онъ земляша и помежду пріятели и сосѣдыше ми

непорочношо ми име. Того ради и молимъ ти се Величественный Царю! да ми дадешъ свободна воля, да опидемъ пакъ въ просташа ми колыба, въ пустынношо оно житіе, за да преминемъ и прочее време на спаросишъ ша си мирно и спокойно до конца.

Тогда добрый онъ Царь, понеже пощо бѣше изгонилъ развращаго онаго дворянина онъ палашаша си, призвавъ бѣ сына своего, и испытавши го зарадъ всичкошо му ученіе позна, какъ е былъ нахраненъ онъ учишела си съ онровъ на неисцѣлимые страсти, и плачеше горестно зарадъ душевнаша му гибель, и окаюваше судьбаша своего народа, койшо подиръ смертъ ша му щеше да дойде подъ правленіе шоль недостойнаго му наслѣдника. И тогда вонсшину позна, какъ е и самъ си причина на шова зло чрезъ ошеческошо му небреженіе, коешо зарадъ воспышаніешо му имаше. Но послѣ кашо чу смертъ ша му, ако и да проливаше зарадъ него доволны слезы, пакъ се утѣшаваше и благодаряше на Бога, какъ е избавилъ народашъ му и царствошо му онъ шаковаго развращаго Сына, койшо сосъ време пощо бы станалъ независимый Владѣтель и Повелитель, помрачилъ бы Славаша му, и изгладилъ бы доброшо му име и воспо-

минанієшо въ пріятеліше му, и угасилъ бы любовъ ша въ сердцаша и на подданицыше му, коішо превозносиха на всекій день и часъ благодѣніяша му сосъ големо страхопочитаніє.

Но понеже на все шова разсироєніє, и возмущеніє царскаго своего двора и царства, и на погубленієшо любезнаго и единороднаго му сына, позна какъ е причина гордый оный и развращенный дворянинъ, койшо се и показа воисшинуу неблагодаренъ на своише благодѣтели, въ той часъ издаде царско свое повелѣніє, да го приведашъ и да го убіяшъ съ найукориселна смершь. Того ради и распросиреха го на земляша жива, и пощо го вързаха за опашкише на чешыри бѣсны конѣ, раскъсаха го на чешыри късове, кашо найнеблагодарѣйшаго ошъ всичкише чловѣцы. А на древосѣца пущинника, Великодушный оный Царь даровавши свобода, обдари го царски, и прибави му големо упокоєніє, за да го ужива до самаго своего конца. А за всегдашното воспоминаніє, полза и исправленіє своего царства, повелѣ да се запише шол случай въ царшевѣнныше книги, зарадъ да буде примѣръ и на будущыше родове.

ПИСМО ОТЪ ЛИПСКО,

или

*Жалоба, и ревность къ Родолубію одного
младаго Болгарина, къ своему Пріятелю
въ Паризъ.*

Любезный Друзе!

Исполненъ съ голема ревность и жаль зарадъ лубезношо ни ошечество, понеже удаленъ ошъ него въ шолко разсиряніє, гдѣшо ме раздѣляванъ множество предѣли, горы и рѣки, не можемъ да разберемъ въ каково состояніє се намерува, и каковъ успѣхъ въ образованієшо си до сега е спарило, има ли на всекаде училища, има ли достойны учители, има ли родолубивы предстоители, и наипосле има ли ревностны пастыри, койшо бы наставляли духовныше свои чада на добродѣтель, ушѣшавали бы ги въ нещасношо имъ положеніє, и приготавливали бы пове душыше имъ за вѣчно блаженство, коешо е единая надежда на всичкише ни православны.

И повеже немамъ никаково удовлетворительно извѣстіє, писувамъ на себе, любезный

Друже! да ми обадишъ ако знаешъ нѣщо за все това, защото ты можешъ да имашъ по новы извѣстія отъ опечеснвото ни, не толко изъ близкостъ на мѣстното, колко отъ сообщеніе то Ви и взаимны преписки съ Цариградъ, отъ гдѣто слушае разны неуспроенія, които се отнасятъ на нашето опечеснво Болгарія, гдѣто сега въ самото владѣніе челолюбиваго Султана Абдулъ Меджиша, който иска да облагодолучи своише подданицы, безъ разнствіе рода и племени, обиждаватъ се нашише соопечеснвенницы отъ Грецыше, защото са поискали да имашъ Архінастырише отъ своего рода, които бы попрѣлѣжавали за просвѣщеніе то имъ, и благообразованіе то имъ душевно.

И това като чухъ, чувствувахъ голема жаль на сердцето си, и изляхъ отъ очите си горестны слезы, защото това извѣстіе повергна ме въ големо недоумѣніе, безъ да знамъ изъ коя причина се вооружава первенствующата наша Майка противъ таково народно желаніе, противъ послушныше, и къ благочестію ревностныше свои чада, и противъ вѣрныше подданицы османскаго царства, което желае и шрудисе зарадъ нишното благополучіе!!!

Презъ шыя дни чухме това отъ нѣкои на

шувашій панаиръ пришедши пріятели, какъ това прѣніе сшана не токмо между Болгареше, но и между Караманліише, които такожде искашъ да имашъ свои паспыри по роду и языку: но Грецыше не созволяватъ на таково народно прошеніе, но искашъ да провождатъ и на шѣхъ природныше Грецы, безъ да испытуютъ ако шакви сходствуванъ на народныше завичаи, и ако са довольны за умствено то имъ образованіе и душевно то имъ спасеніе, зарадъ чинше души треба да насшояватъ, и да бдяшъ по Апостолу.

Таково желаніе чуеме че е прошивно на Грецыше, които са отъ начала были наши благодѣтели; наши учители; просвѣтили ны съ святое крещеніе, и породили ны со събаня пакибытія и новорожденія, за да будеме чада благодати, а не гнѣва: а отъ нѣкое време съ непріятно нѣкое насиліе удручаванъ ны, и обижаванъ съ посланія инородныхъ Архіереевъ, които не разумѣюще народнаго звука, гласа и языка, за да можашъ да ги пасашъ като словесното стадо хрістово, което споредъ Евангеліе то не разумѣва чуждаго гласа, чего ради и не приносятъ на стадо то си никакова полза, но како то дохожданъ, тако и отхожданъ,

безъ да оставагъ нѣкое впечатлѣніе и воспоминаніе въ народѣ, освѣтъ едно неустроеніе колкошо въ церковны, толко и въ гражданскіе дѣла.

А за коя причина прошивно е на Грецыше, да имашъ Болгареше свои народны Архіереи не поснигваме, защо знаеме какъ ошъ шова немагъ нѣкоя загуба, но паче съ шова щеха да привлечагъ болгарскіягъ народъ помного камшо себе си, койшо щеше да осеца камшо нихъ особна любовь, а наипаче камшо первенствующагъ Майка Велика Церква, ще да имашъ поголемо повиновеніе и всеко духовно послушаніе. При шова мнимъ, какъ шова нѣщо не ще да е прошивно нишо на державношо Царство, коемо наипаче сега всеусердно иска, и желае да облагодолучи всичкине си подданныцы, сосъ равностъ и одинаковостъ закона и правъ, за да са вси равны, и своето благодолучіе да имашъ основано на правдаша ошъ горе спередъ не давно издаденныгъ царскій Хашши-шерифъ, койшо се проповѣди по всичкаша держава, и разнесесе похвалаша му даже и по всичкине европейски царства, зарадъ койшо се зарадуваха всичкине благородны и чувствительны души.

Но негли искагъ Грецыше да задержатъ

шова благодолучіе шокмо зарадъ себе си; Или еда ли е такава царска милостъ и чедовѣколюбіе, шокмо зарадъ нихъ се пробудили въ душама на младаго но чадолубиваго Ошца, Султана АБДУЛЪ МЕДЖИТА; Не боисниину, защошо царскаша негова милостъ не окружава единыше шокмо Грецы, но се просири и на насъ Болгаре, койшо равно съ нихъ исполняваме подданическине должности со всеко усердіе, со всека гошовностъ и шочностъ. Но може да речашъ Грецыше, че ако дадеме на Болгареше да имашъ Архіереи ошъ своего рода, шо можатъ да заборавагъ должностите си, конхъ шо имашъ да ошдавагъ на державношо царство, и че шокмо съ нихъшо пазенъ и насшоліе, содержаватъ се Болгареше въ признаніешо на подданически свои должности, каквошо е возможно и да са продумали много паша на Царствошо, безъ да се усшыдагъ ошъ самы себе си, защошо Болгаріа ошъ самага време ошоманскаго завладѣніа, никогда не е покушавала се да сшари ошступничество, даже ни въ само 1820 лѣшо когда шо ошступи Греція, но паче сохранила е повѣреніешо и на самыне Тракійски Грецы, койшо бѣха на шурцыше въ големо сумѣніе, и на край на найужасношо

испребленіе, споредъ болгарската обаче вѣрность, избѣгнаха отъ всека погибель.

Того ради ако бы и было нужно да се посправи емство зарадъ Болгареше, но сприва ми се, какъ не спои въ греческата милость, но паче въ высоката воля и повелѣніе. Е. В. самого Султана, който отъ всякаго народа, сирѣчь, отъ Грецы, отъ Караманли и отъ Болгаре може да опредѣли нѣкои Архіереи или Міряны, да се намерашъ всегда въ Цариградъ, гдѣто можашъ не токмо всеко емство да спорашъ зарадъ свояшъ си народъ и соотечественницы, но можашъ да прегледвашъ и други работы, и да знаешъ на каде ошхожда шолко иманѣ, щото се дава ежегодно за общинаша, защо се дава, и гдѣ се собира, отъ коемо ако други нѣкои и приемвашъ нѣкоя помощь, Болгареше обаче не виждашъ нищо, нищо се дава нѣщо отъ него за умнѣвеннои имъ поне благо-образование. При шова и всекій да може, и да е свободенъ да шраси правдата си, и да се махне измежду подданицы одного царства онаа досегашная зависность, споредъ която се лишаваша до сега Болгареше отъ всеко правосудіе и царска милость!

Еда ли е противно на церковныи законы да се пошавашъ Болгаре Архіереи; Или

има ли нѣкое разнѣствіе между шія два народы; Или токмо на Грецыишѣ дадено е первенство, и власность да пасашъ хрістово-шо стадо, и (споредъ пророка) волната му, млекошо му, и мясошо му насилно да взимашъ, а уснаша си за поученіеи имъ, и душевношо имъ спасеніе да не ошварашъ!!!

Мы вѣруваме и исповѣдуваме какъ, между Грецыишѣ и Болгареше нема никаково разнѣіе или раздѣленіе, зашто сме вси нѣкуплены съ едно ходатайство, съ една кровь Хрісова, съ една проповѣдь апостолска, съ едно крещеніе, и съ една вѣра въ Іисуса Хріста, и ходиме вси по стези на едно упованіе, коемо ны води къ живому вѣчному. Вѣруваме еще, какъ е даръ духа свянаго даденъ на всичкиишѣ вѣрны, ако бы были они отъ коего годъ народа и племени, които се споредъ апостолска проповѣдь обрашиха ко Хрісту, безъ всеко пристрастіе и разнѣствіе, зашто нема лицезрѣнія у Бога. Того ради защо да нема всекій народъ и своишѣ папшыри споредъ языка си; И защо да не стане и отъ Болгаре нѣкой Архіерей, който бы украшавалъ престола Архіерейскій подобрь отъ инороднаго, съ поученіемъ слова Божія, и споредъ народнаго звука и гласа; Но може нѣкой да рече: Негли са

Грецы лошава, и недосшойны да пасатъ словесното спадо хрістово, на което са званіе предизбранны отъ духа святаго еще отъ чрева материя по Апостолу; Не востину, Грецы са человекы много добры, святи и философи, но споредъ языка си за Греція, а не за Болгарія, развѣ ако бы нѣкой отъ нихъ зналъ природный языкъ болгарскій, и былъ бы истинный Ревнитель повѣреннаго ему спада, и гласъ неговъ ималъ бы нѣкое впечатлѣніе въ болгарскіе сердца.

Но рекохмѣ и погоре, какъ нема лицеизрѣнія у Бога, и даръ святаго духа даденъ е на всиѣхъ вѣрны безъ разиствія рода и племени, за шова и много святихъ угодишковъ и пасшырей имѣхмѣ, въ Болгарія, които равно отъ тогоже святаго духа пріяха предизбраніе, за да пасатъ словесныи овцы Хрістовы, и сіяха съ благочестіе и разны добродѣтели, и бѣха природны Болгаре, и украшаваха Архіерейскіи престола, не токмо како Епископи и Архіепископи, но како и незавысимы Патриархи, даже до самаго паденія подъ власъ ошманска. Того ради какво пренішствіе духовно може да възбрани сега на Болгаріи таковъ даръ духа святаго, и возхожденіе на престо-

лыше Архіерейски, когдамо са имѣли прежде невозбранно и свободно, и по канонамъ сходно, избраніе Архіереевъ отъ своего рода; И което сега по видимому нищо изъ церковны, нищо изъ политически причины възбранявасе, развѣ изъ една зависъ, и частны нѣкои приходы и прибытки ко униженію нашему, како да не ошворимѣ ни когда очите си, нищо да прогледимѣ съ умныи очеса, за да увидимѣ нѣкогда свѣтъ, които просвѣщава всиѣхъ народы, и да познаемѣ що сме должни Богу, що сами себе си, и що человекесиву, когдамо и самошо Владѣніе иска, и трудисе да введе просвѣщеніе въ всиѣхъ си народы, зашто токмо тогда може да се возвыси на верхъ Славы и Величества, когдамо му са подданицы просвѣщенны, по слову: «Едно царство тогда е благополучно, когдамо му са или подданицы философи, или е самъ си Царь философъ.»

Но мы що да речемѣ, когдамо сме не токмо мы сами, но и духовныи наши ошцы и пасшыри западали въ големо невѣжество, а Архіерейи наши родомъ суще Грецы, зарадъ насъ никаково попеченіе нематъ. И причинама е што ошъ еднаша спрана не знающе народнаго языка, никаково испра-

вленіе не спрувашъ нишо на Священство, нишо на народанъ, а ошъ другата спрана, щошо не чувствующе зарадъ чуждіяшъ народъ (ако имъ е и сшадо), ни какова ревностъ, или поне соспрананіе, со вѣмъ не радѣяшъ зарадъ просвѣщеніею имъ. И то все видно е ошъ самага дѣла, зашто при рукоположеніи Священника, никогда не испытывашъ ако е шаковый доволенъ да насе Хрістово сшадо или не, ако знае да чише или не, и ще ли може да исполнява пастырскише свои должностии или не, но предавашъ му попеченіею на душыше хрістіански, коихъ то той невѣжа сый, загубва наедно сосъ свояша, споредъ Пословицаша: « Слѣпъ слѣпаго водѣй, оба впадутъ въ яму.

Но ако се рече нѣкогда на шаковаго Архіереа, защо е запопилъ шаковаго Невѣжу, ошвѣщава: Е, негли ще той да служи літургіа, азъ го запопихъ да реже колацыше. На, ревностъ пастырская! или паче да речемъ присмѣяніе! коешо приводи всяка чувствителна душа до пролытія горчихъ слезъ, а всякаго нестерпѣливаго, но ревностнаго челоуѣка до самага негодованія. Защо еда зарадъ колацыше рукополагають се Священници, безъ да имають попеченіе за да крещавашъ, да вѣнчавашъ, и да исполнявашъ

всичкише други шанства на православнаша наша вѣра, споредъ времето и нужда всякаго хрістіанина; Или еда се не испраща рукоположенный ошъ него Попъ кашо ошъ хрістовы уста, койшо рече на Апостольше си: « Идите научите вся языки. » Но какъ ще може да научи нашю Попъ нѣкого, когдато самъ си не знае нищо, нишо познава пастырската си должностъ! И за все шова кой ще да дава ошвѣтъ и слово Богу; И кой е причина да се намерува Болгаріа и до днесъ въ шакава слѣпоша и неустроеніе; Азъ шова осшавямъ на всекого Благоразумнаго да суди по правда и безъ всеко приспращіе!!!

О колко бы се мнила голема неправда и грѣхъ вопіющъ на небо, ако се бѣха посылали въ Греція Архіереи Болгаре, и предстоляни бы предъ сшадошо си кашо нѣмы Идоли! И еда ли бы сносили Грецы шаково уничиженіе и сшѣдъ, и не бы спрували повседневно тысящу возмущеній, когдато шии ошъ самага лзыка и имене болгарскаго се гнушашъ, и всекого Болгарина Варваромъ наричашъ, и за присмѣхъ съ дървена паница го укорявашъ!

Но на все шова ни единъ благоразумный Болгаринъ да се не сърди, зашто Варва-

ринъ е оный койшо ближняго своего удручава и неправда му струва, а не Болгареше койшо са не шокмо вѣрны подданныцы державнаго Царства, но и послушны чада на всека висока Власть, а наипаче на первенствующа Майка восточная Церковь, зарадъ която са гошovy не шокмо имѣніето си, но и душише си да пожертвувашъ. А дървена паница е дѣло рукъ ихъ, и самый знакъ добраго ихъ домостроителства, а не роскошности, която въ Грецыше е природна. Чесо ради болгарска паница ако е и дървена, всегда е обаче пълна, и насыщава не шокмо нихъ, но и всичкише Грецы и Турцы, койшо се случава да дохождатъ въ Болгаріаша : и всекій койшо е миналъ презъ болгарските мѣста, и посѣщавалъ жилищата имъ, ако шокмо любви истината, може да свидѣтелствува по Бога и по душа, какъ на болгарско Спраннолюбіе нема подобнаго примѣра ни въ единъ народъ, и паницыше имъ са попланы ошъ греческише, койшо са паче за всекого пѣшника и иностранца праздни. Того ради и никой Болгаринъ да се не бои ошъ подобны укоризны, зашто тѣ са безъ всякаго основанія, и ошносатъ се на шого самага, койшо ги сосъ злоба произноси ошъ устата си. И

да се радува на прошивъ всекій Болгаринъ, зашто други добродѣтели са многи, койшо украшавашъ болгарско житіе, и увѣнчавашъ сосъ многоцвѣтны вѣнцы главыше имъ.

Но да се върнеме пакъ на нашѣшъ предметъ, гдѣшо рекохме, какъ бы се мнила голема неправда ако бы ее посылали въ Греція Архіереи Болгаре. Коя обаче нужда да сшава такава неправда; Не ли е природно, праведно и богоугодно да се даватъ на Греціаша Грецы, а на Болгаріаша Болгаре, всекому споредъ языка за душевнаша имъ полза! Но понеже шова се ошрыче на Болгареше, суди се шова дѣло за весьма неправедно и ужасно, за да оставяме овцыше да плачашъ за природнаго своего пастыря, когото познавашъ, и гласашъ му разбирашъ, и да имъ даваме другого, койшо не знае да выка Овцыше си по имени. И тако на мѣсто да имъ даваме на прошеніето имъ хлѣбъ, мы имъ даваме камень, а на мѣсто рыбы даваме имъ змѣи, не дающе имъ даянія блага споредъ Евангеліето.

Обаче шчо не струва насиліето на шоя свѣшъ! И Сироша Болгарія много е до сега Владыцы дочекала и испратила, добронравны и злонравны, філософы и простацы, простодушны и лицемеры, весьма мало оба-

че, или паче ни какво добро и полза не е видѣла отъ нѣкого. А колко е милосыня по вѣщрь издала, и се е соблекла като найбѣдна сиромашкина, не е възможно да се изчисли, правда обаче до сега не е получила ни какова : развѣ ако отъ сега челоуѣколюбиваша душа на многолѣшнаго Царя, Султана **АБДУЛЬ МЕДЖИТА**, сосъ царска своя милость не вдигне отъ челоуѣчеството шова насиліе и неправдаша, съ която са Болгарете наймного обыжены. И сега е време да можашъ споредъ подданническата си вѣрность, да просашъ отъ царската му милость все щото желашъ, и ще го приемишъ безъ всеко сумнѣніе.

Сега е казувамъ време благоприятно, за да се исполнатъ по Болгаріа престольше Архіерейски съ природны Болгаре, и отхвърлятъ отъ себе всеко присмѣяніе на инородныте, които пощо собираха и собирашъ безчестно богачество отъ болгарскише нѣдра, всегда ги съ укоризна оставяха и оставяшъ, и които споредъ свояша, си гордость и самолюбіе толко ги не навивдашъ, и отъ самата древность толко ги имаха и имашъ въ мерзосты, даже и языкъ болгарскій въ таково гнушеніе, да скоро ни единъ отъ Грецыте Архіерей, не бѣ възможно да

го возлюби и да го научи, ако да бѣха многи сѣдѣли и по десеть години на болгарска Епархія : но паче шрудиша се въ многи мѣста, да вдигнатъ и самото болгарско чшеніе и пѣніе въ церквише, и да внесатъ греческото, каквото направиха въ Терновъ, въ Філіппополь, въ Пазарджикъ, въ Сливенъ, и други нѣкои мѣста, кое е и спыдъ за Болгарете, защото отъ всичкото щото се чинше въ церквише, не разбирашъ по гречески ни слова.

На, ревность на боголюбивыте Пастыри! Видѣть какво просвѣщеніе вводятъ въ народъ, на когото са Вожди и намѣстницы апостолски, зарадъ койшо народъ ще воздадатъ слово на Бога, койшо казува чрезъ Пророка : « Отъ рукъ вашихъ изищу души ихъ. »

При все шова Болгарете правомъ суще крошки, и къ благочестию шеплы, осещашъ въ душата си големо повиновеніе на Великата Церква, като на первенствующа Майка, чрезъ която се и надѣашъ да получашъ желаемото си спасеніе, която обаче Церковь шреба да има призрѣніе на все шова, за да ги привлече еще помного кампо себе си. И во первыхъ да имъ се дозволи да избирашъ отъ родашъ си ревностны зарадъ нихъ па-

снѣри, чрезъ които ще се украсава църквите съ съученици Священники, училищата ще придобѣятъ благообразни учители, и съ нѣхъ потребны и полезны книги. Науки ще цѣлѣна, и всеко мѣсто, всекій градъ, и всеко село ще се исполни съ добродѣтели челоуѣцы, гдѣто ще стары да се починаятъ, единовозрастны да се любятъ, и млади на стары да се повинуваятъ. И въ всички ще буде едно желаніе, едно сердце, и една душа, за да живѣятъ честно, трудолюбиво и праведно, взирающе на единыя престола Всевишняго, и на единое воздаяніе будущаго вѣка, което ще получимъ вѣрою Господа нашего Иисуса Христа, когдато дойде на облацѣхъ съ Ангелы и слава многа, за да ны прибере камшо десна страна въ Царство си небесно со своиѣ избранны.

Любезный друже! Азъ се надѣамъ какъ е шова истинна цѣль и желаніе на всички наши Соотечественники. Но ще ли да се исполни шова! Ако знаешъ нѣщо опшиши ми, ако ще бы два Слова, зашто желяемъ да се научимъ догдѣ самъ еще шука, и преди дойде време да се обратимъ и азъ камшо любезно ни опечество.

А все шова што рекохъ, за да стане

не е невозможно, и зависи токмо опъ едно Благоволеніе Святейшаго и вселенскаго Престола, който е всегда былъ праведенъ, шого ради надѣамъ какъ и сега не ще спори неправда на благочестивыѣ и духовныѣ свои чада, които се шрудава да му принасятъ всегда зарадъ шакое благодѣяніе и милость опеческа, не мада признашность и Спяхопошаніе.

Тува въ училищата намеруваъ се еще двама млади Болгаре, които те поздравляваъ любезно, какшо и азъ цѣлуя и обнимаю те дружески, оставамъ съ опжиданіе скорого ти опвѣта.

Твой

Въ Липско 25 Августа 1841.

вѣрный другъ,

П. Н.

Приложися въ настоящія забавники опъ

Д. С.

Ньколко рѣхъ зарадъ предидуще-то писмо.

Наші-ѣтъ соотечественный въ Липсія пріятель има, какъ-то ся види, голема ревность за общо-то българско добро, и за шова горко ся оплаква защо-то Греческо-то духовенство не допуца намъ да имамы природны владыцы. Воистина голема бы правда ималъ да ся плачъ, ако причина-ша на-шова е речено-то духовенство. Но ешо що пише за шова единъ отъ найпочтенны-ѣтъ и най-любородны-ѣтъ наши оучены мажи, благородны-ѣтъ Сочинишель на-Български-ѣтъ книжници : « А чтошо « помежду владыцыѣтъ нѣма Балгаре, на шо- « ва причинаша са истинѣ Балгаре. Зачто- « то, ако бы ѣтъ оучаха дѣдцаша си, и ги по- « свѣщаваха на наукиѣтъ, какшо на свойашъ, « шака на Греціашъ и на други языцы, « шогизи чадаша имъ, кашо оучены, можеха « да станашъ и священники и владыцы; но « ѣтъ, и да имашъ сѣки способъ да оучашъ « дѣшцаша си, сѣкога, яко необразованы, « предпочиташъ свѣтско-то житіе, и шака « первыѣтъ святишески мѣста держашъ « сѣкога Грецыѣтъ. »

Не зная да ли е истина чи *Българе-ѣтъ* предпочиташъ сѣкога свѣтско-то житіе ! Не зная и чи, ако го не предпочиташа и ся при шова изучавахъ, *быха* отъ истина можли да станашъ владыцы. Тія предположенія, чини ми ся, нищо не доказувашъ, и шака вопрос-ѣтъ, *защо* неимамы владыцы *Българы*, остава цѣлъ. Азъ не щъ нищо да река за шова трудное дѣло, желаящи да покажашъ истина-ша сами *Българе-ѣтъ* съ свое-то изученіе.

Не могъ обаче да опустя шой-зи случай безъ да изразъ моя-ша велика жалба прошиву речено-то духовенство, ради едно друго негово дѣяніе, кое-то опечали вообще сички-ѣтъ *Българы* ! То е запрещеніе-то що шо духовенство сотвори, безъ никой предварителенъ садъ ни испытаніе, да ся раздаде и чите въ *Смърнѣ* напечатаны-ѣтъ *Новый завѣтъ*, преведенъ на Български отъ благочестивѣйшаго мажа и шолкаго оуженія достойна отца Неофута, съ одобреніе-то на-покойны-ѣтъ всея Болгаріи Ексархъ и Архіепископъ Іларіонъ; зарадъ кое-то неправедное запрещеніе, какъ-то каже вышеречены-ѣтъ Сочинишель на-Български-ѣтъ *Книжници*, « Балгаре-ѣтъ загубиха возможность-ша да разбирашъ ясно

«и поияши Священно-шо Писаніе!» Това на-духовенство-шо наше произволно дѣяніе ми наумѣва нѣкои соразмѣрны на-Римски-штѣ Папы другочны дѣянія, кои-шо сѣкамъ за не бесполезно да изложѣ шукъ.

Методій и Константинъ філософъ, послѣ Куріалъ именованный, покръстивше Българы-штѣ, за кои-шо и превѣдохѣ Священно-шо Писаніе, послали ся бѣхѣ ошъ Царя Міхѣила и майка му Теодора въ Моравіа, по прошеніе Моравскаго Краля Святополка, кои-шо по подражаніе на-Българи-штѣ поискалъ бѣ да оуведе Хрістіанска-ша вѣра и въ негова-ша си земля. Методій и Константинъ бѣхѣ оубо оишли въ Моравіа, гдѣ-шо и преминувахѣ проповѣдуваще слово-шо Божіе на тамошны-штѣ Славяны, и крыщаваще ги во Хріста.

Между тѣхъ, шогашні-ѣштѣ Папа Римскій Адріанъ II, оуслышавъ чи двама-ша шіи Славенски апостоли пѣхѣ въ церква часове-штѣ и службахѣ литургіа по Славенски, оукори ги за шова, и поиска да имъ го въспреші. Но Куріалъ ся оправда, и предсѣхѣ на папа-ша шолкова добрѣ неповинностъ-ша и праведностъ-ша на-шова свое дѣло, щото папа-ша не можі вече да ся оупрѣ, и позволи за Моравіа и Бойеміа торжествованіе-шо

по Славенски на-Божесшвенна-ша Служба.

Обаче наслѣдникъ-ѣштѣ му Іоаннъ VIII, ка-шо чи ли не знаеше шова Адріаново позволеніе, писа пакъ Методію на 879, кога-шо го выкаше да дойде въ Римъ за да ся оправдае за нѣкои-си обвиненія: «Ніи чухме іоше «чи служишъ литургіа по Славенски, хоши «(макаръ) да ти го запрешимъ съ писма-ша «що ти проводихме чрезъ Павла епископа «Анконскаго, желаяще да я служишъ по «Латински или по Гречески, какъ-шо чини «церква-ша по сички-штѣ земли насвѣшъ-ѣштѣ» (Посл. Іоан. 195). Какъ-шо ся види, папа Іоаннъ не знаеше чи по сички-штѣ времена, Сиріане-штѣ, Египціане-штѣ, и Армене-штѣ ся служили литургіа вси по свой-ѣштѣ си языкъ.

Но папа Іоаннъ не осмѣхѣ секога въ шова мнѣніе ради языцы штѣ: Една година слѣдъ шова писмо, сирѣчь на 880, кога-шо Методій оише въ Римъ и ся разговори съ него, ешо що писа на Святополка Краля Моравскаго, по самага Методіа, кого-шо съ честъ ошпраши оправдана на насшво-шо му: «...Ніи «одобряваны и Славенски-штѣ писмена, кои- «шо изнамѣри Константинъ філософъ, и по «кои-шо въздаваше въ церква пѣяще должны- «штѣ Богу хвалы, и повелѣваны да ся пропо- «вѣдашъ и ошъ нынѣ по тойже Славенскій

«и помяни Священно-шо Писаніе!» Това на-духовенство-шо наше произволно дѣланіе ми наумѣва нѣкои соразмѣрны на-Римски-шѣ Папы другочны дѣланія, кѣи-шо сѣкамъ за не бесполезно да изложѣ шукъ.

Методій и Константинъ філософъ, послѣ Куріалъ именованный, покрѣстивше Българы-шѣ, за кои-то и превѣдохѣ Священно-шо Писаніе, послали ся бѣхѣ ошъ Царя Міхаила и майка му Теодора въ Моравіа, по прошеніе Моравскаго Краля Святополка, кои-то по подражаніе на-Българы-шѣ поискалъ бѣ да оуведе Хрістіанска-ша вѣра и въ негова-ша си земля. Методій и Константинъ бѣхѣ оубо опишли въ Моравіа, гдѣ-то и преминувахѣ проповѣдуваще слово-шо Божіе на тамошны-шѣ Славяны, и крыщаваще ги во Хріста.

Между шыя, шогашні-шѣ Папа Римскій Адріанъ II, оуслышавъ чи двама-ша шіи Славенски апостоли пѣхѣ въ церква часове-шѣ и службахѣ литургіа по Славенски, оукори ги за това, и поиска да имъ го възпрещи. Но Куріалъ ся оправда, и представи на папа-ша толкова добръ неповинностъ-ша и праведностъ-ша на-това свое дѣло, щото папа-ша не можѣ вече да ся оупрѣ, и позволи за Моравіа и Бойеміа торжествованіе-шо

по Славенски на-Божественна-ша Служба.

Обаче наслѣдникъ-шѣ му Іоаннъ VIII, ка-то чи ли не знаеше това Адріаново позво-леніе, писа пакъ Методію на 879, кога-то го выкаше да дойде въ Римъ за да ся оправдае за нѣкои-си обвиненія: «Нин чухме юще «чи служишь литургіа по Славенски, хошѣ «(макаръ) да ти го запрешихме съ писма-ша «що ти проводихме чрезъ Павла епископа «Анконскаго, желаяще да я служишь по «Латински или по Гречески, какъ-то чини «церква-ша по сички-шѣ земли насвѣпн-шѣ» (Посл. Іоан. 195). Какъ-то ся види, папа Іоаннъ не знаеше чи по сички-шѣ времена, Сиріане-шѣ, Египтяне-шѣ, и Армене-шѣ ся служили литургіа веси по свой-шѣ си языкъ.

Но папа Іоаннъ не османѣ секога въ това мнѣніе ради языцы шѣ: Една година слѣдъ това писмо, спрѣчь на 880, кога-то Методій опише въ Римъ и ся разговори съ него, ешо що писа на Святополка Краля Моравскаго, по самага Методіа, кого-то съ честъ отпраши оправдана на пасиво-шо му: «...Нин «одобряваме и Славенски-шѣ писмена, кои- «то познамѣри Константинъ філософъ, и по «кои-то въздаваме въ церква пѣяще должны- «шѣ Богу хвалы, и повелѣваме да ся пропо- «вѣдашъ и ошъ нинѣ по тойже Славенскій

«языкъ похвалы-шѣ и дѣланія-ша на-Хріста
 «Бога нашего. Защо не само по три язицы,
 «но по сички-шѣ язицы ны оувѣщава да
 «хвалимъ Господа Священно-шо Иисаніе,
 «кое-шо говори: Хвалише Господа вси
 «язицы, похвалише его вси людіе
 «(*Жал. 116*); и Апостоли-шѣ испълнившеся
 «Духа Свяшаго говориха по сички-шѣ язи-
 «цы величія-ша Божіи (*Дѣян. гл. II*); и пакъ
 «Апостолъ Павелъ кашо съ една труба ся
 «възгласява и казува: Всякъ языкъ испо-
 «вѣдуешъ, яко Господъ нашъ Іисусъ
 «Хрісось ешь во славу Бога ошца
 «(*къ філіп. гл. II, ст. 2*); за шова и въ 1°-шо
 «къ Корінціаномъ Посланіе (*гл. XI*) довольно
 «и явно показува ги говоряще по раз-
 «личны язицы церква Богу созидавамы. И
 «никакъ не е противно на вѣра-ша или по-
 «ученіе-шо Хрістіанское да ся оупотре-
 «блява той Славенскій языкъ въ служеніе-шо
 «на-литургіа-ша, въ чшеніе-шо на-священ-
 «но-шо Евангеліе и на-други-шѣ божествен-
 «ны писанія Ветхаго и Новаго Завѣша, кога
 «са добрѣ преведени и испълкувани, и въ
 «пѣніе-шо на-други-шѣ часовны службы:
 «Защо кой-шо е направилъ при-шѣ главны
 «язицы, сирѣчь еврейскі-ѣшъ греческі-ѣшъ,
 «и латїнскі-ѣшъ, той е сошворилъ и сички-

«шѣ други за своя-ша слава и похвала. Нїи
 «искамы обаче, за по-големо пичишаніе къ
 «Евангеліе-шо, да ся чише шо перво по ла-
 «тїнски, а послѣ и по Славенски за народ-
 «ѣшъ кой-шо не разбира латїнски, какъ-шо
 «ся обычайно чини по нѣкои-си церкви...»
 (*Посл. Іоан. 247*).

Това бы добрѣ и Хрістіански направено,
 и възрадова премного Мораво-Бойемски-шѣ
 Славяны. Но ешо чи въ XI-ѣшъ вѣкъ единъ
 другі папа, Александръ II намысля да имъ
 въспрети ошнова оупотребленіе-шо въ цер-
 ква-ша на природны-ѣшъ имъ Славенскі
 языкъ. Тая нова обида не ся яви никакъ
 оугодна на вышеречены-шѣ Славяны, кои-
 шо не можаха да разбирашъ защо ся оупи-
 раха шако папы-шѣ да имъ налагашъ единъ
 языкъ кого-шо не разбираха. За шова и
 малко по-сешнѣ, сирѣчь по свѣршанье-шо
 на XI-ѣшъ вѣкъ, оумолиха своего князя
 Врашислава да проводи на папа-ша нарочно
 посолство (елчіи) за да му попроси под-
 швѣрженіе на онова що бѣ имъ ся толкова
 паша дозволило ошъ предни-шѣ папы.

Тога Александръ бѣше оумрѣлъ; а наслѣ-
 дникъ-ѣшъ му Григорій VII, кои-шо пріе
 посолство-шо, не рачи никакъ да соизволи
 на що-шо му ишяха, и кашо пспраши назадъ

съ оприцашеленъ ошвѣтъ посолство-шо,
даде и писмо за Врашислава, въ кое-шо
излагаше причины-тъ за кои-шо не щеше
да дозволи що-шо му просяха. Това писмо
е весма любопытно, за шо и го превождамы
шука по слово за оудоволствіе негли на
немалко души. Ето го :

« Григорій епископъ, слуга на-слуги-тъ
« Божіи, Врашиславу Херцогу Бойемскому,
« поздравленіе и благословеніе апостолско.

« Между други-тъ вещи, кои-шо Ваше
« Височество ни просишь съ писма-ша си,
« искашь ни іоше да позволимъ по обычаю
« оупошребленіе-шо, по шволя-ша земля, на-
« Славенскі-тъ языкъ въ Божественна-ша
« Служба. Знай оубо, предлюбезное наше чадо,
« чи не можемъ никакъ да ся согласимъ на
« швое-шо прошеніе : Защо кашо мыслихме
« много на Священно-шо Писаніе, намѣрих-
« ме чи было и е оугодно всемогущему Богу
« да ся чини священна-ша Служба на шайнъ
« и скрыйтъ языкъ, за да го неразбирають
« сички-тъ люди, и наипаче най-проси-ше.
« Защо, *ако сички-тъ люди нѣхъ всенаро-*
« *дно въ языкъ кого-то розбиратъ, служ-*
« *ба-та бы лесно надидла въ презрѣніе и*
« *омързѣніе. Или може проси-тъ люди,*
« кашо новшораватъ часто кое-шо не разу-

« мѣвашъ, да надидашъ въ секаквы заблуде-
« нія, кои-шо бы послѣ нелесно было да ся
« испръгнашь ошъ чловѣческо-шо сердце.
« И да не речешъ чи шова позволеніе ся е
« дало нѣкой пашъ и другі на-най-проси-
« шъ люди, наипаче кога ошъ скоро ся были
« преобърнали на Хрістова-ша вѣра, какъ-
« шо шова ся случаваше и въ первеншвую-
« ща-ша церква, заради простота-ша и
« праводушіе-шо на общі-тъ народъ. Но
« ся е испышало чи ошъ шамо ся излѣзли
« много злины и много ереси. За шова, сега
« що хрістіанство-шо ся е оустроило и
« оушвѣрдило, не е веке надобно, да имамы
« шова снисхожденіе. Не шребува оубо да
« дозволимъ кое-шо ни безвременно иска
« швой-тъ народъ; напрошивъ, запрещава
« мы го во име-шо Божіе и преблаженнаго
« Петра апостола, и шя оувѣщавамы и
« шебе, за слава-ша всемогущаго Бога, да
« ся оупрѣшь секакъ на шая напуса смѣ-
« лость. — Въ Римъ, А. Г. 1079 » (Посл. Григ. II).

Това Григоріево писмо е толкова про-
шивно на Іоанново-шо, щото не може нѣкой
да не ошфърли съ всѣмъ едно-шо кашо лъжли-
во, и да не пріемне друго-шо кашо само
истинно. А кой не види, токмо по просто-
шо и на-дѣтъ-тъ прочшеніе, чи Іоанново-шо,

основано на Свещенно-шо Писаніе, е само согласно съ съ истина-ша, а Григоріево-шо е пълно съ лъжливы причины, явы еофизмы, покрывающы, кашо бѣлъ пепель горящы в-глени, постојанно-шо на-Римска-ша църква намѣреніе да привлече на себе-си выше-речены-шѣ Славяны съ наложеніе-шо на-языкъ-ѣшѣ си? Обаче истина-ша всегда пре-одолѣва (надвыва) конечно надъ лъжа-ша, несмотря на лоши-шѣ чловѣчески намѣре-нія. Того ради и по среда-ша на-ХІІІ-ѣшѣ вѣкъ папа-ша Інокентій ІV позволи пакъ и оучреди однова оупотребленіе-шо на-Сла-венскі-ѣшѣ языкъ въ пѣніе-шо на-Боже-ственна-ша Служба (*Спондан. лѣт. 1250, § 26*), кое-шо, споредъ свидѣтелство-шо на-Ісунш-ѣшѣ Балбина (*сокращ. Боіем. істор. стр. 206*), сащесшуваше іоше на много мѣста въ ХVІІ-ѣшѣ вѣкъ.

Дано така и наше-шо Греческо Духо-венство, оставляя веке на страна всякъ неправеденъ извѣстъ, да ся предаде конечно на истина-ша, и да позволи на Българы-шѣ да си чыташѣ драго Евангеліе-шо, пре-ведено съ толкова труды, на шѣхны-ѣшѣ мащерні языкъ ошѣ любимаго ихъ и зна-шаго за благочестіе-шо си ошѣ Неофума. *Подай Господи!*

ПРАВОУЧИТЕЛНИ ИЗРЕЧЕНІЯ

извадени изъ една рукопись.*

О Люботроуди.

<i>Евангелско.</i> Отець мой даже до нѣшѣ дѣлаешѣ, и азъ дѣлаа.	Баща ми и до днесъ работи, и азъ рабо-шя.
---	---

<i>Апостолъ.</i> Сами знаете яко пошрѣба-	Сами знаете какъ рацѣ-шѣ ми послужи-
---	--------------------------------------

(*) Таа рукописна книга, *format in-8*, и писана на книга ане на пергаментѣ (кожа) какъ шо сичките по-вѣхны рукописы, входить въ Парижскаша Кралевска народна Библіотека, подъ число 3375? Сочинявае шокмо ошѣ 154 листокъ, другише шо имала не са ся съхранили. Нема впрочемъ въ нея никое показаніе, ошѣ което да разумѣмъ ошѣ кого или кога ся е писа-ла. Обаче е много любопытны: защо ся составлява съвсѣмъ ошѣ правоучительны поученія, извѣшны изъ Свя-щенношо Писаніе, свѣшны ошѣ, вѣхны Гречески и Латински философы и пѣшны, и пр. Раздѣлявае на Главы и Параграфы. Всяка Глава поучава за единъ особенъ предметъ, и всякъ Параграфъ ся составлява ошѣ едно изреченіе тогоже предмета, и носи съ себе си името на книгата или на Списательшѣ ошѣ конто ся е извадилъ. Нѣш преписахмѣ тука за примѣръ, ведно съ пребодѣшѣ, 32-ра глава.

ми моцми и сѣщимъ съ
мною послужила ра-
цѣ мой си.

Соломонъ. Добрыхъ
проудовъ плодъ благо-
словенъ.

Сирахъ. Дѣлайте
дѣло ваше прѣжде вре-
мене, и даешъ мзда
своя въ время свое.

Святаго Васіліа. Ежебо проудомъ при-
обрѣшено, радости
въсприятся, и любо-
проудно съблюдеся.
Ихже оубо предемно-
пріятіе, сихъ сплѣ-
ніе оудобъ небрѣжно.

Благословъ. Дoble-
стнѣише, ошъ еже
посстрадаши, любомь-
дростное. Якоже спуде-
но желѣзо, шако бѣ-
дами общрѣмо.

Филонъ. Троуда оу-
бо бѣгажи, бѣгаешъ
благыхъ шръпѣливыхъ
же мажъскы спраж-

ха на мон-шѣ пошре-
бы и на ѣныя кон-шо
са съ мене.

Благословенъ е плодъ
шъ на — добры — шѣ
шудове.

Вършете си рабо-
та-ша преди време,
и ще даде мзда-ша
си во свое-шо време.

Шо-шо ся шродомъ
спечели, съсъ радость
ся въсприема, и съ
прилѣжаніемъ съхра-
нява. Кой-то е оубо
шрудолубивъ, шой за-
иманье ся негрыжи.

Кой-то бѣга ошъ
шруд-шъ, шой бѣ-
га ошъ иманье-шо;
а шръпѣливы — шъ

дая, шъщимся къ бла-
женству.

Евагріе. Бесчинно
ешъ гонящому почъ-
сти бѣгаши шудовъ,
имже почъсти.

Исократъ. Иску-
шай себе шруды вол-
ными, да явишися и
неволныя шръпѣши.

Каркилъ. Никтоже
похвала сластми спла-
жа; никтоже уныль
благославенъ мажъ:
но шруди раждаешъ
благомажіе.

Филимъ. Нѣсть ошъ
сочетіе съ лѣностіа
шруждающихся, не-
шрудившеса пріятіи.

Архімидъ. Архи-
мидъ дѣсцѣ прилѣжа-
ща ошъ шръзалще нуж-
дея слагы мажаха;

мажъски спраждаши,
шщися да получи бла-
женство-шо.

Бесчинно е, кой-то
гони почести-шѣ, да
бѣга ошъ шудове-шѣ,
чрезъ кон-шо ся по-
чести-шѣ добывашъ.

Испышувай-ся на
волны шудове, за да
възможешъ послаѣ и не-
волны-шѣ да шърпишъ.

Никой съ сластми-
шѣ похваля не спече-
ли; никой оуныль (не-
шрудолубивъ) мажъ
не бѣва благославенъ:
но шудове-шѣ раж-
дашъ благомажіе-шо.

Кой-то ся непру-
дашъ не могаши да
ся счешашъ ни съ кой-
шо ся лѣностно шру-
дашъ.

Архімида прилѣжа-
ща на дѣска-ша (на
живонисаніе-шо) съ
нужда слуги-шѣ ошъ

тѣжде отъ шѣлесе
помазана расписова-
аше образы.

Въпрошенъ бывъ нѣ-
кимъ како вѣшійс-
тва навикна рече :
вяще масловина сънѣ-
давъ.

*Отъ Димокрита ,
Епхиріда , и Исокра-
та.* Пооучаи троуды
оубо шѣло, душа же
храбросіа доблестнѣ-
вно шръпѣши бѣди.

Тѣжде въпрошенъ
бывъ нѣкимъ, комоу
шрудолубезніи отъ
лѣнивыхъ различа-
лшся, рече : яко бла-
гочѣсивій отъ нечѣ-
сшивыхъ, надеждами
благыми.

Тѣжде видѣвъ юно-
ша шрудолубезноу-
яща, рече : добръиша
сънѣ сшаречѣствоу
солиши.

вождаха и мажаха; а
шой расписуваше о-
бразы отъ помазано-
шо си шѣло.

Камо го попыша
нѣкой-си какъ навик-
на на вѣшійсшво-то?
рече : камо ядахъ по-
много масло.

Поучавай шѣло-то
си да шърпи шрудо-
ве-шѣ, а душа-ша
си да шърпи съ хра-
бросѣ и доблествен-
но бѣды-шѣ.

Тойжде въпрошенъ
бывъ : по що ся раз-
личавашъ шрудолю-
бивы-шѣ отъ лѣнивы-
шѣ? рече : по кое-шо
благочѣсиви-шѣ отъ
нечесшивы-шѣ, по до-
бры-шѣ надежды.

Тойжде видѣвъ ед-
ного шрудолубива
юноша, рече : ты со-
лишь (гонвишь) за
сшарѣсть-ша си едно

Димокритъ. Волни-шѣ шрудове
шрудове, неволныхъ
шръпѣніе легчайше
прѣсшавляешъ *.

предобро ястіе.
Волни-шѣ шрудове
предсшавляашъ по-
легко шърпѣніе - шо
на-неволны-шѣ.

* Тія правоучительни изреченія са писани въ руко-
писи съ тѣмъ, напечатихася обаче безъ нихъ, защо
то книгопечатница-та имаше таковы буквы.

ОУПОТРЕБЛЕНИЕ НА-ВРЕМЕ-ТО.

§ I. *Що е време-то.*

Споредъ оумно-шо Франклиново израженіе, *време-то е плат-ѣтъ, отъ кого-то е направенъ живот-ѣтъ.* Напрасно бы влѣзлъ нѣкой въ мешафѣзически (філософически) разисканіа за да намѣри изясненіе по-крашко, по-просто, по-шочко, и въ слѣдствіа по-изобилно.

§ II. *Колко е полезно да ся оупотреблява добръ време-то.*

Той-зи на-живот-ѣтъ плашъ не е онъ оный кои-то може нѣкой да расточи безъ наказаніе.

Животъ имать общо сѣки-тъ живущи смѣщества (гадины), но не могатъ да си го дадатъ един на други. Онѣи, коимъ-то е омрѣзналъ живот-ѣтъ и ся сомоубивашъ, не даващъ нишо могащъ да дадашъ динѣтъ що имъ осануваше да преминашъ на земля-ша, онымъ, кои-то най желаяшъ да живѣашъ, и кои-то бы дали най-голема-ша цѣна за да си купашъ шая стока.

Едно хубаво сукно, кога щемъ да го на-

режемъ, ошварямы си чешыри очн-шѣ да го неспхабимъ, и добръ чинимъ. Обаче и да смы ошрѣзали на криво, и да смы го нехабили, пакъ можемъ да ся оушѣшимъ: понеже съ пары можемъ да купимъ друго, има много при купец-ѣшъ; и ако немамы пары, можемъ да спечелимъ. Пары-шѣ сѣ воистина много-цѣнно нѣщо, но за работливы-ѣшъ человекъ, кога нема веке, има іоше. Но плаш-ѣшъ онъ кого-то е живот-ѣтъ сошворенъ, кога нема веке, нема веке: онъ нигдѣ никакъ не можемъ да си добьемъ другі; самы-ѣшъ лѣкъ на-шова е, да не губимъ веке.

Думамы чи *време-то ся минува.* Воистина, какъ-то сѣнце-то ся вѣрши около земля-ша! — Нѣи ся минувамы.

Ако да ся минуваше време-то а не нѣи, що ны е было грижа чи часове-шѣ си ошхождашъ бързо бързо? що ны е было грыжа да смы на 1844 или на 1944? Въ самосебе сѣ едно време не е по много различно онъ едно друго, онъ колко-то една волна е различна онъ една друга. Кога гледамы да шече една рѣка, напрасно ны бы оувѣрялъ нѣкой чи сѣ все новы воды кои-то минувашъ; нѣи думамы чи сѣ всегда шыяже. Но за шая прилика не шребува да смошримъ време-то кѣто една рѣка, коя-то ся без-

грыжно за насъ испича и си отхожда. На прошивъ, нані-ѣтъ живомъ е рѣка-ша, кола-шо ще ся испече и загуби рано или късно въ океан-ѣтъ, а време-шо ны гледа да шечемъ, да слѣзуваме, и да ся загубяваме конечно въ бездны-шѣ му. То е было преди насъ, шо ще бладе и слѣдъ насъ.

Но време-шо шо е было преди насъ, и време-шо шо ще да бладе слѣдъ насъ, не е ни-що за насъ. Време-шо за кое-шо ся истинно грыжемъ, кое-шо ще ны ползова, и кое-шо вси желаемъ колко-шо е возможно да предѣлжимъ, шо е онова шокмо въ кое-шо живѣемъ, мыслимъ, рабошимъ.

Но добро ли е нѣщо да живѣемъ много?

Безъ да говоримъ за нѣкои изяшны случаи, можемъ вообще крѣпко да речемъ: *Вистина, добро е нѣщо да живѣемъ!* и ако живѣніе-шо е добро нѣщо, явно е чи треба да му дадемъ колко-шо шрапне можемъ по-много. Истина е чи живѣніе-шо е часто содружено отъ болести и отъ злополучія; но шо не доказува нищо прошиву добрина-ша на-живѣніе-шо: шія ся злины, а живѣніе-шо е добро. Шо е по големо, добро-шо ли или зло-шо? Вижше сами, и отговорите: Н. П. Единъ человекъ има десеть хіляды иманье, и николко дългъ; другъ има десеть

хіляды иманье и петь хіляды дългъ; а други десеть хіляды спока, и петь-надесеть дългъ. Вистина состоянія-ша на-три-шѣ шия человекъ ся весьма различни едно отъ друго, но десеть-шѣ хіляды иманье ся добро нѣщо въ рацѣ-шѣ и на-шрима-ша.

§ III. Въ шо состои цѣна-та на-време-то.

Отъ самосебе си време-шо не е ни добро ни зло.

Добро-шо е чувствованіе-шо, сирѣчь оуѣщаніе-шо на-добро-шо, кое-шо оуѣщаніе може да ся причини отъ множество различни вины, кои-шо бы бесплатно было да пчисляваме шука. Различни-шѣ чувствованія ни ся случавашъ, кога заедно, кога едни слѣдъ други; и ако пынамы добрѣ, можемъ да кажемъ чи ни ся случавашъ секога едни слѣдъ други, и чи има всегда, помежду едно и друго, нѣкое разстояніе колко бы малко да было. Време-шо е оубо пошребно намъ за чувствованіе-шо на-добро-шо, не чи време-шо отъ себе си ни подава шова чувствованіе, но защо-шо въ време-шо го получаваме, и защо-шо колко-шо по много време имамы и минуваме, шолкова и по много чувствованія получаваме. Тако вре-

ме-шо може да ся оуподоби на едно рѣдко плашно направено ошъ калчища, кое-шо дохождашъ ша нашиванъ чувствованія-ша; и кога сичка-ша повѣрхносшь ся закрыве ошъ нашивки, шога давамы на основно-шо плашно нѣша-ша похвала коя-шо и на цѣлаша рабоша; шако думамы : *време-то е добро нѣщо*.

Дѣйствишельно оубо време-шо е добро зарадъ различни-шѣ добры чувствованія кои-шо получавамы въ него; естѣ многоцѣнно, зашто-шо можемъ да го оукрасимъ и оувеселимъ съ шо-шо чинимъ или остищамы.

— Но, може да каже нѣкой, « чувствованія-ша не са секога пріятны, но има и непріятны, печалны, и болѣзненны, кои-шо могащъ да са и по много ошъ первы-шѣ; естесшвенно е оубо шога да кажемъ : *време-то е лошо нѣщо*. — Воистина; но 1° ни оуже рекохмѣ по горѣ чи *живініе-то е добро нѣщо* : ако оубо живініе-шо е добро нѣщо, чувствованіе-шо е еднакво добро, понеже за одушевленны-шѣ существа нема живонъ безъ чувствованіе; шова ще каже не чи сички-шѣ чувствованія са пріятны, но чи пріятны-шѣ чувствованія са по много : — 2° ошъ насъ секога завыси да си дадемъ пріятны чувствованія, и какво-тъ ще да каже нѣкой, весьма рѣдко

е да спанемъ злощасни инакъ ане ошъ на-ша кривда.

Това кашо положимѣ, да дойдемъ пакъ на вышеречено-шо-начало : *време-то е многоцѣнно*, зашто-шо можемъ да оугнимъ и да остищимъ въ него. И понеже време-шо ся раздѣлява на бесчисленны часове и часпицы едны ошъ други по-малки, можемъ да производимъ ошъ вышеречено-шо начало шова слѣдствіе чи : *Най-благополучны-тъ живонъ бы былъ оный, въ кого-то бы остищаль нѣкой най-много пріятны чувствованія*. И ошъ шамо да си думамы секога : какъ-шо ни една капка вода ошъ рѣки-шѣ не шребува да ся исече въ море-шо безъ да напои и оуплодошрори нѣкой часъ ошъ земля-ша, шако ни единъ часецъ ошъ време-шо не шребува да ся мине, безъ да ни произведе или прегошви пріятносшь или благополучносшь. »

§ IV. Дѣль мѣры на-време-то

Ако разумѣмъ добрѣ шия начала, ако ся оувѣримъ чи време-шо нема никоя цѣна, освень ако го оупотреблявамы, и чи ако го не оупотреблявамы, шо бы ни существовало за насъ, ще признаемъ чи има два способа за мѣреніе-шо на-време-то :

Едини-ѣшъ, кого-шо можемъ да наречемъ *вещественъ* или *астрономическъ*, не е друго освенъ раздѣленіе-шо на-бесконечно-шо шраиѣ на періоды, на вѣкове, на години, на дни, на часове, на минушы, на вшоры, и пр.

Другі-ѣшъ, кого-шо ще наречемъ *ікономическъ*, сосшой въ да си прегошвимъ и да си доставимъ колко-шо по-много можемъ часове нашишы съ благополучны чувствованія.

По перво-шо опъ шыя двѣ мѣренія, 100 минушы са секога по-много опъ 99, како-шо ги бы были или оупотребили или напразно распочнали.

По вшоро-шо, 25 минушы добрѣ оупотреблены чиняшъ много по-вече опъ 100 безъ дѣло прекараны, и юще много по-вече опъ 100 прекараны съ спраданіе.

Ікономически, шри часове, опъ кон-шо два-ша са прекарани въ пріанство, правяшъ шокмо единъ часъ. Ікономически, опъ два человекъ, кон-шо сляшъ едини-ѣшъ седемъ а другі-ѣшъ осемъ часы, первы-ѣшъ живѣе една 16-а часъ по-много опъ вшоры-ѣшъ. Ікономически, време-шо що поминува нѣкой въ легло-шо си боленъ, и не могущъ да спори нищо полезно или пріятно, шо време е загубено за существованіе-шо. Тако вещественно единъ человекъ оумира на пр.: на

30 години, кой-шо ікономически може да не е живѣлъ ни 20 години.

Опъ шамо не шребува да възмни нѣкой чи полагамы въ единъ и шойже чинъ піянство-шо, болести-шѣ, и сънь-ѣшъ. Піянство-шо и все що му прилича са вещи неизвинителны, сирѣчь прощенія недостойны, понеже сами ходимъ ша ги шрьсимъ: шыя вещи не шребуваше никакъ да существуютъ, Болести-шѣ, на прошивъ, дохождашъ нѣкога-си шыя да ны шрьсяшъ: обаче извѣстно е чи почти всегда опъ насъ зависа да ги оубѣгнемъ; и слѣдовашелно, кой-шо знае да живѣе, сирѣчь да оупотреблява добрѣ време-шо си, оубѣгва ги по-много-шо. Колко-шо заради сънь-ѣшъ, шой е една опъ оныя житейски нужды, на кон-шо шребува да жершвуамы колко-шо по-малко можемъ, но на кон-шо шребува да жершвуамы опъ сердце, понеже не можемъ да споримъ инакъ.

Опъ една страна обаче, или и опъ двѣ, може да рече нѣкой чи сънь-ѣшъ не е загубено време: 1° Мысль-ша не престѣкнува секога презъ сънь-ѣшъ, свидѣтель сновидѣніе-шо; 2° Камо си почини и ся расклади человекъ опъ сънь-ѣшъ, захваща ся по-ягко опъ оумшвенны-шѣ и вещественны-шѣ дѣла. — Нин пріемамы шова (кое-шо впро-

чемъ не е друго освенъ подшверженіе—шо на—вышеречено—шо начало : « да си при-
добыемъ или приготвимъ приѣзность »),
шолкова по охотно, що мало послѣ ще при-
емнемъ чи живош—ѣшъ добръ разуменъ, ся
сочинява ошъ три големи часни : веще-
ственно попеченіе, нравственно попеченіе,
оумственно попеченіе; и чи явственно сънъ-
ѣшъ какъ—шо яденіе—шо, какъ—шо шѣлесни-
шѣ обученія, влазяшъ въ перва—ша ошъ нихъ.
А колко—шо за сънуванъ—ша, хошя да дока-
зуванъ явно чи мысль—ша не си совершенно,
обаче совѣшувамъ да ся не гледашъ шѣ
кашо добро : Кой—шо еще да оупотреблява
добръ време—шо си, шой требува да живѣе
совершенно, и совершенно пакъ да не живѣе;
да бди совершенно, и совершенно да спи.
Сънъ—ѣшъ оупокоява живош—ѣшъ несумнен-
но; но несомненно е пакъ чи единъ часъ сънъ
безъ сънуванъе досига подобръ шая цѣль,
а не два часа сънища.

§ V. Полза на—двѣ—тъ мѣры на—време—то.

Хоша да требува, какъ—шо рекохме пого-
рѣ, да мѣримъ време—шо *ікономически*, спрѣчь
чрезъ плодно—шо му оупотребленіе; обаче и
астрономическо—шо мѣреніе на—време—шо

не е и шо по—малко полезно. Защо безъ да
знаемъ количество—шо на—астрономическо—
шо време, не можемъ да опредѣлимъ іконо-
мическо—шо; ікономическо—шо е вещественно
по—малко ошъ астрономическо—шо, понеже
полезно оупотребленни—шѣ часове не мо-
гашъ никога да бдашъ равночисленни съ
часове—шѣ презъ кои—шо живѣемъ.

Ошъ сшо души, кои—шо оумирашъ въ единъ
и шойже возрастъ, она е поживѣла помного,
оу коя—шо ся по—малка намѣря разность—ша
между астрономическо—шо качество и между
ікономическо—шо.

И вонстина, за да получи нѣкой шая цѣль,
единъ ошъ най—добры—шѣ способы е да на-
доби шова астрономическое качество на
многочисленны малки часницы, кои—шо по-
чни сички—шѣ да ся покажашъ ікономически
въ живош—ѣшъ, и ошъ кои—шо да има малко
безъ полза оупотреблены.

По шова оный, кои—шо е измыслилъ и
направилъ перво часницы—шѣ, принеслъ е
една неоцѣнителна полза за чловѣцы—шѣ.
Часник—ѣшъ е сѣщо правоучишеленъ.

Колко—шо заради ікономическа—ша мѣра,
и пейна—ша полза е неоспорима. Защо е явно
чи не сстига токмо да знаемъ оумозрително,
колко е полезно астрономическо—шо време,

ако ся добръ оупотреби; но перебува да произведемъ и въ дѣйство шова оумозрѣніе, и да оупотребимъ добръ часове-шѣ. А за да ги оупотребимъ добръ, перебува да оцѣнимъ; перебува да разсудимъ оупотребленіе-шо що му смы спорили; перебува вѣрно да сменимъ що е и каковы шанало. На пр.: отъ 24 часове, колко часове; отъ 1440 минушы, колко минушы смы спорили плодны или прибылы? Кога едно грозно испышаніе ти покаже конечно чи *отъ 24 часове, 12 или 13 или 14 токмо ся ся полезно оупотребили*, шокава ще видишь колко много губишь отъ существованіе-шо си, кое-шо си отходи полегка полегка; шокава ще ся захвапишь, за да речемъ шака, отъ всякій часъ що минува, или по-добръ предъ кого-шо минувашь, за да му речешъ: *Не тя оставямъ да мислишь, или по-добръ нема да мисля, ако не ми платишь данокъ*.

Нема часниці направени за ікономическо-шо, какъ-шо има за астрономическо-шо мѣряніе на-време-шо; но нинъ ще кажемъ по сещиѣ съ що можемъ да ги замѣнимъ.

§ VI. *Общестъ на-предрежени-тъ.*

Все шова, може да рече нѣкой, е добро за кои-шо работиашъ, но е съвсѣмъ безполезно за оныя кои-шо имають що да ядають,

и кои-шо не ся грижають за друго освенъ какъ да разносятъ доходы-шѣ си.

Нинъ мыслимъ чи е полезно и за шѣхъ.

Они, кои-шо немають друга работа освенъ да си разносятъ доходы-шѣ, дължни ся да ги разносятъ колко-шо могатъ по-пріятно.

А всякій зная ли да ги разноси шака?

Не! за да ся оувѣримъ, снига да погледнемъ или оныя, кои-шо ся родили, богати и ся послѣдовали да ся такива, или многочисленны-шѣ оныя шѣрговцы, промышленницы, и други, кои-шо като ся спечелили довольно пары, дръпнали ся ся отъ работа-та си, и поминувають вообще единъ много скученъ и слѣдователно много непріятенъ животъ. — *Защо? — Защо-шо не знаять да оупотреблявають въ полза времешо. Тии люди немають воиспина потреба да си думаютъ: единъ часъ е единъ (койгоди) сребренникъ лежащъ на земля-та; я да ся наведя да го зымля; но шребва да си говорятъ: единъ часъ требва да ми донесе толкова оудоволствіе.*

Ако по-горѣ зарачахмъ на работници-шѣ да ся държатъ за перво-шо онѣ шия двѣ-шѣ правила, не требва да рече нѣкой чи го причишахмъ за най-высоко. Пары-шѣ не ся желателни кашо цѣль, но кашо средство

за цѣль-ша. Ако часно ся предлагають како цѣль, то бѣва зашто-то ошъ сички-шѣ сред-сва пары-шѣ са най приближено-шо сред-сво до цѣль-ша, най вдраво, сирѣчь неложно и непогрѣшительно, и чи нѣкакъ-си пары-шѣ обемашъ все.

Ошъ само себе си воиспина пары-шѣ не са нищо, какъ-шо и време-шо; но съ шѣхъ можемъ да си добьемъ хіляда пріятны чув-свованія.

А наше-шо правило е шова : *всѣкъ часъ требува или да ни произведе или да ни при-готви оудоволствіе.*

Споредъ шова правило, думамы на ра-бошници-шѣ : *гледайте всѣкъ часъ да ви приготвява оудоволствіе, сирѣчь да ся претворява за васъ на пары*; а думамы на сѣяжашели-шѣ или имошны-шѣ люди : *пра-вѣти като всѣкъ часъ да ви пригнява оудо-волствіе.*

Безъ да забравимъ обаче : 1° чи шова по-ученіе не може никога съвършенно да ся изворши; 2° чи може часно и работникъ-шъ да с благополученъ въ живошъ-шъ си кога іоще си гошви оудоволствіе-шо, и сѣяжа-тель-шъ да си гошви оудоволствіе, хошя оуже да го чувсвова.

Тако вси безъ изятія, имошны-шъ какъ-

шо и нищѣ-шъ, промышленникъ-шъ и шѣрговицъ-шъ какъ-шо и земледѣлецъ-шъ, неучены-шъ какъ-шо и оучены-шъ, сички шѣбува всегда да мыслять за да оупотре-блять, шако или онако, въ полза всякъ часъ на-живошъ-шъ си.

§ VII. *Примѣръ на-нѣкои-си знамениты мажи, кои-то са добръ оупотреблявали време-то.*

Діонисій Мучитель, кой-шо, хошя мучи-тель, бы правитель, преговорщикъ, полко-водецъ, и піншъ ошлеченъ, не бы нищо бѣлъ въ немиро-шо и непокорно-шо свое ошече-ство (Суракуса) безъ трудолюбіе-шо си. Сшѣхове-шѣ му не ся посвириха сички-шѣ въ Ашина, кое-шо впрочемъ не бы доказало нищо; за шова и завидници-шѣ на писмен-ны-шѣ му оуспѣхи ся раздѣлаваха на два чина : едни думаха чи сшѣхове-шѣ му не бѣха добри, а други думаха чи не бѣха ошъ него сочинени. Ошъ шѣя послѣдни-шѣ несо-мѣнно бѣше оный Македонскі царь, кой-шо, въ едно піанье съ младаго Діонисіа, недо-стоинъ сынъ славнаго ошца, думаше му : « Но кога намѣри баща ти време-то да со-чини толкова сшѣхосворенія? » — « Кога-

шо ты и азъ поминувамы въ піяньє-шо, »
онговори низверженны-ѣшь онъ престола-
ѣшь си князь.

Аристотель, князь-ѣшь на древны-ѣшь
філософы, кому-шо глава-ша обигърна
общєсть-ша на-человѣчески-ѣшь познанія,
оупражнявашєся непрєстанно, ѣдєше мал-
ко, и спєше іоѣе по-малко. Той, капо си
лягашє вечеръ, желаящи да чєше іоѣе въ
леглошо, и боящисѣ да го непрєнесє сънъ-
ѣшь, държєше въ рѣка-ша си, прєспряна
вънъ онъ легло-шо, єдинъ мѣдни шаръ,
кой-шо падаючи въ єдинъ съсѣдъ що бѣше
отдолу, събуждаше го съ шресък-ѣшь си ако
да бѣ заспалъ. Той ходи фредъ по Греція,
и сѣ разговаряше наскѣде съ сички-ѣшь
онъ кон-шо можашє да сѣ научи нѣщо, пы-
шашє за сичко, и назначивашє все.

Кесаръ имашє єдно оудивнєшно шрудо-
любіє. Съ шова сѣ шрудолюбіє спѣжа шой
іоѣе въ младєсть-ша сѣ шолкова вліяніє, и
можє послѣ, оупотребляючи шова вліяніє,
да стори шолкова голємы работы. Никой
другі не познавашє по-много чєловѣцы и
по-много вєщи, и наипачє никой ги не по-
знавашє по-добрѣ онъ него; никой не бѣше
шолкова искусствѣ да оулови сѣѣленіє-шо
на-дѣлнія-ша, сирѣчь на-дѣйствѣ-ша и

на-причины-ѣшь; никой не повелѣвашє на
воинствѣ-ша съ шолкова совершенство, и
несмотрѣ на шова совершенство никой не
мняше по-малко онъ него чи рєчєно-шо є
равно съ извѣршєно-шо; наследвашє, испы-
швашє, подканяше, правяше самъ шой.
Сказвашє до чєтыри писма наєднѣшь. Пріє-
машє писма-ша що му проваждахѣ, и давашє
слушаньє на посолы.

Цицеронъ, посрєдѣ полііічески-ѣшь сѣ ра-
боты, сирѣчьєшєвєнны-ѣшь сѣ оупражнєнія
и внущренны-ѣшь сѣ грыжы, намѣри обачє
доволно врємє за да сѣ изучи по шѣько на
філософическѣ-ѣшь шолцы на-Грецы-ѣшь, на
писменностъ-ша и на происхожденія-ша
Італійски-шолкова, колко-шо рѣдко сѣ шо-
гава нѣкои научавахѣ, и да сочини шолкова
книги колко-шо никой словєсникъ, кой-шо не
є никогѣ излѣзалъ онъ писменна-ша сѣєра,
не сочинява обыкновенно.

Августъ, кому-шо вєєгда сѣ є оуважила
крайна-ша хипрєсть и искусствѣ, не губѣ-
ше єдинъ часъ: тако, младъ на 16 години,
накара сєнатъ-ѣшь да сѣ бєи онъ него; най-
мало воинствєнъ онъ сички-ѣшь, заставѣ
лєгіоны-ѣшь да го любѣють много; оупрѣ сѣ
на сопєринцы много по-горни онъ него и по
сила-ша сѣ и по прєдидущы-ѣшь сѣ дѣла, и

конечно остана самъ господарь. Отъ малкъ юще бѣ поминалъ живошъ много шрудолюбивъ. На яденъе-то си ся разговаряше за оученосшъ. На баня-ша сочиняваше. Мыслише добръ напредъ за все що щеше да рече на сенаш-ъшъ, на народ-ъшъ, на войны-шъ; държеше дневна записка на-живош-ъшъ си, и стори все що му пдаше отраки за да оулесни правителски-шъ работы съ обща-ша спашисшѣка на-имперіа-ша, кол-то сочини за свол-ша си особна полза.

Веспасіанъ, кой-то е первый отъ римски-шъ Императоры оудържалъ престол-ъшъ по-вече отъ нѣколко мѣсяцы, подиръ Кесарева-ша дунасшѣа, бѣ распорядилъ така живош-ъшъ си, кашо да губяше колко-то по-малко бѣше възможно часове. Секога спаваше преди слънце, и чинеше писма и напоминанія приѣмлющи пріятели-шъ си и разговоряющи ся съ нихъ; приѣмаше мнозина, мѣсяше ошдыхи-шъ съ оупражненія-ша научавашеся все що ся чиняше и що ся говоряше, и тако за сичко даваше свое-то изреченіе, и повелѣваше все съ превелика песнина-Сички-ъшъ Свѣшъ знае похвално-то му шова реченіе: *императоръ требува правъ да оумре*.

Плинь, неговы-ъшъ современникъ и пріа-

шелъ, бѣ былъ конничный чиновникъ, и подъшого князя бѣше префектъ (первоначалникъ) на-Мисенско-то корабленное воинство (флотъ). Работы-шъ на-службы-шъ му не го никога въспашиха да ся оупражнява и въ множество други науки що караше наедно. День-ъшъ оупотребляваше за должности-шъ си, а ношъ-ша за други-шъ си работы; нищо не чинеше безъ да оучини или скаже изъ него нѣкое замѣчаніе или извлеченіе. На яденъе-то си шуряше нѣкого да му чинше; въ кола-ша, на баня-ша, слушаше еднакво нѣкого да му чинше, или сказваше. Съ една рѣчь не ходяше нигдѣ безъ книга, безъ дѣска, и безъ писарь. На шова негово всегдашно шрудниѣ дѣлженшвувамы негова-ша *естественна історія*, Истинна Еякуклопедія на-древносшъ-ша, пына съ многоцѣнны оувѣдомленія, и достойна за големо оуваженіе, не смошря на велики-шъ и пороки и погрѣшности.

Маркъ Аррилъ, Александръ Северъ, Іуліанъ, подражахъ и негли заминахъ Веспасіана съ разсудително-то свое временно оупотребленіе. Това бѣше пошребно на имперіа-ша: благородни-шъ шѣи князи запряхъ малко съ шрудове-шъ си наденіе-то и, кое-то впрочемъ начена юще отъ първы-ъшъ, и кое-то

во време-то на-вшоры-тъ, перебуваше оуже да ся види грозяще на искусны-тъ політціи.

Кароль-Великій (Charlemagne) не е по-малко примѣчателенъ за трудолюбіе-то си: живош-тъ му ся види като едно всегдашно нашешесствіе; Ебрь-тъ, Елб-тъ, Дунав-тъ, Испански-тъ походи, и Аварско-тъ сѣпанъ; Екс-ла-Шанелъ, и Римъ, виждашъ го едни слѣдъ други да ся яви оупредя имъ, часно на разны приемы. Началствува самолично 72 военны походы; председашелствува най-малко шолкова сонмища и соборы; въ едно и тоже време е завоевашель, законоположишель, правишель, преобразишель, облагодѣлшель; спрува оныи на-войско-то мореходство (marine), покровишелспрува науки-тъ и художества-та, поучава ся и самъ въ нихъ; оупотреблява загубены-тъ минушы да начершава слова, да прави краснописаніе. Негли подъ вліяніе-то на-шова іоще помяніе, сир. оупотребленіе-то на-време-то, налага на сички-тъ иноцы на-царство-то си Св. Бекедикшово-то правило, кое-то одождаваше иноцы-тъ да правяшъ разны работы по порядочны часове. За шова никой даръ не перебуваше да му е по-пріятенъ ошъ чужды-тъ оный часникъ (саханъ)

що му проводи калиф-тъ Арун ал Рашидъ.

Алфредъ-Великій получи една часнь ошъ оуспѣхи-тъ си, зашто-то ся бѣ постаралъ да распоряди добръ оупотребленіе-то на-време-то. Той бѣ раздѣлилъ 24-тъ часове на-день-тъ на шри равны части, наречены: 1-ша на правленіе-то и на дѣла-та на-правителство-то; 2-ша на чтеніе-то, на оученіе-то и на молитва-та или на на божны-тъ оупражненія; 3-ша на яденіе-то, на сънь-тъ, на шѣлесны-тъ обученія, расхожданіе, ловъ, и пр. За да мѣри 16-тъ оупотребляемы часове, понеже немаше часникъ, оупотребляваше 4 осечены свѣщи имущи опредѣлена дължина, кон-то горяха, всяка 4 часове, въ стѣкланы свѣщилници положены предъ врата-та на-палаты-тъ му. Домовни-тъ му священники му казваха кога-то всяка ошъ нихъ изгоряваше.

Славны-тъ султанъ *Саладинъ*, кой-то разишвоваше преособливо ошъ други-тъ восшочны големцы, бѣ опредѣлилъ всякъ день ошъ седмица-та за едно наречено дѣло: единъ, за совѣи-тъ или диван-тъ, кого-то самъ председашелствувахе; други, за да чине писменны-тъ прошенія или арзуалы-тъ; други, за да сяди, и пр. Ищаше, колко-то бѣше възможно, все да види съ очи-тъ

си, и да познае сичко що предспавляваше за примѣчаніе досшойно царство-то му.

Енри IV и *Сюль* ся надрабощахъ одинъ другі. Единъ непріятель на-първы-ѣтъ, па-па-та *Сикстъ V*, прорече побѣда-та му надъ завѣрънѣ-ѣтъ въ Франція мяшежъ (*la ligue*) и надъ *Майенна*, кога-то ся оузна чи той зи послѣдні-ѣтъ, начальникъ на-мяшежинцы-шѣ, сѣдеше на шрапеза-ша по-много време ошѣ колко-то *Наварскі* -ѣтъ *краль Енри* поминуваше въ легло-то си. — А *Сюль*, ікономъ на-време-то си какъ-то и на-държавски-шѣ пенязы, ищяше да предспоява едно всегдашно благочиніе на трудове-шѣ му. Спаваше сумрена всегда на 4 часове; послѣ оґнестяше писалище-то (*bureau*), сирѣчь чинеше и испроваждаше писма-ша що бѣхъ сложени на писалище-то. На 7 часове, ошхождаше на совѣш-ѣтъ; послѣ до пладне сѣдеше при царь-ѣтъ, кому-то заповѣди-шѣ приемаше; подиръ обѣдъ що правляше на пладне, даваше слушаніе на кой-то имахъ да му говоряшѣ за иѣщо, были впрочемъ кои были; послѣ работяше до вечера. Тога-зи врата-та му ся зашваряхъ, и живѣяше веке за него си, чинящи, пишящи, разговарящи ся съ избранны пріятели, пишящи записки-шѣ си. Кога иѣкое непредвидено про-

изшествіе разваляше порядочно-то шеченіе на оупражненія-ша му, работяше ношя за да извърши що-то не бѣ можилъ презъ день-ѣтъ.

Великій Фредерикъ (*Пруссійскій краль*) знаеше и той шова художество да оупотреби въ полза всякъ часъ: До послѣдня-ша си спарость спаваше сумрена на чешыри часове; облачаше ся капо спаваше за да не губи време на двѣ облеченія; не остявляше никога днешня-ша си работа за оупреши-ѣтъ день; за да ся ошучи да спи много, повелѣваше да му фѣргашѣ на лице-то една мокра кърпа кога щеше да го събудяшѣ. Тако оубѣди Франція и Австрія да вършышѣ по воля-ша му; шако Пруссія, оувеличивши ся съ Сілесія и съ една пята частъ ошѣ *Полонія*, прие, благодарство нему, чинъ между първы-шѣ държавы; шако бы законодавецъ, мусикъ, історикъ, піишѣ (*спіхотворецъ*), и въ шоже време завоевашель.

Бюффонъ (*славный Французскій естество-словецъ*) ищяше и той да сократи време-то на-спанье-то си; за шова бѣ далъ воля на слуга-ша си, капо оударя шолкова часникъ-ѣтъ, да го біе, ако не ще да спане, паче нежели да го остави да спи іоще.

Вольтеръ, за да не му ся предреде, пілше

вечеръ кафе. Казуванъ чи кога-шо оумръ-
піяше до 13 или 14 чашы.

Преславны-ѣшъ естествословецъ *Кювіеръ*
дѣленъ бы за голема часъ ошъ неизмѣри-
мо-шо си знаніе, на мадро-шо распоряденіе
на-време-шо : Правъ, сѣдилъ, оудома си,
на спашскі-ѣшъ совѣшъ, на совѣш-ѣшъ на-
народно-шо просвѣщеніе, на кола или на
бана, фредъ чишеше, пишаше, или мысляше.
Оныя часовцы, кои-шо ся почши повужда
загубени за други-ѣшъ человекы, на пр. :
осемь-ѣшъ минушы, кои-шо ся минувашъ ошъ
какъ си влѣземъ въ кащи до да сѣднемъ да
идемъ, шой ги оупошребляваше. Все бѣ на-
рядилъ и расположилъ оу дома си тако кашо
да не загубяваше ни една минуша : Книга-
ша на коя-шо работяше, сполше всегда
ошворена на писалище-шо ; имаше фредъ
сполове или шпанезы за да пише надъ
шѣхъ правъ или сѣдилъ, какъ-шо обыча-
ше ; фредъ пера, масило, книга, гомовы
да приѣмашъ рѣшишелны-ѣшъ му сочиненія,
или мысли-ѣшъ, и просшы-ѣшъ му замѣчанія.
Тако загубены-ѣшъ минушы соснавялашъ
часто по-много време ошъ колко-шо шре-
бува за да ся сочини една безсмертна книга.
Тако *Кювіеръ*, оупошребляючи минушы-ѣшъ,
кои-шо други-ѣшъ человекы обыкновенно

губяшъ, направилъ е безсмертно име-шо си.

Но негли никой ошъ сички-ѣшъ шыя мажи
не позна шолкова цѣна-ша на-минушы-ѣшъ,
колко-шо імперашор-ѣшъ *Наполеонъ Бона-
партъ* : Сички-ѣшъ побѣды, сички-ѣшъ со-
шворенія шоль чудесныи шого-зи великаго
мажа, проишли ся ошъ способность-ша що
имаше да раздѣлява време-шо на премалки
часши, да ошѣща сильно скоро-шо и нескоро-
шо минуванье на-всяка ошъ нихъ, да извър-
шува въ всяка ошъ шыя часши едно дѣяніе,
одно дѣло. Други-ѣшъ мысляхъ, а шой бѣ оуже
направилъ. Тако праваше кашо съ чарованіе
люди-ѣшъ си, завождаше ги нечаянно на мѣ-
ста, дѣ-шо не сякаше да бѣ возможно да
дойде ; и съ 50,000 войны разруши шри вой-
ски сочинены всяка ошъ 40,000. За шова
най-жестока-ша мака коя-шо му наложила
союзни-ѣшъ кральове, негови-ѣшъ побѣдишели,
не бы що го саборихъ ошъ престол-ѣшъ,
що го заточихъ, що го оудържаха кашо за-
прѣиъ въ оспров-ѣшъ *Свяша-Елена*, но що
го принудихъ да не прави нищо.

Но *сѣк-ѣшъ* самъ въ кого-шо живѣемъ е
по-големъ ошъ *Наполеона*. А ошличшел-
ны-ѣшъ знакъ на вѣк-ѣшъ не е друго освенъ
оупошребленіе-шо на-време-шо : защо, ако
испышамы добръ, ще оувидимъ чи днесъ

люди-шѣ работящи и по-много и наипаче
по-скоро ошѣ колко-шо другочѣ работяха.
Днесъ оупотреблявашъ въ работа-ша не
шокмо рацѣ-шѣ си но и машины. Защо това
оупотребленіе на-машины-шѣ? Защо-то съ
него ікономисвашъ наипаче време-шо, си-
рѣчь изваждашъ въ по-малко време по-много
работа, и слѣдователно спечеляшъ съ по-
малко шрудъ по-много иманье. Тако правяшъ
въ Франція, въ Англіа, въ Нѣмція, и въ сич-
ки-шѣ други образованны и просвѣщены
земли.

Приложено ошѣ Г. К.

*Состояніе-то
на нѣкои български училища.*

Прибири дѣца-ша Цано
Чи занесъ ги рано рано
На сколію-шо. — На кое?
На аллилодіакшико-шо
Или на еллиніко-шо? —
Хадамъ на кое да е
Некъ опидашъ да играяшъ
Чи у въ клаци зло ни правяшъ
Мирно никакъ не спояшъ. —
То ся знай ама не рачашъ
А ли ги какъ хленчашъ, плачашъ
Ошѣ сколію-шо ся бояшъ,
Даскалашъ защо-шо псува
Кой-то български хоршува
И біля имъ дарна бой. —
Вижъ врагашъ вижъ какъ ги учи!
Чи кой даскалъ е туй кучи?
Еллискіашъ. — Той ли шой?
Просякашъ глмджи ошѣ ваники,
Тамъ да муй чи вижъ виднашки.
Той дѣца-ша ми да бий?
Той дѣца-ша ми да мачи
Щашъ не щашъ да ги погарчи!

Псемо Богъ да го убий.
А занесъ ги на уно-шо
Паллодідакшіко-шо,
Ч' устави шогосъ сляпокъ.
Тамъ кой какъ шо ще хоршува. —
Ба, Кура, шай ти ся спрува.
Тамъ по-зле е онъ праниъ на глокъ.
Даскалшъ на гракъ прибраща.
Сякого и го прикраще :
Ксаншу Руся назова,
Сшавру, Крлешя; Пилевъ, Калча;
Перікли прекраснилъ Славча.
Пакъ на Куна име далъ
Клишемнистра. Чи кашъ даскалъ
По чело-шо и го надраскалъ
Хубаве кашо слсъ кракъ. —
(Чи онъ гдѣ до каде шуй ими!)
Тя приѣмва ли кажи ми?
Ба приѣмва кашо ракъ. —
Пакъ чи кой ли шамъ прокопсва
Тя добръ ся шамъ халосва,
Юще за гіргіовъ не е.
На дѣца-ша шамъ понася
Туй сколіо ~~са~~ позанася,
Играло кое да е. —
Колко-шо за шуйнакъ вѣрвамъ
Защо чесно ги намѣрвамъ
На расхошка по назаръ.

Вчера нѣкой други сретнахъ
Каш' онъ плашила ся спреснахъ
Не видяли са макаръ.
Гдѣ да са чурупки миды
Хохляви и пінакиды
Черни вѣсяха по шяхъ.
Кашо булки онъ срамъ варвяха
Кашо сажды бяли бяха
Хубави кашо за смяхъ.
Даскалшъ предъ шѣхъ вирвяше
Кашо предъ камилы бѣше
Той слсъ прачка-ша на прядъ. —
Аршакъ шой го прекалява
Той слсъ насъ ся подиграва
Чи пакъ какъ да не шай ядъ?
А умашъ си шой да збира.
Твардѣ да не ся просшира.
Той некъ салъ си шамъ чине;
Защо инакъ ако споре
Безъ время на бяло море
Ще не ще, ще ся измише.

Приложено онъ П. Д. П.

Българско-то поство.

Благослови попъ Иване. —
 Дабрѣ дойшелъ Къръ Парване.
 Ошъ кадѣ, Парване драге?
 Ошъ далеко, ошче благе;
 Ошъ класаб' една голема
 Коя-шо я рѣк' обема,
 Коя-шо гор' обикаляшъ,
 Въ рѣка-ш' и корабли плавяшъ!
 Какъ сше, ошче, живо здраво? —
 Холамъ да ти кажа право,
 Има, чадо двадни шридни
 Иикакъ вѣки не сме мирни. —
 Чисно, моля, изкажи ми,
 Ошче, крошко изложи ми. —
 Хадамъ хадамъ що да кажа
 Що перво да ти прикажа,
 Маки-шѣ ни ежедневни
 Скорби-шѣ ни горк' и бѣдни?
 То шаково, Браше, попство
 Е големо, сѣкамъ, робство! —
 Що е що е изкажи ми
 Ошче, моля обади ми. —
 Нашъ комшія, чадо боленъ,
 Бяше врем' ошъ шреска зборенъ,

Сегасъ шогасъ шамъ минувахъ
 Молишъ' една му казувахъ.
 Една вечаръ кашо легнахъ
 Кашо малко ся облегнахъ
 На враша-ша чувамъ хлопашъ
 И по средъ ношъ шарсяшъ полашъ.
 За нашъ, казахъ, с комшія
 Пашрахилъ шурамъ на шія:
 Но що гледамъ, брашко брашко!
 Ешо казвамъ ти го крашко:
 На ти единъ писмоносакъ
 Кашо бяломорски просякъ,
 Писмо едно ми вручава
 Тія слова ми изпочава:
 «Скоро гледай, ми извика,
 «Що ти пише нашъ владыка.»
 Ешо, чадо, що ми пише
 Ошъ безбожесство ^{дише}!
 «Попъ Иване, избири ми
 «Три агнеша проводи ми.
 Избири, ошъ гдѣ Иване?
 Ошъ бащено му имане?
 «Агнешъ ама гюргіовски
 «Или баръ да сѣ петровски.
 «Инакъ, попе, хей горко ти!
 «Бѣди Иване, хей шяшко ти!
 «Бомбаширинъ ще повикна
 «Далеко ще ти изшикна!

« Далеко онъ напада-ша
« Далеко и онъ дѣля-ша! —
Господь, онче, закаснява,
Ама ником' не прощава!
То ще дойде время, братко,
Да ся садимъ нѣ малко
Съ шия гарцы завистливы,
Съ шия хора горделивы
Кои толко зло ни правяшъ
И онъ зля по зля н' оставяшъ!
На глава-ша ни ся счуквашъ
И пошашъ ни всегда пукашъ! —
Господь добро да дарува
Кой на небе-то Царува!!!

Приложено онъ Г. А.

Ослысленный

и въ Кафесъ заперенный Славій.

Жестокосердіе чловѣка не удовольснву-
васе, гдѣшо оннемва свободаша и на пшич-
кише, измудри способъ за да ги лишава и
онъ зрѣніето, зарадъ да му улаждавашъ
слухъ съ честны и плачевны пѣсни. Онъ чего
и нещасніето едного Славія, когото видѣхъ
онъ шая причина ослѣплена сожали ме, и ми
внуши, да му сочинимъ слѣдующыше Стихи:

Славій пшичка сладкогласна!
Коя жалость те постигна;
И днесъ въ зора шоль прекрасна,
Въ уныніе що прибѣгна;

« Ахъ невѣрный Сласполюбче,
« Друже скверна Господина!
« Койшо въ шова ме кафесче,
« Запре шука безъ причина.

« Еда и шы сега искашъ,
« Раньше ми да обновишъ,
« И съ прищорна любовь ласкашъ,
« И шы воля да си споришъ;

« Азъ нѣкогда бѣхъ свободенъ,
« И въ зелена гора пѣвахъ.
« Въ пѣснине си бѣхъ толь силенъ,
« Защо сладость азъ осецахъ.

« Въ естествомъ творца славяхъ,
« Божественно то существо,
« Гласъ мой сладѣ азъ возносахъ,
« И му пояхъ сосъ торжество.

« Азъ бѣдныше утѣшавахъ,
« Щастливыше ублажавахъ,
« Любезныше утврждавахъ
« Въ любовь ша имъ, и се радвахъ.

« Но пощо ме уловиха,
« Азъ злошо си самъ предвидѣхъ:
« Защо въ той часъ отрѣзаха,
« Крылата ми кашо въ прѣсмѣхъ.

« И кашо ме заключиха
« Въ кафесчешо, тогда видѣхъ,
« Гдѣ безбожно м' извадиха
« И очино, но прѣшерѣхъ.

« Зная какъ ще и мучишель
« Да прѣмне судъ ошъ Бога,
« Ако нема добродѣшель
« Спроши злобата си многа.

« Прежде да ме ослабѣяшъ,
« Виждахъ горы цвѣшовидцы,
« Древа гдѣ се зеленѣяшъ,
« И ливады полны съ кріны.

« Виждахъ тогда небесаши,
« Подгорскише источницы,
« Гдѣшо вѣшеръ въ шумицаши,
« Играеше сосъ пшичицы.

« Тамъ и мое бѣ гнѣздошо,
« Прелюбезно то жилище,
« Коешо ми въ щастливошо
« Време, бѣше прибѣжище.

« Тамъ съ другарка пояхъ пѣсни,
« Пояхъ любовь съ превосходство.
« И ми бѣха много лесны,
« Защо живяхъ съ удоволство.

« Но днесъ увь! заключенна
« Въ кафесчешо ще ме держашъ,
« Неутѣшна, ослабленна,
« Догдѣ смерть ша ми не видашъ.

« Еще друго мучишество
« Господинъ ми чесно спрува,
« Когдашо ми съ удоволство
« Плачевныяшъ гласъ не чува.

« Тогда гнѣвно съ гладъ ме мучи,
« Како да му наки пѣвамъ,
« И азъ како самъ безъ очи,
« Изъ нужда се покорявамъ.

« И прежалко рыдамъ, пѣвамъ,
« И веселимъ Сласполюбца,
« И со слезы си купувамъ,
« Хранаша си съ горестъ сердца.

Ушѣшисе Славій милый!
Защо нѣси самъ нещасиень.
Бѣ и другій пѣвецъ дивный,
Омиръ Елминъ шарецъ чесень.

Койшо ако и изучи
Народыше въ спѣхонворство,
Мучеше се пакъ безъ очи,
Безъ иманѣ, и богашство.

Хранаша си добываше
Сось сладостны свои пѣсни.
И всекому казуваше
Красошыше пренебесны.

Слѣпецъ бѣше ещ' и другій,
Полководецъ Велизарій.
Койшо царства, земли многи,
Съ храбросиѣ та си како дари,

Самъ принесе на Грецыше
На послѣди слѣпа зависѣ
Извади му и очисти,
И изгони сось ненависѣ,

И изъ самыше палаты,
За да проси милосыни.
И се храни въ шаросѣ та си
Ошъ бѣднаша сирошыни.

И ошъ шова ни е явно,
Какъ са злоба и невѣрство,
Въ челоуѣцыше ошъ давно
Всемили се съ лицемѣрство.

И ако се не исправашъ
Въ челоуѣцѣхъ шыи страсни.
То не ще се ни прославашъ,
Ни избавашъ ошъ напасни.

Поздравленіе на Слънцето.

I.

Дръпни се Сне ошъ очи-тѣ
На вси-тѣ живы сущесва,
О Сновидѣніе! бѣжи се

Къ преисподни-тъ божества.

Ешо разумъ-тъ ще дойде,

И на душа-та совѣсть-та

Ще върне, какъ-то доведе

Явно-то Слънце свѣтлостъ-та.

Оздравствуй, Слънце, що задъ гора-та възходишъ,

Ты краск' и хубостъ съ себе на все-то доносишъ,

И намъ сърдце-то възвеселявашъ,

Кога очи-тъ ни озарявашъ.

II.

Дръпнися Сне отъ очи-тъ

На вси-тъ бѣдни живины.

О Сновидѣнія! бѣжише

Камъ-то нощны-тъ шемнины.

А гдѣ са тѣя шемнины;

Дръпнали са ся въ горы-тъ,

Въ горы-те и въ пещеры-тъ,

И шамъ ны чакашъ вси-тъ дни.

Тамъ осѣнени ще ги намѣримъ по пладне,

Кога-то лѣши горещо слънце припадне,

И ще да поидемъ шогава съ радостъ,

При тѣхъ да търсимъ нѣкоя хладностъ.

Приложено отъ Г. К.

Отлухение.

I.

Ошиде ми душица-та,

О мило мое либе!

Цѣлувамъ ти рлчица-та,

О сладко мое пиле!

Отъ зависъ онхождамъ хубаво момиче,

И далечъ оснавямъ твое красно лице!

Охъ! самичъкъ останяхъ,

Какъ ще спора сиромяхъ.

II.

Очи-тъ ми испекоха

Отъ слъзы да проливамъ.

Рлцѣ-тъ ми ушѣгнаха

Къ Богу да ги подигамъ.

И да му ся моля да ми тѣ хариже,

За мене нещасна дано ся погриже!

Охъ! самичъкъ останяхъ,

Какъ да спора сиромяхъ.

III.

Този поне вречи ми ся,

Злаша моя калинке!

Кога ондалечини ся

Опъ тебе ща Марійке!
Да мя не забравишъ до гдѣ ся завърна,
Но да мя дочакашъ въ любовь-ша си вѣрна.
Здрава да ти найда пакъ,
Бога моля сиромяхъ.

Тоже опъ Г. К.

На ново-подрезанно перо.

Пиши пиши златно мое перце,
За похвала нѣко красно словце.
Опъ Азъ начини до Ижица свърши,
На дѣцата въ сердцето запиши,
Какъ е перва свята добродѣтель,
Коя учи небесный учишель.
Опъ вся душа Бога да возлюбашъ,
И закону его с' покорявашъ:
Да почиашъ Царя съ Власнишеля,
И честныи Сшарцы съ Родишеля.
Коишо са вси Вожди народа,
И се трудатъ за щастіе рода.
И шова е онова блаженство,
Коешо ги вводи въ рай и царства.

О Пролѣть прекрасна!

Се наснана прерадостна и весела пролѣшь,
Днесъ шварь всяка обновлена съ челоуѣцы поешъ.
Зимно време шешка спужа уж' сошумъ изчезна,
И любезно и премило време ни достигна.

О пролѣшь прекрасна!

Всѣше вѣтри шихо дыхашъ околъ круга земна,
Благодашно сгрѣва солнце съ шеплоша умишна.
Всѣше древа съ лисшвѣшо и цвѣшъ е украсиха,
Цвѣшны поля и горыше, вси поселениха.

О пролѣшь прекрасна!

Всеко древо съ земна влага и сокъ е исполнило,
Каишо съ млеко опъ милаша майка е напоило.
Планине си набаблило ще да се развѣ,
И съ лисшвѣшо презелено клончеша покрыве.

О пролѣшь прекрасна!

Милкій преплешъ койшо цвѣшокъ глубоко сокрыва,
Зракъ солнечный съ чистый воздухъ шихо го разрыва.
И се шруди да покаже сосъ любовь пресладка
Цвѣшнѣшо, гдѣ разсыива мпризмаша райска.

О пролѣшь прекрасна!

Околъ кого и пчелыше съ шѣнки крыла лешашъ,
Да раннаша медна роса любовно собирашъ.
Всѣше пици сосъ живошны съ радосиъ восклицавашъ.

И новою обновленъ свѣша прославлявашъ.

О пролѣшь прекрасна!

Малкій Славій съ любка пѣснь умило поѣва,

И всичкине други пишицы въ пѣніе надѣва.

Въ ливадыше многоцвѣшны шук' агнеша бляшъ,

Тамъ въ пригорѣ прехишрыше яреша играшъ.

О пролѣшь прекрасна!

Коль пребыстро источиницы въ пролѣшь та извирашъ,

И пашъ себѣ презъ каменѣ сами си ошварашъ,

И съ шумъ шихій спрува ти се кашо че си думашъ,

Гдѣ пакъ въ едно да се найданъ, и милоко прегърнашъ.

О пролѣшь прекрасна!

Виждь древошо гдѣшо бѣше съ мразъ и снѣгъ покрышъ,

Какъ се сега съ лисшъ и цвѣштъ вижда все обвышо,

Онъ когашо естешовошо вѣнецъ си исплело,

И главаша своя съ пролѣшь дивно украсило.

О пролѣшь прекрасна!

Това красно позорище насъ увеселява,

И съ пролѣшныше добрини духъ нашъ оживлява.

Слѣдъ шова ще естешовошо съ пречудесна сила,

Да прешвори цвѣшнѣшо въ плодъ и сладосшь мила.

О пролѣшь прекрасна!

Онъ когашо ще се хранашъ всише челоуѣцы,

И земныше вси живишны сосъ небесны пишицы.

Коишо ще превѣчнаго всегда прославлявашъ,

И сосъ сердце благодарно хвалу му воздавашъ.

О пролѣшь прекрасна!

О небесный и преблагій всего міра шворче!

Дивдый благихъ источниче, и пресвятый Оише!
Благослови вѣнецъ лѣша, и насъ съ швоа благосшь,
Защо вся шварье'обновлява, и воспѣва съ радосшь:

О пролѣшь прекрасна!

Смѣхъ и Плачъ.

Когда съ добры друзи, съ милы хубавицы,

При пѣлны шранезы ямъ и нѣя съ сладосшь,

И явно е весела по цѣлы седмицы.

Еще когда виждамъ околъ мене радосшь,

Тогда се азъ смѣя!

Но когда размысла какъ се азъ весела,

А други лишени онъ шакова радосшь,

И немашъ на плещахъ нужднаго обѣла,

Спранны, гладны, бѣдны, гдѣ воздыхашъ съ жалосшь.

Тогда горко плача!

Когда пакъ премине день благополучно,

И присѣте вечеръ сосъ нейнаша хубосшь.

И азъ по вечера сънь желая спѣшно,

Въ одръ лягамъ веселъ, и почивамъ съ сладосшь.

Тогда се пакъ смѣя!

Но когда помысла какъ азъ спя спокойно,

А други вси бѣдно живѣашъ и въ горкосшь,

Даже въ плачь всегдашній, въ правда и невинно
Спрадашъ, и пребывашъ въ вѣчна неуспѣшность.

Тогда горко плача!

Когда живонашъ сп чѣстно преминувамъ,
И никогда нѣкой немамъ свѣтска должностъ,
Како главаша си да му подклонявамъ,
И да му припадамъ како робъ съ покорностъ.

Тогда се азъ смѣя!

Но когда изъ нужда гладенъ, босъ и сипраненъ,
Треба да погледвамъ богатыше съ крошосъ,
Еще да ги ласкамъ каквошо безуменъ,
И да се покланямъ на шѣхната гордостъ.

Тогда горко плача!

Когда смѣхошныше дѣла чловѣковъ,
Разныше ихъ дѣйства съ непримѣшна хитростъ,
На умъ си докарвамъ како смѣхотворцовъ,
Гдѣшо предъ насъ струватъ съ художна добротъ.

Тогда се пакъ смѣя!

Но когда шо виждамъ души развращенны,
Сердца чловѣковъ исполненны съ завистъ,
Како си прилагашъ грѣхи беззаконны,
И единъ другаго убивашъ съ ненавистъ.

Тогда горко плача!

Когда пакъ ни една спрасишь ме удручава,
Но венчката воля со всека угодностъ,
До шолко да никой не ме воспящава,
Всегда исполнявамъ, съ легкостъ и готовностъ.

Тогда се азъ смѣя!

Но когда помысла какъ ч'ловѣкъ се выкамъ,
И какъ самъ подложенъ на всеобща должностъ,
И ницъ не помага ако и въздыхамъ,
Защо м' ожидава смершь, червие, гнилостъ.

Тогда горко плача!

Винолюбъ.

Що ме учишъ милый друже!
Ты на шолка мудростъ.

Когдашо ми духъ не може,
Да вникне безъ трудностъ,

Въ Грамматику, Риторика,
И въ шо Стихотворство,

Въ което ми сшава мака,
Ща загубимъ чувство.

Що ми треба шолко рѣчи,
Да учимъ со съ трудностъ,

Когдашо му не приличи,
Да ги думамъ съ презвостъ!

Паче гледай научи ме,
Да си пиѣмъ виноце,

И да выкамъ остави ме,
До гдѣ м' иска сердце.

И кажи ми ещѣ друго
Ако знаешъ ново,
Щошо ми е мило драго,
Да ли ми е здраво.

Сънъ.

Видѣхъ едно момиче прекрасно,
Лицето му беше пречудесно.
Беше младо, но многолюбезно,
Спрува ми се Ангелу подобно.
Покажи ми колкошо щещъ други,
Ако ще бы на спошину многи.
Но ни едно не те уязвило,
Нишо толко спрашно поразило,
Колкошо ме шова днесъ поразн,
И сосъ любовь камъ мене е' изрази.
Оно беше полно съ добродѣтель,
Сосъ умъ ошаръ, сосъ разумъ владѣтель.
Оно всегда мало говореше,
Но сладость му изъ уста течеше.
А когдато со Сладость пѣваше,
Никой тогда слова не думаше.
Похвалы те съ крошость приѣмваше,
И всекого съ тихость посрещаше.

Камо огнь очите му бѣха,
Образыше шрандафилъ цвѣшеха.
Сосъ любезностьъ всичкошо му шѣло,
Полно беше спроши всеко дѣло.
То момиче искамъ да цѣлунемъ,
Камо съ него живонъ да преминемъ.
То е съ мое сердце обладало,
Ошъ времето какъ ми се явило.
Имено му обаче не знаемъ
И чіе е гдѣ ще го намеримъ.
Но и знамъ ли кого да попышамъ,
Или гдѣ ще азъ да го испышамъ!
Ахъ! не можемъ друже да те лъжемъ,
То сънъ беше право да ти кажемъ.

Чудесно съновно сбытіе.

Едно време въ Градъ Віенна живяше единъ человекъ, койшо много паша мислеше и разсуждаване зарадъ чеснъ ша си, и какъ може да придобіе нужношо си препышаніе, и покой въ спарыше си години. И въ шакива размышленія заспа една вечеръ, и видѣ на снъ одного краснаго человекъ, койшо му рече да встане ушрѣ рано, и да поиде въ Боеміа въ Градъ Прага, гдѣшо да ошнде на големыхъ мостъ, и да чека шамъ чеснъ ша си. Това видѣніе приведе го въ големо недоумѣніе, но наипослѣ рѣшише да спане пашникъ, и да иде въ Градъ Прага, гдѣшо и спигна за три дни.

И въ той самый часъ ошнде на мосташъ, и чекаше да дойде чеснъ ша му, но кашо седеше шамъ ошъ утра до пладне, и гледаше гдѣ преминуваха ошъ шамъ множесиво человекъ, жены и дѣца, не видѣ нищо шакowo, ошъ коешо можеше да разумѣе чеснъ ша си, шого ради и рѣшише да седи шамъ, и да ожидава до вечеръ ша.

Подиръ пладне спана горещина, и человекъ преспанаха да минувашъ презъ мосташъ, и останыха сами просацы, коншо

видѣвши какъ не минува никой, взеха да хорашувашъ по между си, и да се пышашъ колко е кой припечалилъ въ той день. Слѣдъ шова взеха да казувашъ сънищаша си, кой е каковъ снъ видѣлъ. И пощо казаха вси кише остана единъ слѣпецъ, когото и поканиха другише да каже и той сънашъ си. Койшо и начала да казува съ голема важносшь шака : « Азъ се видѣхъ презъ шая ноцъ какъ самъ былъ въ Віенна, при царскаша Бахча, кояшо се выка Шенбрунъ (Хубавый Кладенецъ), гдѣшо дойде единъ прекрасенъ юноша, и ме взе за рѣка, и ми рече : Ела да влѣзнемъ въ Бахчаша, и да ши дамъ едно кошле съ желшицы. И ме пошегли по диранъ си, и кашо дойдохме на големыше враша, той начала да брѣи спашкише си, и избрѣивъ ги дванассешъ запре се, и ми показа ошъ деснаша ми страна единъ големъ Босилякъ, и пакъ рече : Виждь той Босилякъ искуби го, и ще найдешъ ошъ доле му желшицыше, конхъ шо вземи, за да имашъ довольно препышаніе за спаросшь ша си. Азъ кашо чухъ шова, хваныхъ Босилякашъ и сосъ двѣше рацѣ, и искубахъ го сосъ кореняшъ му наедно, и кашо погледнахъ, какъ подъ кореняшъ му споеше кошель, изъ когото свѣсшеха желшицы, зарадвахсе много, и хвър-

лихъ Босилякашъ опъ, рацѣше ми, но при
шова на големаша ми жалосишь собудихсе, и
намерихсе въ сиромашкаша ми колыбка пакъ
въ Градъ Прага а не въ Виенна. И опъ шова
виждамъ, какъ шоя мой сынъ нема никаково
основаніе, зашто какъ можемъ азъ слѣтъ
да ошидемъ въ Виенна, гдѣ никогда нѣсамъ
ходилъ, и да влѣземъ въ реченнаша Бахча,
и да видимъ Босилякашъ когдато немамъ
очи.

Това като чу нашю пѣшникъ опъ Виенна,
който на просяцыше и на слѣнца всичкіашъ
разговоръ слушаше одари щедро слѣнца, и
върнасе въ шой часъ назадъ, гдѣшо и спигна
въ Виенна въ четвъртый день благополучно.
Онъ поспѣши абіе въ шенбрунскаша Бахча,
гдѣшо спрощи показаніе на слѣнца намери
Босилякашъ, когдато улучивъ време подиръ
нѣкои дни, ископа шайно, и пренесе съ го-
лемо искусство и кошеляшъ сосъ желшицы-
ше въ кащаша си, сосъ коешо иманѣ купи
доволны припѣжанія, коишо упокоиха не
шокмо него въ шарыше му лѣша, но и на
дѣцаша му оставиха не малко богатство.

Антенорово Видѣніе.

Старецъ Антеноръ сѣдна една вечеръ
предъ колыбата си подъ една Сѣнища, и
гледаше небошо какъ бѣ сосъ звѣзды укра-
шено, когдато и мѣсяцъ изъ задъ круга зем-
наго излѣзваше, и освѣщаваше старчевошо
лице. Въ шо само време излѣзна и унуко му
Деонъ изъ колыбата, и понеже видѣ шар-
ца въ големо размышленіе и углублена сосъ
мыслише си въ звѣздныше разсужденія, рече
му: О дѣдо! колко е големо благополучіе
зарадъ насъ да гледаме често, небошо шолко
украшено сосъ звѣзды: И колко си благо-
получень ты, койшо си шолко години до-
живѣлъ, и се наслаждавашъ опъ давно на
небесная шая красота: но колко бы блаженъ
былъ всекій человекъ, ако бы можалъ да
поживѣе нѣколко спотины години!

Не желай шова чадо! ошвѣща му Старецъ:
Зашто колкошо помного живѣе человекъ,
когдато дойде на конецъ своего живота,
еще не вижда своише желанія исполнены, и
начинава да желае еще многи други работы.
Того ради да знаешъ чадо мое! какъ долго-
то жишѣе не е благополучіе на человека, но
задоволенство, шо е майка на добродѣтель,

онѣ когошо се ражда, всичко благополучіе, какъ шо каже и свяное Писаніе : « Вмалѣ поживѣ исполни лѣта многа. » Сирѣчь, ако задоволю, чесно, добродѣтельно и богоугодно поживиме, ако и за мало години, но исполняваме шога безчисленныше вѣкове, даже и на самый часъ смершнѣй шреба да благодариме на Бога, койшо ни е показалъ разны неговы милости, и съ удоволствіи шреба да умириме, и съ радость да окончаваме шеченіишо нашего живота съ надежда будущаго блаженства.

И азъ самъ, Деоне, нѣкогда мыслилъ какъ шо и ты сега, но послѣ се уцѣломудрихъ онѣ одного видѣніа коешо видѣхъ, и ешо за полза швоя ща да ти го кажемъ, шокмо послушай съ вниманіе, и запомни го, да го кажешъ и ты на швоише дѣца и унуцы : Едно време гледахъ плачущыше, и разсуждавахъ, какъ на нѣкои Плачущы еднаша е година колкошо наши шридесетъ, и ако поживи свои сто години, шо спруванъ на шыше години шри хиллѣды. Такожде и за други Плачущы разсуждавахъ, коихъ шо са годинише еще поголемы, и въ шова разсужденіе заспахъ, и видѣхъ какъ духъ мой возвысисе онѣ земля, и спори ми се, какъ дойде пренебесно нѣко существо, облечено

въ свѣшло одѣло, и ми рече : Азъ самъ швой Ангелъ хранишель, всшани и да идеме на друго мѣсто. И абіе взе ме за рака, и преминувахме съ непонятна скоросшъ, кашо съ крыла презъ небеша пространность. Но скоро дойдохме на единъ онѣ безчисленныше свѣшове, гдѣшо се запрехме, и мой Ангелъ хранишель онкъсна единъ листъ онѣ одного древа, и ми го подаде, и рече : Виждь шого черва койшо онѣ одного края листа пълзи на другій край, и когошо е живощъ шокмо дванаестъ часовъ.

Азъ погледнахъ на черва, койшо ми се спруваше какъ издыха, и се удивлявахъ на крашкось неговаго живота, наипаче когда чухъ шого самага черва да дума : « О Боже мой ! колко долго поживѣхъ, и съ задовоствіи сега умиримъ, зацошо видѣхъ Солнце шо да се роди и да зайде. » При шыя рѣчи рече ми Ангелъ : О крашковидный смершниче ! научисе шука да познаешъ безумныше швои желанія, и да се навикнешъ на задовоствіи, коешо е благополучіе цѣлаго челошеческаго живота, а шрудъ и чесносьна са благословеніе божіе, и ушѣшеніе старости. При шова Ангелъ спана невидимъ, и азъ ушрашився пробудихсе. Това познай и ты Деоне ! какъ, « койшо добро живи, шой долго жи-

вишиъ. » Деонъ при това встана, поклонисе на Смарца, и благодари му на отеческото му поученіе.

Смирение.

Една дождевна капля падна изъ облака въ морето, и се смѣси въ неизмѣримо морско пространство съ множество други воды, и удивлена все да пита сама себе си: «О! гдѣ самъ азъ; Азъ паднахъ въ пространното море! Но що е море! а азъ що самъ, колто несамъ достойна да се смѣсимъ съ него; При все това утѣшавамъ се, защото ако всичко море существува, то и азъ ако самъ и наймалка отъ всѣхъ капли водны, ще существувамъ, и се надѣмъ да преминемъ хубаво. » Това като мислеше и размашряваше себе съ презрѣніе, въ то нщо време подхванъ я една морска школка, и я сохрани въ себе си. На творца бѣ угодно, да тая малка капля стане съ време прекрасный бисеръ, и да бѣде нѣкогда любима драгоценность и на самыи Царіе. Защото она чрезъ своето смиреніе, возвысене изъ ничтожества на первый степенъ блистательности

Финиксъ (*).

По испеченію многихъ столѣтій, явисе Птица Финиксъ пакъ на землята, гдѣто го видѣха печално всякаго рода звѣри и птици, и собравшеся околъ него, гледаха го съ восторгъ и изумленіе, и го превозносили зарадъ хубость та му съ разны похвалы, който се и гордеше съ новото свое бытіе, и величаваше се защото е единъ отъ своего рода на свѣтъ, и ще да живѣе сто години. Тогда прислали и голубицата съ другаря си, и го попыта: И истина ли е какъ си ты самъ на тоя свѣтъ; който отговори: Истина. А немишъ ли брата, или сестра, сродника или сродница; попыта го пакъ голубицата: Немишъ, отвѣща ей финиксъ. Немишъ ли поне любезна и вѣрна другарка; рече му пакъ голубицата. И като ей рече: немишъ. Тогда на всѣхъ птици первошо удивленіе, превратисе абіе на найчувствительнѣе сожалѣніе. А голубицата обратисе камто своего другаря, и му рече: Ела да се удалимъ отъ того несчастнаго, който при всичката си хубость и слава,

(*) Подъ птица Финиксъ, разумѣвасе вѣкъ или столѣтіе.

нема на шоя свѣтъ, ни брата ни сестры,
ни сродника ни сродницы, нишо любезна
другарка, съ кояшо ще да премине съ задо-
волство сегодишній свой животъ.

Анекдоты и Басни.

Нѣкой Царь показавши на своише Велмо-
жы и Пріятели големыше свои сокровища
и богатство, попыта ги: коя работа може
да се сравни съ богатства му; И како
не можа никой да ги прецѣни, единъ фило-
софъ му ошвѣща, и рече:

« Въ мѣсяцъ Априль десять и два

« Ако паднагъ дождеве,

« И Маіа единъ до два

« На земныше плодове:

« Превосхождагъ все богатство

« Що то имашъ въ хазнаша,

« Съ корона и все царство

« Съ царската ти палаша. »

Единъ сиромахъ Баща, койшо продаваше
разны овоціа, и снискаваше себѣ и на ка-
щата си препитаніе, имаше едно момче,

койшо бляше далъ на разны науки, гдѣшо бѣ
успѣло шолко въ просвѣщеніе си, и по-
лучило особый даръ на Стихотворство до
шолко, да единъ день осмѣлнсе да принесе
нѣкои похвалны стихи и на самого Царя.
Удивленъ на шова оный царь, награди мом-
чешо съ големо число жълтицы, за да при-
лѣжава еще подобрь въ ученіе си, и да
соверши печеніе на всякише науки: и за-
радъ да го вижда често, повелѣ да му дадешъ
мѣсто и пребываніе въ самата царска па-
лаша. Но единъ день Бащата на момчешо,
како продаваше крушы, и споредъ обычая
на Овощо-продавцыше выкаше по улицы,
круши, круши! дойде и при царската па-
лаша, гдѣшо наймного овоціе продаваше
на палашныше служители, гдѣшо се случи
да замине единъ день много пани, и да выка
колкомо може: круши, круши! вземеша кру-
шы! до шолко да и самый царь койшо бляше
легналъ малко да ошпочине, собудисе ошъ
сънь съ големо негодаваніе, и повелѣ абіе
шого несноснаго крушара да го запрашъ
въ шемница, и послѣ да му ударашъ единъ
добрь бой, за да се не осмѣли другій пашъ
предъ царската палаша съ таковъ высокъ
гласъ да выка. Служителише въ той часъ
исполниха повелѣніе, и запреха го въ

шемница : но момчешо му кашо чу шова, абіе
опиде при царя, и занесши му всичкише
жълницы, щошо му блше далъ, назадъ, и
положивъ ги предъ нозѣше му, благодари му
зарадъ царската му милость, и му рече :
« Добродѣшель, о Царю ! возбудила те е
да ме возлюбишъ зарадъ ученіешо ми, безъ
да гледашъ щошо самъ сиромаша родишеля
сынъ, и шова е похвално : но понеже виж-
дамъ, какъ шого самага моего родишеля,
койшо е зарадъ шова истое мое учение ден-
нонощно трудилъ се, и големы нѣдивенія
спрувалъ, днесъ въ шемница и наказаніе
осуждавашъ, защошо споредъ сиромашіята
си, и за да препитава себе и чадаша си,
самаша нужда налага му да выка и предъ
самаша швоя палаша. Того ради ше молимъ
да го просишъ, защошо е неповиненъ :
ако ли пакъ искашъ да накажешъ повиннаго,
шо пребваше да на кажешъ его родишеля,
койшо го не е далъ да се научи на мудрость
какъ шо мене, но го осшавилъ безъ учение, и
го принудилъ да ходи и да продава крушы. »
Царь като чу шова ошъ момчешо, повелѣ
абіе да пусшашъ бащата му, а момчешо
награди еще помного зарадъ шаково благо-
разуміе.

Трима млади момчеша разходившесе по
полѣшо, видѣха едного селянина, гдѣ спяше
подъ едно листнашо дръво, и держеше въ
раката си поводникашъ на нашоваренношо
си магаре. Тогда единый ошъ шримаша рече
на другареше си : Елаше да направиме една
игра на шогова селянино ! Штовареше мага-
решо му, и нашовареше мене, и шуреше
поводникашъ му на главаша ми, а вы возме-
те магарешо и заведете го на шоргъ, и го
продайте. Другареше му шпориша шова и
опидоха, но селянинъ собудившисе удивисе,
когдашо видѣ на мѣсто магарешо си нашо-
варена человѣка, койшо му повыка : Аманъ,
пріятелю ! шпори милость, штовари ме и
свали поводникашъ ошъ главаша ми ! Каковъ
си шы діаволъ ; поныша го селянино : кой
ше доведе шука ; и гдѣ ми е магарешо ; Азъ
бѣхъ магарешо ши, ошговори нашоварен-
ный : По нещастіешом и азъ самъ сынъ ед-
ного магесника, и понеже прегрѣшилъ бѣхъ
нѣщо на баща ми, шой се разгнѣви, и ме
прешвори въ магаре да се млчимъ за двѣ
години. Сега ми се довърши времешо, и
азъ пріяхъ пакъ естешвенный свой образъ.
« Иди по діавола ! рече му селянино штова-
ривши го : Азъ не ща да имамъ работа сосъ
магесницы. » Когдашо се освободи млади

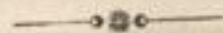
бързай, омиде абіе на шоргъ да намери другареше си, гдѣшо подиръ малко дойде и селянино, за да си купи друго магаре. И като гледаше много други, дойде и до своето си, което като видѣ позна го абіе и удивисе. Ахъ несчастный! повика му: шы си пакъ нѣщо прегрѣшилъ на боща си, и те е прешворилъ пакъ и вторый плащъ въ магаре, но далекъ онъ мене, азъ те веке не купувамъ.

Нѣкой крадливецъ видѣ одного шърговца, гдѣ влѣзна въ позорището съ новы дрехи, на коихъ то бѣха златны дугмеша, омиде и шой и сѣдна онъ зади му. Подиръ перво позорищното явленіе, нача абіе да реже онъ зади дугмеша на му. Търговецъ осеши го, и извади полегка едно малко ножче, и пощо се обърна скоро назадъ, ухвати го за ухо, и опрѣза му го за веднощъ. Крадливецъ като осеши печалнаша болеснь нача да выка: Аманъ! Аманъ! ухото ми! На кое и шърговецъ му отговори: Аманъ! Аманъ! дугмеша ми! На, шы дугмеша на, вземи си ги! рече му онъ: На и тебе ухото шы, вземи си го отвѣща му шърговецъ.

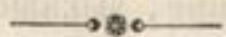

Единъ Селянинъ носеше едно време дълги дрѣва на рамошо си, и зарадъ да му направятъ плащъ да мине, выкаше: вардеше се! вардеше се! Но единъ горделивый като не щеше да се омбѣе, закачи за дрѣва на му, и садра дрехаша си. И понеже искаше онъ селянина, да му я заплаши, шегли го на судилището. Судѣша пощо разумъ причинаша, поныша селянина, да ли е шова истина; шой обаче спорисе нѣмъ, и не отговори нищо. Тогда се обърна Судѣша като одного, който бѣше садралъ дрехаша си, и му рече: Що да споримъ сега съ нѣмаго человека, който не може да хорашува; какъ ще да е нѣмъ, отговори онъ: когдато сошь всичкіяшъ си гласъ выкаше на улица на, вардешесе, вардешесе. Тогда судѣша приа рѣчь на, и му рече: А шы защо се не си вардилъ, когдато си чулъ гласа на му, за да не садерешъ дрехаша си.

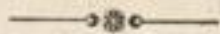

Една жена думаше на своего супруга, който много обычеше книгите си, какъ бы много желала да се прешвори на книга, за да е держи всегда въ рацѣше си. Добръ спаша, отговори онъ: шова бы и азъ желалъ,

но треба да станешъ календаръ, за да те промѣнувамъ на всека година.

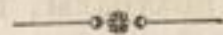

Въ Градъ Самарканда (въ голема Таршаріа), бѣше единъ шерзіа, койшо имаше своятъ дуклиъ при градскише врача, койшо излѣзваха камшо гродищата. И понеже едно време сшана чума, и изнасаха множество умрелыи чловѣцы покрай дуклянашъ му, онъ бѣше си пригошовилъ едно гърне, въ коешо зарадъ всекого мершвеца хвъргаше по единъ камикъ, и послѣ ги броеше, за да знае колко чловѣцы умреха въ оный день. Подиръ нѣкое време умре и шерзіаша, и понеже пріятелите му видѣха дуклянашъ му затворенъ, попышаха, гдѣ е. Тогда единъ онъ сосѣдыше му рече имъ: Ако пыташе зарадъ шерзіаша, и онъ влѣзна въ гърнешо си.

Нѣкой Сребролюбецъ, койшо се благодараше много онъ рабошаша на слугаша си, рече му единъ день когдашо спруваха закуска: Понеже сега правиме закуска, добрѣ е да спориме наедно и обѣдъ, камшо да не загубваме подиръ време, но да работиме безъ препяшствіе. Добрѣ, онговори слугаша му:

азъ самъ задоволенъ, нека да обѣдуваме. Камшо се свърши обѣдъ, рече тогда слугаша му: Ако обычете Господине, сосъ единъ шрудъ можеме сега и да вечераме. Быва онговори Сребролюбецо: Но камшо спориха и вечераша, обърна се пакъ слугаша и му рече: Господине! Вы знаете какъ подиръ вечера хората спяшъ, и мы сега треба да спориме споредъ обычая. Останете сосъ здравіе, азъ онхождамъ, и легка Ви ноцъ! Сребролюбецо видѣвши шова, шрудешесе сосъ разны увѣщанія да го приведе да работи, но не бѣ возможно, зашто слугаша му легна да спи, и не встана до второто ушро.

Едного дулгерина нападна едно зло куче за да го ухапе, койшо камшо видѣ бѣда, и какъ не може иначе да се освободи, ударил го сосъ сѣкираша си, и го уби. Господаро на кучешо въ той часъ обади го на Судіаша, и хвалеше доброшаша и вѣрностъ ша на кучешо си, и искаше зарадъ него голема заплаша. Но дулгерини отрычеше се да му даде една пара, и думаше какъ не е го убилъ изъ злоба, но шокмо за да упази себе си. Тогда рече му Судіаша: И ты пребаше да го ударилъ сосъ держалошо а не сосъ сѣки-

рата. Така пребаше да сторимъ азъ, ошговори дулгеринъ : но и кучето пребаше да ме ухапе сосъ опашката си, а не сосъ лабыше си.

Единъ Селянинъ виждаше какъ старыше человекы, когдано чипашъ нѣкоя книга, шурашъ си очила, зарадъ шова и шой дойде въ Градъ, и искаше да ги купи. Търговецо му показа нѣкои, и шой шуривъ ги на носашъ си искаше нѣкоя книга, да види да ли са добры. Но понеже бѣше безкниженъ, мыслеше какъ е работа въ очилаша, шого ради и искаше други похубавы, но и сосъ нихъ не можеше да прочите нищо. Найпослѣ рече му търговецо : Пріятелю! ты или добръ не видишь, или не знаешъ да чипешъ. По врага! ошговори селянино : Ако бы знаалъ да чипемъ, не бы пошребувалъ швоинше очила, зашто очите ми шѣрдо добръ виждашъ.

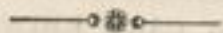
Единъ царскій дворянинъ бѣше возлюбилъ една княгиня сосъ голема шпастъ, но не смѣше да ей изяви свояша любовь. Княгиня обаче кошто бѣ примѣшила неговаша шпастъ, рече му единъ день : Желала бы

да видимъ лицето на оная, кояшо найискренно любише. Ето лицето ей! ошвѣща дворянино : давши ей едно малко огледало.

Едно младо момче обычеше едно хубаво момиче, и понеже не можеше да намери време да му хорашува, искаше да му напише едно писмо, а не знаеше какъ, шого ради и купи една книга, Посланица, кошто содержаваша наставленіе зарадъ разны писма, гдѣшо и намери едно писмо споредъ желаніеши си, и преписавъ испраши го на своя любезница. Она пріявши го позна абіе, какъ го е преписалъ ошъ посланицаша, кояшо книга и она имаше, шого ради и ошписала му слѣдующе : Пріяхъ Вашето писмо, и разумѣхъ що ми пишете, и ако желаете да Ви ошговоримъ, прегърнете лисъ, и ще намерите ошвѣшъ.

Едного сиромаша попыта нѣкой, какъ живе сосъ дѣцаши си, ошвѣща : какъ шо въ небошто, зашто и шамъ нишо ядашъ нишо шияшъ.

Нѣкои чловѣцы обычествувашъ, когдамо имъ спори нѣкой нѣкое добро, да думашъ : исполай ти, ты спори на мене добро, а на тебе господь. Отъ шѣхъ единъ дошавши отъ вѣнкашняша си работа, и зарадъ да облегчи малко главаша си, опише на одного берберица да се обрѣсе, и да се измые. И понеже пріятелюмо удоволствіе отъ берберица, и зарадъ да му благодари, рече му : Охъ! Пріятелю, исполай ти! ты обрѣсна мене, а тебе господь.

Единъ германскій філософъ на име Таубманъ, бѣше много веселаго нрава, и едно време призванъ бывши на шрапеза одного державнаго князя, който искаше зарадъ увеселеніе на другите гости да го приведе въ смѣшеніе, чeso ради и повелѣ на служителихъ си да му не дадѣтъ лѣжица. И кашо сѣднаха всичкихъ за шрапеза, и донесоха чорбаша, и я сыпахъ по обычаю на всекого въ паница, князь понуди всичкихъ да лѣдѣтъ. Все начнаха, но Таубманъ видѣвши какъ нема лѣжица, огледваше на една и на друга спрана. Князь го примѣши, и выкна на всичкихъ : « Зла му чesть та, който не изѣде чорбаша си. » Това кашо чу Таубманъ,

абіе отрѣза едно парче кора отъ хлѣбъ, който пощо изѣлѣби малко, надена я на вилчакша, и я направи кашо лѣжица, съ кашо кашо изѣде чорбаша си, выкна и шой сосъ гласъ на всичкихъ : « зла му чesть та, който не изѣде и лѣжицаша си. »

Едно време Идолопоклонницыхъ имаха големо празникъ, въ който щеха да изѣзнахъ сосъ Идола, когото много почишаха : чeso ради и зарадъ поголемо шоржесиво пригошовиха едно магаре украшено сосъ златна узда, сосъ сребренно седло и златошканни покровцы, на коешо и положиха своего Идола, за да го носѣтъ по градахъ си, гдѣшо и начнаха всичкихъ жрецы, едни да обыкалѣтъ магарето, и да кадѣтъ Идола, а други наедно сосъ народа да падѣтъ на холѣна, и да му се кланѣтъ, и сосъ пѣсни да го славѣтъ. Това видѣвши магарето мышлеше какъ, шакова чesть ондава се на негово магарешкородіе, и возгордѣвшея воздвигна главаша си, и начна отъ радостъ да рече и до скаче до шолко, че помыслиха Идолопоклонницыхъ какъ е побѣсѣло или полудило, и абіе прислуниха да го прихванѣтъ за уздаша, и да го крошатъ, даже и самыхъ

жрецы едва можаху да удержашъ Идола си за да го не сокруши. Но камо видѣха какъ магарешо онъ все шова нищо не разумѣва, паче помного скаче и лудува, абіе пощо свалиха напредъ Идола си, всеха му златаша узда, и соблекоха го онъ златошканны оны покровцы, и пощо ошкръшиха онъ плешница нѣкои расшовы колцы, начнаха да го мажашъ, да го гладашъ и да го шупашъ добръ онъ главаша до опашкаша, за да го научашъ да познае себе си кой е, какъ му е името, и кого носи.

Тоя примѣръ приличе на оныя, коишо имашъ нѣкое званіе или чинъ на себе си, и возгордѣвшися не исполнявашъ должностъ на си.

Орелъ и Лисица направиха помежду си пріятелство, и рекоха да живѣяшъ наедно, чесо ради направи Орелъ гнѣздошо си на едно високо дръво, а Лисица на влѣзна въ шуплина на при кореняшъ му, гдѣшо и роди лисичеша. Но въ единъ день камо бѣ излѣзна Лисица на да спражи себѣ препитаніе, орелъ слѣзна въ шуплина на, и взе лисичеша ей, и ги занесе въ гнѣздошо си, за да пахрани пилеша си. Лисица пришедши камо не намери дѣца на си, абіе подвигна

очише си на орловошо гнѣздо, и видѣ гдѣшо имъ орелъ раздыраше ушробыше, и ги класаше на касове, и ги даваше на своише пшичеша: но понеже не бѣше шоако силна, за да се ошмѣси на орела, койшо е посиленъ онъ неся, споеше онъ далеку и го проклиняваше, зарадъ да намери онъ Бога наказаніе споредъ невѣрствошо си. Не мина много време, когдато нѣкои овчаре бѣха заклали една коза, и онъ месото ей шуриха единъ класъ на огнь да се пече: Орелъ ошиде и грабна го сосъ огнь наедно, и донесе го на своише пилеша въ гнѣздошо си. Но понеже дыхаше вѣшръ, онъ жеравина на запалисе гнѣздошо му, и изгори наедно сосъ пилеша на му, безъ да можа той да имъ спори нѣкоя помощъ. Лисица на все шова гледаше, и камо паднаха орлеша на долу, она ги дочека, и съ найярошно ошмѣщеніе удараше ги въ земля на, и едно по едно сосъ големъ вкусъ изде ги печены предъ очише на самага орла.

Тая Басна учи ны, да се не дружиме съ лукавыше и посланыше онъ себе си, и ако се случи да ни сторашъ неправда да оснавиме ошмѣщеніе на Бога, койшо крошкине защищава, а неправедныше на своето време наказува.

Единъ левъ хваналъ беше една малка мышка, и щеше да я изяде, но она му се примолъ да ей хариже животъ, и ще му бладе благодарна, и споредъ силаша си ще му спори всека возможна помощъ. Левъ се насмѣя, и я пусти, но подиръ малко време падна въ примки, коихъ то бѣха поставили нѣкои ловцы, и се улови, и начала сосъ големъ гласъ да реве за да се избави. Мышката абіе чувши гласахъ му, ошнча тамъ, и видѣвши го въ шаково состояніе, начала да гризе влажета на примката, койшо го бѣха спегнали, догдѣ ги и прерѣза сосъ забыше си, и освободи лва своего благодарна.

Тая Басна показува ни, какъ никой не треба да уничижава немощнаго и слабого пріятеля, защото и той може въ нужда да помочи на своише големи благодарни.

Нѣкой шупоуменъ искаше да знае да ли му приличи да спи, замижа и гледаше въ огледало.

Нѣкой слабоуменъ искаше да си купи една калца, влѣзна въ нея, и гледаше онъ прозореца камшо пріятелите си, и ги пытуваше, да ли му приличи.

Нѣкой будала видѣ на сънъ, какъ е спалъ на нѣко големо гвоздіе, и се уболъ въ ногата си : собудивши се върза я сосъ кърпа и хромеше. Другій нѣкой ему подобный папышавши го за причинаша, койшо пощоразумѣ, рече му : Тако ти треба, за да се научишъ другій пашъ да не спишъ безъ обуца.

Нѣкой крашкоуменъ видѣ на едно дръво много врабчеша, и подкраднase подъ дръвото, взе да го шресе, да не паднатъ врабчеша въ полата му.

Нѣкой несмысленный чулъ, какъ Гарванъ живѣе до двѣста години, купи едного, за да испыша истината.

На нѣкой разглезенъ сынъ, койшо онъ кащата си и онъ градашъ си на вѣнъ не е излѣзвалъ, умреха родителите, койшо подиръ многи други работи оставиха му въ наслѣдіе и една хубава мошѣя, въ средъ койшо бѣ и единъ глубокъ кладенецъ. И понеже бѣше ошнелъ сосъ нѣкои си пріятелите, да обыде

своешо наслѣдіе, рекоха му какъ, въ шоя кладенець има много хубава вода, онъ кояшо и праощыте му пиха всегда сосъ голема сладосшь. На кое онъ сосъ големо удивленіе рече имъ: Воншину, мойше праощцы треба да са имали много дъаги врашове, за да са можали да досшигнашъ водаша въ такова глубочина.

Нѣкой развращенный сынъ когашо бѣ проводилъ Баща му да се учи въ големыше училища, живяше много развращенно, и пощо похарчи всичкише си пары, коншо можаха да му сшигнашъ за опредѣленно нѣкое време, взе да продава найпослѣ и книгыше си, и въ шо исто време писуваше на Баща си, шако: «Радуйся Ошче! защото сега ме хранашъ книгыше ми.»

Загадки.

1. Нѣкой Сребролюбець и Саможивъ често думаше: Исполай му на крѣстника ми, защото ме крести съ шаково име, гдѣшо го празнувамъ въ 28 години шокмо седамъ палии, и избавямъ се онъ честошо посѣще-

ніе и големы иждивенія конхъ шо щяха да ми спрувашъ Сродницы и Пріятели на всека година, когашо ми чеснишашъ деняшъ ми.

Вопросъ: Каково е было имешо му.

2. На одного человека дойдоха гости, мужъ и жена, братъ и сестра, зень и шурекъ.

Вопросъ: Коако душъ са были.

3. На едно дръво бѣха голубовъдесяшь, дойде ловець и уби шри.

Вопросъ: Коако останаха.

4. Шо е то, щото Царъ вижда рѣдко, просный человекъ всегда, а Богъ онъ вѣка никогда?

5. Каково е то животно, което ходи упромъ на чешыри ноги, въ пладне на двѣ, а въ вечеръ на шри?

6. Шо е то, щото всекій человекъ спражи, а не иска да намери?

7. Сосъ два слога всечје с'лице украшава, Сосъ слогъ шрешій шнолѣшно време с'разумѣва: Рѣчь же цѣла шогда ще да ши блде явна, Когашо се увѣришъ какъ ши е подобна.

8. Первый слогъ мой прекрасно солнце просвѣща
За да всекій своише дѣла совершава :
Но придавши еще два за да спане рѣчь цѣла,
Ще намѣришь зораша или грѣшна ангела.

9. Съ *б*, рѣчь та разумѣй просно прозябеніе,
Но съ *г*, ще разберешъ несплатнишо существо.
Съ *р*, ако изречешъ естѣ древо высокое,
Но сосъ *с*, нозѣше шеглашъ всеко негодство.
Съ *к*, ако не знаешъ заштошо е удъ шѣла,
Ще се види какъ ти е глава много дебела.

10. Съ *б*, всегда и всекомъ живонъ шежокъ спава,
Съ *г*, шокмо живоннымъ еспесствомъ дава :
Съ *д*, всеко общество прелюбезно спава,
Съ *й*, ново дружество пчеларъ получава.

11. Съ *гр*, когда е хораша се боляшъ,
Но съ *хр*, нѣкои на една нога спояшъ.
Съ *д*, рѣчь та ще знаешъ, какъ шо за насъ пошребва
А сосъ *с*, живошно безъ водаша погибва.

12. Ако съ *г*, ты сила изгубишъ,
То съ *м*, всека крѣпость имашъ.
Сосъ *х*, въ сѣнка ты ще се насладишъ,
Но *х*, съ *л*, ако ли извадишъ,
Значи спрашно мученія мѣсто.

Пѣсни народни.

1.

Погледай ергенче да ли ти приличе,
Да земешъ мома онъ чужа дома.
Ако ли ты видишъ че не е за тебе,
Оскачи коня, бѣгай онъ мене.
Да после не речешъ, че азъ те премашихъ
Въ шѣщина каща, и те измашихъ.

Погледай момиче да ли ти приличе,
Да те азъ зема и елѣши време.
Ако ли ты видишъ че не самъ за тебе,
Скоро кажи ми да бѣгамъ онъ тебе.
Да после не речешъ, какъ те азъ премашихъ
Въ майчина каща, и те измашихъ.

2.

О не дай младо момиче!
Рогачъ ти влѣзна въ бахчаща,
Цвеке ти сичко попасе.
Нека го Сестро! нека го,

Той си е рогачъ пишомень,
За него самъ го садила.

3.

Ошварайте се Момины враша!
Идашъ ви госпѣ зарадъ момаша.
Излѣзни скоро момина Мале!
Излѣзни скоро посрещни госпѣ.
Изведи скоро Мале момаша,
Да ю видиме хубава ли е.
Хубава ли е памешна ли е,
Ще ли да знае да ны посрещне.
Да ли познава кой е нойнъ либе,
Кой ще опъ майка днеске я води.

4.

Що плачешъ Моме що ли въздыхашъ,
Да л'що съ насъ идешъ шы шолко жалншъ;
Поглеждъ на либе како е веселъ,
Що те опъ майка онъ днесъ измолнлъ,
Коя ти рече, да шы не жалншъ
Баща ни Майка, ни да се грижишъ.
Твой Либе има Баща и Майка,
Дворы, иманъ, що ш' сердце иска.

3.

Въ друго време що бѣхъ губилъ,
Намерувахъ често,
И за кое нѣсамъ скорбилъ,
Турахъ го на мѣсто.

Но ахъ! щото днесъ загубихъ,
Не ще го намеримъ.
Ни когото спрасно любимъ,
Ще го азъ удивимъ.

Имахъ едно вѣрно либе
Коешо намерихъ,
И коешо зарадъ себе
Избрахъ и возлюбихъ.

Но то зайде капо сънце
Къ западу напрасно,
Коешо ми болно сердце
Огрѣваше ясно.

Люша злоба съ мрачна завистъ
Опъ мен' го опшоргна,
И сосъ грозна ша ненавистъ
На мене възмогна.

За това и ожидавамъ
Смертъ ѝа си сосъ радостъ,
Да безъ него не уживамъ
Свѣшовнаша сладостъ.

6.

Каква красна мѣсячина!
Каква вечеръ любезна!
Тихо вѣщрецъ се играе
Въ прелюбезна долина.
Малкій Славій сладко пѣе
Въ лиственныше клончеша.
При кладенца гаргурица
Другаря си посреща.
Тамъ го съ радостъ она гледа,
И любезно обнима:
Цѣлува го пресладосшно,
И крылаша разнима.
Виждь колка е любовь чиспа
На пшичките невинны,
Кояшо ги увѣрава,
Какъ са всегда блажени.
Покажи ми и ты Либе!
Таква любовь искренна,
Да те вида и азъ сега,
Че си и ты мнѣ вѣрна.

7.

Момче иде онъ гораша,
Видѣ мома въ градинаша.
Взе момчето зрѣли дренки,
И хвъргаше на момаша:
Но и она сосъ Абълки,
Посрещна г' онъ градинаша.
Но они се не бѣяха
Едно друго да убивашъ,
Но онъ милостъ шо сшруваха,
Едно съ друго да се либашъ.

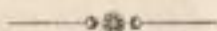
8.

До кога ще това зло да ме гони;
Сълзы горки изъ очесъ да ми рони;
Ахъ, ахъ! коль нещасиенъ азъ сиромыхъ.
Не ли жалишь возрастъ мой поленъ цвѣшна;
Или искашь да ме лишишь сего свѣта;
Ахъ, ахъ! коль нещасиенъ азъ сиромыхъ.
Какъ ще сносимъ душо Анке! днесъ шволяша раздѣла;
Капо не знамъ какъ щ' угасимъ любви спрашна ѝа сила.

Взоръ швой первый устрѣли ме напрасно,
И уязви сердцецо ми нещасно.
Ахъ, ахъ! коль нещасиенъ азъ сиромыхъ.

Да днесъ шокмо тебе мыслимъ и гледамъ,
Хубосъ ты ты съ похвала проповѣдамъ.
Ахъ, ахъ! коль нещасненъ азъ сиромыхъ.
За това те молимъ Анке, да ме и ты приѣмнешъ,
Въ любовь ты ты найискренна, и любезно объемишъ.

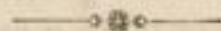
Въ позорищи сего міра прелестна,
Ты си свѣтъ мой ты звѣзда поднебесна.
Ахъ, ахъ! коль нещасненъ азъ сиромыхъ.
Но когда ще дойде часъ преблаженный,
Да с' изразишъ и ты съ гласъ прелюбезный.
Ахъ, ахъ! това искамъ азъ сиромыхъ.
Да ты моя днесъ останешъ, и мене се предадешъ,
Съ вѣрна клешва догдѣ гробу тѣло мое не дадешъ.

9.

Нощеска те на сънъ видѣхъ,
Че наедно съ мене бѣше.
Обнимахъ те цѣлувахъ те,
Радовахсе и смѣяхсе,
И те пынахъ ако искашъ,
И ты вѣрно да ме любишъ.
Но когато се собудихъ,
Не видѣхъ те, загубихъ те.
И за това сердцето ми
Почувствова скорбь голема.

Все що на сънъ не ми рече,
За което те попынахъ,
Сега кажи прелюбезна,
И искренно исповѣдай,
Да утѣшимъ сердцето си,
Отъ мученѣ преужасно.

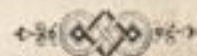
10.

Драганината Майчица, тѣя драганки думаше:
Драганке дщерко, драганке! отъ какъ те мама годила,
За Мира за Грамашика, залежа и злѣ заболѣ.
День лежишъ Мами день ходишъ, на шокмо легна ка-
шиденъ.
Миро за свашба приири, чуда се що ще да споримъ.
Драганка Майки думаше: Моръ Мане старалюбезна!
Кога за свашба приири, азъ имамъ сестра помалка,
Помалка и похубава, ще дадемъ нея на Мира.
Халалъ и спрувамъ сичкине, мои прешъки дарове,
Що го ги Мане направихъ, и мои плашна ленены.
Токо и халалъ не спрувамъ, мирово пѣснеръ неспрахилъ.
Че самъ го прела самичка, прела и сама шакала.
Когато Мане азъ азъ шачехъ, а тѣя люто кълнеше:
Твердо го шачешъ сосъ севда, да по го сосъ севда не
гледашъ
На Мира на Грамашика, за когошо се надѣешъ.
Това Драганка думаше, и се отъ душа раздѣли.

Отвѣтъ и Рѣшеніе Загадките.

1. Касіанъ, който се празнува 29го Февруаріа, шокмо когдато е выгокосна година.
2. Три, Бранъ со Сесира и сосъ зеша си.
3. Ни единъ, защошо всичките отфъркнаха.
4. Подобнаго себѣ.
5. Человѣкъ, който въ нѣжношо си дѣшинство ходи или пълзи на нозѣше и рацѣше : въ юносѣша си на двѣ ноги, а въ старосѣша си приема за подкрѣпленіе шо си шояга или жезлъ.
6. Бѣлхи и вѣшки, и разны други гадови въ дрехише.
7. Чело — вѣкъ.
8. Ден — ница.
9. Бобъ, Богъ, Боръ, Босъ, Бокъ.
10. Робъ, Рогъ, Родъ, Рой.
11. Громъ, Хромъ, Домъ, Сомъ.
12. Гладъ, Младъ, Хладъ, Адъ.

ОГЛАВЛЕНІЕ.

Предисловіе къ Родолубцемъ.....	1
Памятодоспойны приключенія.....	13
Предвѣщеніе.....	15
Особны предсказанія.....	16
Гремленіе презъ годинаша.....	17
Астрономически примѣчанія.....	17
Пасхаліа.....	18
Спѣхи на заминалаша 1845 година....	19
— на новаша година.....	21
Мѣсяцословъ.....	22
Родословіе Владѣшелей въ Европа....	46
Хрістіански чешыри Княжества.....	47
Власѣ духовная чешырехъ Памріарховъ.....	47
Порядочношо теченіе на пощыше....	49
Плаванія на Паропловыше.....	50
Назначеніе на нѣкои торгове.....	51
Рѣчи нравоучишелни філософовъ.....	53

Нравоучителни повѣсти.

Безразсудношо осужденіе.....	57
------------------------------	----

Полза отъ молчаніе-шо.....	57
Истинно-шо пріятелство.....	58
Сила на дѣшинската любовь.....	59
Похвалны черны благородства.....	61
Сила любве ко ошечеству.....	61
Благородный другъ.....	62
Завѣщаніе Великаго Александра.....	63
Госпопріимство на Славянше.....	65
Пашникъ, побѣстъ алигорическа.....	66
Разсужденіе челоѣческаго живоша.....	69
Небреженіе родителско, и неблагодар- ный челоѣкъ.....	75
Писмо отъ Липско, или жалоба и рев- носъ едного младаго Болгарина...	101
Нѣколко рѣчи зарадъ предидуще-шо писмо.....	118

*Правоучителни изреченія извадени
изъ една рукопись.*

О любощроудн.....	127
-------------------	-----

Оупотребленіе на-време-то.

Що е време-шо.....	132
Колко е полезно да ся оупотреблява до- бръ време-шо.....	132
Въ що состои цѣна-ша на-време-шо...	135
Двѣ мѣры на-време-шо.....	137
Полза на двѣ-шѣ мѣры на-време-шо...	140

Общестъ на-предреченны-шѣ.....	142
Примѣръ на-нѣкои-си знамениты мажи, кои-то сѣ добръ оупотреблявали вре- ме-шо.....	145
Состояніе на-нѣкои болгарски училища	157
Българско-шо попство.....	160
Ослабленный и въ Кафесъ заперенный Славій.....	163
Поздравленіе на Сѣнище-шо.....	167
Оплаченіе.....	169
На ново-подрезанно-перо.....	170
О пролѣтъ прекрасна.....	171
Смѣхъ и плачъ.....	173
Винолюбъ.....	175
Сънъ.....	176
Чудесно съновно сбытіе.....	178
Аншенорово Видѣніе.....	181
Смиреніе.....	184
Фіниксъ.....	185
Анекдоты и Басны.....	186
Загадки.....	202
Пѣсни народни.....	205
Ошвѣтъ и Рѣшеніе Загадкише.....	212

Конецъ.

Пров. 1957г.

1 1986 1

Пров. 1957г.

